

V počastitev obletnice legendarne dražgoške bitke danes občina Škofja Loka praznuje

Leto XXXII. Številka 2

Ustanovitelji: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin - Izdaja časopisno podjetje
Glas Kranj - Glavni urednik Igor Slavec
- Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLAS

Kranj, torek, 9. 1. 1979
Cena: 4 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Tako bi rekel...

Če boš imel bralec srečo pozimi, ko si pri nas prazniki podajajo kljuko in je časa za pogovore in obujanje spominov več kot dovolj; zaplesti se v pogovor s selškim lesarjem, žirovskim šuštarjem, loškim tekstilcem, ali katerim od naših kmetov, ki so preživeli krizna trideseta leta, strahote druge svetovne vojne in napore obnove, pa ga boš vprašal, kako mu gre, bo prevdarno, kot da je od njegovih besed odvisna naša prihodnost, odgovoril:

»Dobro — tako dobro, da če bo drugače, bo slabše.«

Pomisliš boš, da mož kani ustaviti čas in da je naredil križ nad možnostjo nadaljnega napredka. A možak bo, ne meneč se za tvojo priučeno šolsko dialektiko, mirno nadaljeval:

»Niti pomisliti ne smem, kako je bilo hudo v mojih mladih letih, ko ni bilo dela, ali pa ga je bilo le za nekaj mesecev v letu; danes pa ga je na izbiro, pa še podelati ga ne morete.«

Pusti ga! Ne postavljalj nepotrebnih vprašanj! Dovolj živi spominom.

Tudi on je bil del tiste generacije pred zaprtimi vrati, ki je tako pretresljivo in pogumno slikala in živela bedo porajajočega slovenskega proletariata in je veroval kot Drečnik, da mora priti čas, ko bo življenje res vredno življenja.

Govoril ti bo o kruhu, ki ga ni bilo; o mesu, ki ga je mati le ob največjih praznikih mogla pomešati med zelje in žgance; o tem, da se ni mogel izučiti poklica, ki ga je tako veselil; o...

Ko boš vse to dodobra premislil, boš lažje razumel, da je mož v sodbah tako prevdaren in da je nezaupljiv do sprememb, ker človek res nikoli ne ve, če ni v njih kaj tistega grenkega iz njegove mladosti. Oprostil mu boš rdečico na njegovem gubastem obrazu, ko bo bantil nad tistimi, ki pljujejo v pulno skledo in katerim je edina skrb segati vsak dan po večji žlici, ne meneč se za to, kako skledo napolniti.

O, tudi kritičen zna biti. Rekel bo, da Slovencem ne priči se sestanekarstvo, ki navadno pušča neopravljeno delo in rojeva preprič. Čudil se bo, da je s cestami na Slovenskem, še posebej pa na loškem, tako slabo, ko pa on dobro ve, da so se drugi bolje znašli.

Spoznal boš, da se hudičevo dobro spozna na ekologijo; zelo je občutljiv za vsake posege v naravo, ki niso z njo uglaseni. Videl boš, da ga zelo boli, ko se njive in pašniki, ki jih je on s svojim očetom otel grmicevja in skal, ponovno zaraščajo.

»Jutri, kaj jutri, že danes je resnično svoboden le tisti, ki zmore in zna pridelati kruh za sebe in za druge;« govori nesojenji politični strateg.

Ko pa ga boš poprašal, naj ti kaj pove o vojni na naših tleh, se bo svareče nakremžil.

»Fant, upreti se Nemcem, in to enainštiridesetega, pred katerimi je trepetal ves takratni svet, ni bila šala, še manj romantično zanesenjaštvo, ampak edini izhod za mali slovenski narod, ki so ga obsodili na smrt. Da se le ne bi kaj takega nikoli več ponovilo.«

Razneži se.

»Ampak smo jih, hudiče, na Pasji ravni, pa v Rovtu. Madona, pa v Dražgošah... Le praznujte ta 9. januar, le praznujte...«

»Kaj pa si želite, oče?« ga boš zagotovo vprašal.

»Zdravja, fant moj, predvsem pa zdravja tovarišu Titu.«

»Še kaj?«

»To je vse.«

Tako bi rekel on, ki je nosil ta svet s svojimi robustnimi, žuljastimi rokami. In če boš natančno pogledal te razorane dlani, se ti bo odprla zgodovina tvojega naroda, naroda proletarcev.

Viktor Žakelj

14.
STRAN:

Velika plaketa za
osnovno šolo
Prešernove brigade

Šola za zgled

Danes bodo na slavnostni seji občinske skupščine Škofja Loka podelili priznanja občine za leto 1978. Veliko plaketo bo prejel kolektiv osnovne šole Železniki za dosežene uspehe pri vzgojno-izobraževalnem delu in za uspešno vključevanje šole v življenje kraja. Mala plaketa bo podeljena kolektivu Kladivarja Žiri za dosežene uspehe pri razvoju delovne organizacije, kolektivu zdravstvenega doma Škofja Loka za razvoj zdravstvenega varstva, krajevni skupnosti Godešič za dosežene uspehe in razvoj krajevne samouprave, krajevni konferenci SZDL Selca za uspešno družbenopolitično delo in Anici Križnar z Godešiča za aktivnost pri organiziranju aktivov kmečkih žena. Nagrade bodo podelili Juriju Demšarju iz Žabnice, Milošu Mraku iz Škofje Loke in Viktorju Potočniku iz Stirpnika, pismeno priznanje pa Vladimirju Vidmarju iz Škofje Loke.

Osnovno šolo v Železnikih letos obiskuje 820 učencev, od tega jih je 647 na centralni šoli, na podružnični šoli v Davči je od prvega do tretjega razreda 18 učencev, v Dražgošah je v štirih razredih 25 učencev, v Selcih prav tako v štirih razredih 89 in v Sorici v prvih treh razredih 14 učencev. Šola v Železnikih je sodobno urejena, prav tako pa urejajo tudi podružnične šole. Pred tremi leti so obnovili osnovno šolo v Sorici, 12. januarja bodo odprli prenovljeno osnovno šolo v Dražgošah in sicer so jo uredili tako, da bo v njej lahko že drugo polletje stekel celodnevni

pouk. Vsa dela so veljala 2 milijona dinarjev, prispevala pa jih je občinska izobraževalna skupnost.

Tudi pogodba za obnovo osnovne šole v Davči je že podpisana in računajo, da jo bodo lahko obnovili med poletnimi počitnicami. Vendar v njej ne bo celodnevnega pouka, ker so otroci preveč oddaljeni. Šola je nujno potrebna popravila tudi zato, ker jo je precej poškodoval potres pred dvema letoma.

V selcih, ki se naglo razvijajo in širijo, pa načrtujejo gradnjo nove šole. Graditi naj bi jo začeli leta 1980 in sicer tako, da bi v njej lahko

uredili celodnevno šolo. Priprave na gradnjo nekoliko kasnijo, ker ima šola težave z zbiranjem potrebne dokumentacije. Ni namreč še zazidalnega načrta. Za gradnjo šole bodo večino denarja zbrali krajan in delovne organizacije Selške doline, nekaj pa bo prispevala tudi izobraževalna skupnost Škofja Loka.

Poleg omenjenih ima osnovna šola Prešernove brigade v Železnikih tudi podružnično šolo v Martinj vrhu, kjer pa začasno ni pouka, ker nimajo učitelja. Šola pa je tudi potrebna obnove in popravila. V Podlonku in Zabrdi pa je pouk ukinjen, ker je premalo otrok. Iz Zabrda, kjer je bila najvišja šola v Sloveniji, hodi v šolo le še en otrok.

Na centralni šoli pa bi morali urediti še učilnice za tehnični pouk, če ne prej pa bo to nujno potrebno, ko bodo začeli pripravljati prehod na celodnevni pouk. Vendar je ta prehod najbrž še precej odmaknjen, ker zaradi hitro razvijajočega se mesta šola postaja pretesna. Pri šoli je tudi otroški vrtec, ki je bil še pred

Nadaljevanje na 7. strani

DOGOVORIMO SE

SEJA KRANJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

4. stran:

V sredo, 17. januarja, ob 15. uri se bodo v dvoranih poslopja skupščine občine Kranj sestali delegati kranjske občinske skupščine. Obravnavali bodo predloge odlokov o ureditvi prometa v delu mesta Kranja, o potrditvi tržnega reda na trgih v občini Kranj, o urbanističnem načrtu Golnika in Gorici in o grbu kranjske občine. Razpravljali bodo tudi o imenovanju namestnice javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva v Kranju in o predlogu stališč o načinu in postopku v zvezi z delegatskimi vprašanji.

NAROČNIK:

ORLAK JANEZ
JAKA 37
KRANJ

Praznik štirinajste

Približno 100 preživelih borcev štirinajste divizije se je v soboto zbralo na Suhorju v Beli krajini, od koder je divizija s svojimi tremi brigadami – Tomšičevo, Serčerjevo in Bračičevo krenila na svoj legendarni pohod na Štajersko. Čez Žužemberk, Moslavino in Hrvatsko Zagorje je stopila na štajerska tla po točno mesec dni dolgem pohodu: 6. februarja pri Sedlarjevem na Kozjanskem.

Domačini so pripravili zbranim borcem štirinajste divizije topel sprejem in bogat kulturni program. Govornik je bil narodni heroj Vlado Mišica, ki je bil med ploadom komisar Tomšičeve brigade. Ko je orisal pot divizije na Štajersko, je poudaril: »Po tritedenski ofenzivi je tudi nemškemu poveljstvu postalo jasno, da je štirinajsta divizija, tako kot vse druge partizanske enote, neuničljiva.«

Spomin na zadnjo bitko

S položitvijo venca k spomeniku Djure Džakovića na Duhu na Ostrém vrhu so se nadaljevale prireditve ob ruškem krajevnem prazniku, ki ga vsako leto praznujejo osmega januarja, na dan zadnje bitke Pohorskega bataljona. S slovesnostmi so začeli že v petek in to na športnem in kulturnem področju. Ob tej priložnosti so v ruškem likovnem salonu odprli razstavo del Ivana Petrovića iz Maribora. V nedeljo jutraj je prišla na obisk delegacija pobratene krajevske skupnosti Prislance iz Srbije.

Ružani in njihovi gosti so včeraj obiskali Osankarico in Tri žeblice in se poklonili žrtvam.

Premalo avtomobilov

Za kupce avtomobilov tudi letošnje leto ne bo bolj ugodno kot prejšnje. Četudi domači proizvajalci napovedujejo povečanje proizvodnje za skoraj 60.000 vozil, bo to le neznamajno zmanjšalo čakalno dobo, kajti avto je na našem trgu še zmeraj eden najbolj iskanih proizvodov.

Ogrožena Zenica

Pomanjkanje premoga je prizadelo tudi zenške železarje. Trenutno nimajo v svojih skladiščih niti kilograma premoga, tako da je upražljivo nadaljnje obratovanje koksarne, ki je srce tega metalurškega obrata. Če bi nehala obratovati koksarna, bi morali namreč ustaviti delo tudi pri visokih pečeh, v jeklarni, valjarni in še v nekaterih drugih obratih.

Jubilej dr. Aleša Beblerja

V centru Sava je bila v soboto majhna slovesnost ob jubileju dr. Aleša Beblerja, narodnega heroja, člana sveta federacije in predsednika jugoslovanske zveze za varstvo in razvoj človekovega okolja. Dr. Beblerja so kot mladega skojevca sprejeli pred 50 leti v Komunistično partijo Jugoslavije.

Na meji brez gneče

Čprav se je čez Pomurje in tamkajšne meje vračalo konec tedna veliko zdomcev nazaj v tujino, na mejnih prehodih ni bilo gneče. Podobno je bilo tudi na vseh drugih jugoslovanskih mejnih prehodih z Avstrijo.

Med akcijo z ene od vaj pripadnikov narodne zaščite v kranjski krajevni skupnosti Huje – Planina – Čirče – Foto: V. Balazić

Narodna zaščita – del oboroženih sil

Naša zasnova ljudske obrambe in družbene samozaščite temelji na najširši vključenosti delovnih ljudi in občanov v oboroženem boju ter drugih oblikah odpora proti zunanemu ali notranjemu sovražniku. Na podlagi te zasnove se posebej pospešeno nadaljuje podružbljanje obrambnih priprav. Zlasti kongresa Zveze komunistov Slovenije in Zveze komunistov Jugoslavije sta poudarila pomen posodabljanja in razvoja vseh komponent oboroženega in neoboroženega odpora.

V naši republiki smo z razvijanjem narodne zaščite kot oblike samoorganiziranja delovnih ljudi prav gotovo storili pomemben korak naprej k praktičnemu podružbljanju ljudske obrambe in družbene samozaščite. Organiziranje narodne zaščite je rezultat spoznanja, da so v sistemu socialističnega samoupravljanja delovni ljudje in občani zmožni sami opravljati obrambne naloge, kar je tudi njihova ustavna pravica in dolžnost.

povzročanja škode oziroma hotenega vnašanja zmede in negotovosti ter raznih prestopkov, ki motijo mirno in varno življenje. Narodna zaščita mora prav tako preprečevati neodgovorno obnašanje posameznikov ali skupin, zadušiti izzivanje motenj na sestankih, zborih in manifestacijah, ki jih organizirajo delovni ljudje in občani ter njihove organizacije in društva, ter izpolnjevati še druge pomembne naloge, ki jih določa odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v temeljni organizaciji ali krajevni skupnosti.

USPOSABLJANJE IN URJENJE PRIPADNIKOV

Pripadniki narodne zaščite so lahko vsi občani, ki so fizično in psihično sposobni opravljati naloge, ne glede na spol, starost ali poklic. Torej, naloge v narodni zaščiti opravljajo tudi tisti občani, ki še niso dopolnili 18 let, prav tako pa naše občanke. Pri tem je treba poudariti, da se mnogo pripadnikov narodne zaščite in mladih lahko enakopravno meri v izpolnjevanju nalog z moškimi. Nemalokrat se je že izkazalo, da so prav žene in mladi odlični strelci. Čeprav so imeli orožje privikrat v rokah, so tarče s svojimi zadetki dobesedno uničili.

Najbrž je že marsikdo opazil naše občanke in občane, ki so nosili na roki rdeč trak z znakom »Narodna zaščita«, medtem ko so bili na urjenju. Videli in slišali smo jih lahko pod zgodovinsko Mežakljo, ali ob poti na Okroglo v Struževem. Tod in na drugih streliščih ima namreč na tisoče delovnih ljudi in občanov praktični pouk v ravnanju z orožjem. Razen tega pa imajo člani odborov za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter pripadniki narodne zaščite iz temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti tudi teoretični pouk in razne praktične vaje.

Viktor Balazić

Junaštvo na Kostanjski planini

Kamnik – Konec lanskega decembra so krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije Tuhinja organizirale osmi tradicionalni pohod in proslavo na Kostanjski planini 1000 metrov visoko pod Slevcem. Glavni organizator je bila krajevna organizacija ZRVS Tuhinja, imenovana po narodnem heroju in komandantu Matiji Blejcu-Matevžu. Čeprav je bilo vreme zimsko, se je na Kostanjski planini zbralo nad 300 borcev, aktivistov, vojaških starešin, mladine, tabornikov in predstavnikov družbenopolitičnega življenja Tuhinja, kamniške, domžalske in mengeške občine. Slavnostni govornik je bil predsednik kamniške občinske skupščine Franc Svetelj.

Na Kostanjski planini je bila 24. decembra leta 1942 junaška bor-

ba 1. (kamniškega) bataljona Kokrškega odreda in Zasavskega bataljona z močnimi nemškimi enotami, ki so partizane obkolile v taborišču. Pet ur je trajal boj in po več poskusih se je partizanom uspelo prebiti. 16 borcev je obležalo na bojišču, osem pa jih je bilo ranjenih. Med tistimi, ki so hrabro jurišali iz obroča in tudi padli, je bil tudi del sposobnega poveljniškega kadra Kokrškega odreda. Padel je narodni heroj in komandant odreda Matija Blejcu-Matevž. Sovražnikovi strelci so pokosili komandanta 1. kamniškega bataljona Franca Pera-Vida, komandirja druge čete kamniškega bataljona Tineta Pestotnika-Miha in nekdanja komandirja četi v tem odredu Petra Podbevška-Dušana in Janeza Ogri-na-Lojzeta.

-jk

KAMNIK

V četrtek, 11. januarja, ob 17. uri se bo v sejni dvorani kamniške občinske skupščine sestala občinska konferenca ZKS Kamnik. V obravnavi bodo predlogi naslednjih dokumentov: poslovnik občinske konference ZKS, poslovnik o delu komiteja in komisij občinske konference ZKS in program dela občinske konference ZKS za prvo letošnje polletje. Na seji bo podana tudi informacija o akciji zbiranja sredstev za politično šolo v Kumrovcu.

V. M.

Dvaindvajsetič »Po stezah partizanske Jelovice«

Letos še bolj slovesno

ŠKOFJA LOKA – Dražgoše, Poljanska dolina, Železniki, Prtovci in Jelovica, Bohinjska Bistrica, Kropa in Jamnik bodo 13. in 14. januarja spet prizorišče smučarskih tekmovanj in množičnih pohodov zimskošportne prireditve Po stezah partizanske Jelovice.

Ta dvaindvajseta izdaja zimskošportnih prireditev Po stezah partizanske Jelovice bo v januarskih dneh ponovno zbrala nad 8000 udeležencev. Vsa tekmovanja in pohodi so v spomin sedemindesetletnice dražgoške bitke in Cankarjevega bataljona. To leto bo vse še bolj svečano, saj so vsi množični pohodi in tekmovanja posvečeni šestdesetletnici ustanovitve KPJ in SKOJ ter štiridesete obletnice konstituiranja CKKPJ v Bohinju.

Spored prireditev:

13. JANUAR – Smučarski skoki za starejše in mlajše mladince na 30 m skalalnici v Poljanah, start ob 10. uri; ob 10. uri na Koblji veleslalom za cibernice in cibernike; ob 10. uri v Dražgošah veleslalom za pionirje in pionirke;

V Dražgošah bo ob 10. uri smučarski tek za mladince in moštva za jugoslovanski smučarski spominski pokal;

14. JANUAR – Ta dan bodo vse druge prireditve;

Patroljno tekmovanje enot TO, JLA in milice na Prtovcu s ciljem v Dražgošah, start ob 8. uri;

S startom ob 7.45 v Kropi in ciljem v Dražgošah orientacijski tekmovalni pohod moštve ZRVS in ZSMS;

Množični rekreativni pohodi po poti Cankarjevega bataljona od Pasje ravni – start ob 3. uri – s prihodom ob 12. uri v Dražgoše za delegirane člane, s primerno kondicijo iz vrst mladinske organizacije, PD, tabornikov TO, JLA in milice;

Ob 10. uri množični rekreativni tek na 10 km na nekdanji progi na Jelovici, start nad Bičkovo skalo, zbor pri kmetiji pri Gregovcu;

Pohod v smeri Kropa – Jamnik – Dražgoše ob 10. uri – predvsem za mladino;

Ob 8. uri pohod v smeri Soteska – Rovtarica – Rastoke (preko Jelovice) – Dražgoše;

Pohod v smeri Stražišče – start ob 7. uri – Čepulje – Mohor – Dražgoše;

Ob 7. uri pohod v smeri Škofja Loka – Križna gora – Čepulje – Mohor – Dražgoše;

Pohod (start ob 10. uri) v smeri Selca – Kališče – Dražgoše, za družine z otroci;

Ob 11. uri pohod v smeri Rudno – Dražgoše za najmlajše;

Na cesti Rudno – Rovtarica ob 8. uri sankško tekmovanje za vse kategorije;

Orientacijski pohod tabornikov – start ob 7. uri – v smeri Rudno – Dražgoše;

Osrednja svečanost bo v nedeljo, 14. januarja, ob 12. uri pred spomenikom v Dražgošah. Slavnostni govornik bo Zdravko Krvina, medobčinski sekretar ZK za Gorenjsko.

-dh

JESENICE

Danes, 9. januarja, se bo ob 11. uri sestal izvršni svet jeseniške občinske skupščine. Člani sveta bodo najprej obravnavali informacije o pripravah srednjoročnega in dolgoročnega plana ter poročila sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Zatem bodo razpravljali o osnutku zazidalnega načrta platojev ob avtocesti na Hrušici ter o dogovorih o predlogu za javno razgrnitev načrta. Sklepali bodo tudi o javni razgrnitvi spremembe urbanističnega načrta Vrba ter ponudbi za izdelavo zazidalnega načrta za cono vikendov Smeč in revizijo sedanjih con vikendov. Za sklep bo izvršni svet obravnaval premoženjsko pravne zadeve. (S)

Mi nočemo v časopis

Obveščanje je naša pravica in dolžnost, tako zelo radi ponavljamo na vseh področjih, tudi v krajevni skupnosti. Obveščanje občanov in krajanov je resnično zahteva in potreba v današnjem samoupravnem socialističnem sistemu, še posebej v delegatskih razmerjih. Delovni ljudje in občani se le ob temeljitih, sprotnih in objektivnih informacijah lahko opredeljujejo do določenih vprašanj in problemov, se lažje in koristneje dogovarjajo in odločajo.

Pomembno nalogo pri obveščanju v krajevni skupnosti imajo njihove informacije, posredovane v informativnih biltenih, na oglašnih deskah, na sestankih. Vemo pa, da ti bilteni pa tudi oglasne deske ne morejo posredovati hitre, sveže informacije vsem delovnim ljudem in občanom. Bilteni izhajajo zaradi znanih težav bolj ali manj le občasno, na oglasne deske pa se ne ozre sleherni dan vsak občan. Prav je in koristno, da se potem tisti, ki želijo obvestiti, obrnejo neposredno na sredstva javnega obveščanja, dnevnike, radio in televizijo in preko njih spregovorijo.

Vendar pa časopisi ne odprejo svojih strani krajevnim skupnostim le tedaj, ko gre za hitro in aktualno informacijo, prav vsi si želijo, da bi posredovali bralcem kar največ o vsej problematiki posameznih krajevnih skupnosti, o njihovem delu, o njihovih uspehih, o njihovih težavah. Zaželeno je, da se tudi tako posredujejo izkušnje, da je o aktivnosti posameznih krajevnih skupnosti obveščena širša javnost. Nakazujejo se problemi, ki so morda več krajevnim skupnostim sorodni, nakazujejo se pa se tudi rešitve, ki so lahko zgledne in koristne. Pač ne moremo dvomiti o vsestranskem pomenu takšnega obveščanja, nesporno dobrodošel postaja.

Pričakovali bi torej, da skoraj ne more biti krajevne skupnosti, ki širši gorenjski javnosti ne bi želela spregovoriti, kako dela, kaj jo tare, kakšni interesi delovnih ljudi in občanov se porajajo. Še tako pičla samoupravna aktivnost je lahko povod za spodbudno razmišljanje o vzrokih, saj si navsezadnje vsi želijo z velikimi koraki naprej. Prav zato je treba že kar odpreti usta od začudenja, ko ponudi časopisno stran besedi krajevne skupnosti, pa dobiš izmikajoč odgovor: Saj nimamo zdaj kaj povedati, pravzaprav se nič takega ne dogaja, res ne, res ne bi...

Lahko pač zdaj namigujem, kakšni vzroki vodijo do takšnega odgovora, ki ga posredujejo tisti v samoupravnih organih in organizacijah krajevne skupnosti. Trdno vem, da krajinani sami že imajo kaj povedati in da le malokateri noče v časopis, četudi gre za »lokalca«, nekaterim imenitnejšem pač manj imenitno sredstvo javnega obveščanja. In ne nazadnje se kdajpakdaj občanom in delovnim ljudem že mora povedati kaj o delu in nalogah tudi s pisano besedo, pa naj bo tisto, kaj še tako borno, nespodbudno in capljajoče.

D. Sedej

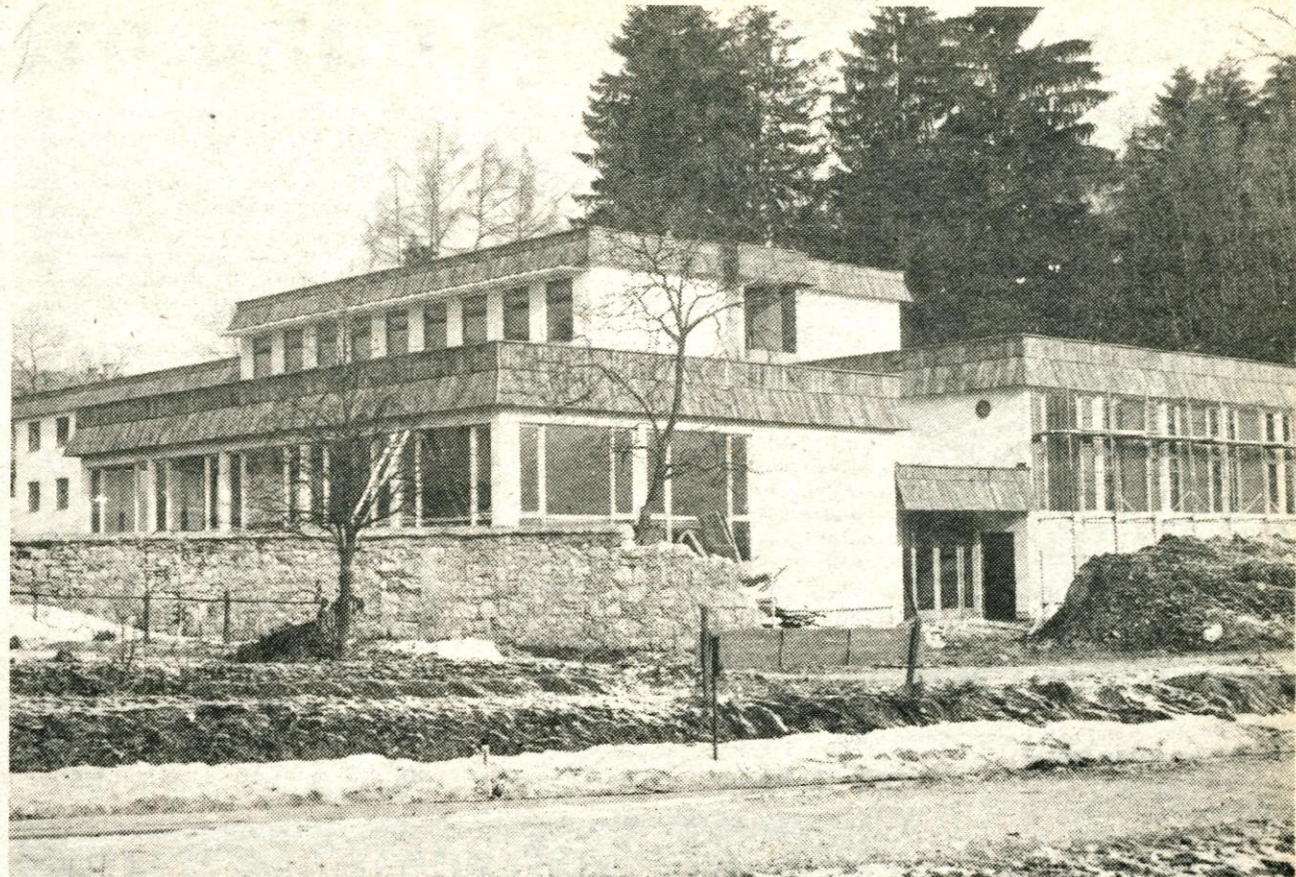

Čeprav spada otroško varstvo med prioritete naloge v občini, vrtec v Podlubniku dobiva dolgo brado. Zgrajen bi moral biti že lani, a so sedaj končno zakoličili, kje bo stal. Ob- ljubljeno pa je, da se bodo njegova vrata odprla že junija...

V škofjeloški občini, ki je po površini ena največjih, živi 34.000 prebivalcev. Delajo, se šolajo ali uživajo zasluženi počitek. Gradijo nove gospodarske objekte, vrte in sole in vlagajo veliko denarja v komunalo in za varstvo okolja. Za lani cenijo, da je znašal bruto produkt na prebivalca 78.466 dinarjev. Na tuje so prodali za 36 milijonov dinarjev izdelkov, uvozili pa za 33 milijonov dinarjev in tako ponovno zaključili leto s pozitivno razliko v zunanji trgovini. Narodni dohodek na prebivalca je znašal 72.551 dinarjev in se približuje 4.000 dolarjem, kar je nekaj nad republiškim povprečjem. Kar dve tretjini proizvoda ustvarja industrija, desetkrat manjši delež odpade na kmetijstvo, medtem ko so gostinstvo, turizem in trgovina udeleženi s 20 odstotnim deležem.

gradnjo novih in obnovo sedan- jih cest, kakor tudi za druge posege v prostor.

V letu, ki ga pravkar zač- njamo, bo potrebno razrešiti tudi problem uranske ceste, zaradi katere je bilo v Škofji Loki že obilo hude krvi. Predlogi bodo kmalu narejeni in bodo dani v kritičen pretes delegatom in drugim občanom, tako da bo v končno potrditev lahko prišel najboljši predlog. Vendar pa je ob tem potrebno poudariti neka- tera dejstva, ki se jih ne bo dalo prav nič spreminjati; nova cesta skozi Poljansko dolino mora biti zaradi rudnika, ki bo začel redno obratovati leta 1981, zgrajena, ne glede na ovire; ne bo mogoče dobiti trase, ki bi ustrezala prav vsem, oziroma ne bo mogoče ceste potegniti tako, da ne bi bil

Naložbe v družbeni standard v škofjeloški občini zaostajajo za planskimi cilji. Zato je toliko bolj razveseljivo, da bo že pred pomlad- jo zgrajen dom upokoencev.

Tudi skupna poraba stalno na- rašča. Tu se bolj kot v ožji skupščin- ski samoupravi kažejo začetne te- žave delegatskega sistema pa tudi strokovnost in organiziranost skup- nih služb zaostaja za organizira- nostjo in strokovnostjo upravnih or- ganov. Zato letos načrtujejo organi- zacijske spremembe, ki naj prispe- vajo k večjemu samoupravnemu od- ločanju, izboljšajo strokovnost dela, racionalizirajo porabo denarja ter povečajo odzivnost na spremembe v družbi.

Zaradi visoke stopnje zaposle- nosti se kažejo vsak dan večje potrebe po otroškem varstvu in vseh oblikah kakovostnejšega izobraževanja, kar bodo skušali

darda in zmanjkuje denarja za ob- novo in modernizacijo gospodarstva in je gospodarstvo iz dneva v dan bolj zadolženo pa osebni dihodki hitro naraščajo in so v preteklem letu znašali v povprečju 5600 dinar- jev, kar je več kot znaša gorenjsko povprečje in več kot v Sloveniji. V resoluciji za lani so predvideli 3-4 odstotno rast produktivnosti in s tem 3 odstotno realno rast osebnih

skupnim samoprispevkom pa naj bi ublažili neenakost med krajevnimi skupnostmi, med tistimi z lastno industrijo in tistimi, ki tega nimajo. To je potrebno zato, ker še ni dose- ženo neposredno dogovarjanje med KS in TOZD.

Se z nečem se bo potrebno spo- prijeti. Več skrbi bo potrebno nameniti ohranitvi živosti škof- jeloškega področja ter smotrne-

Škofja Loka praznuje

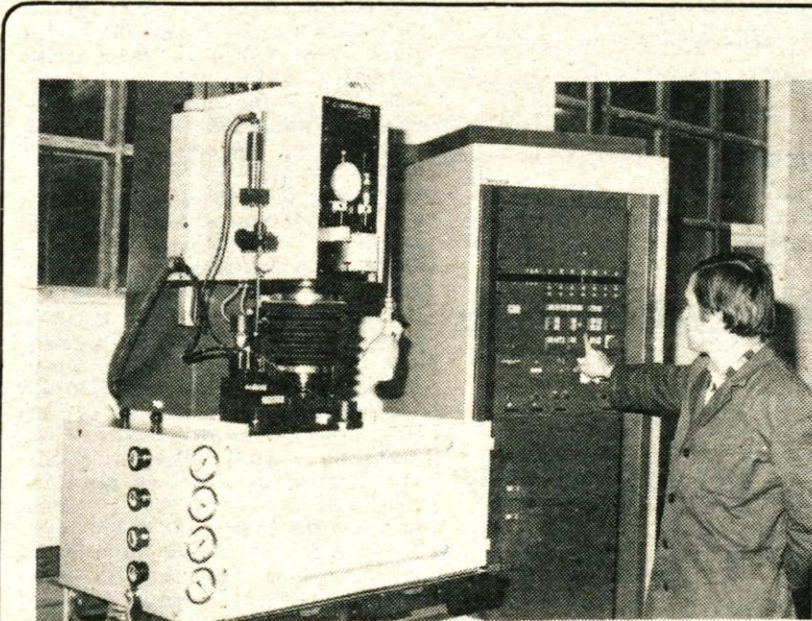
Ves ta gospodarski razvoj, dose- ženi rezultati, prostorske danosti ter bližina Kranja in Ljubljane terjajo prilagojeno splošno in skupno pora- bo, za škofjeloške razmere prilagoje- šolsko in kulturno politiko ter odgovarjajoče oblike in metode dela državnih in političnih organizacij ter delegatskih organov.

Resna ovira za hitrejšo gospo- darsko rast in večjo povezanost občinskega prostora je izredno slaba povezanost obeh dolin s Škofjo Loko. Slabe ceste dvigajo poslovne stroške v gospodarstvu, zlasti Selške in Poljanske doline, zlasti pa Žirov. Takšno stanje onemo- goča naravno povezanost s so- sednjimi primorskimi občinami in logaško občino ter zmanjšuje delež turizma v občinskem pro- storu in gospodarstvu. Slaba cestna povezanost vpliva tudi na ohranjanje krajevnih interesov, zaprtih krajevnih interesov, otežuje delo zlasti tedaj, ko je potrebno celotni občinski pro- stor mobilizirati za reševanje skupnih problemov. S prejeto novelacijo urbanističnega pro- grama ter z nižjimi urbanistični- mi dokumenti, ki so že v pripravi, bodo odpravljene for- malne ovire za odpravljanje »cestnega problema« oziroma za

Škofja Loka praznuje. Navada je, da ob prazniku na kratko preletimo doseženo v letu, ki se je pravkar izteklo in problema- tiko, ki se je nabrala za reševanje v letošnjem letu. Kaj terja graje in kaj hvale, takojšnje akcije in kje smo lahko ponosni nad doseženimi uspehi? Veliko je tega in nikakor ne moremo in tudi prilika ni, delati celotnega seznama. Naj bodo zaznamovani le glavni poudarki preteklega in prihodnjega razvoja.

nobeden prizadet; kje bo tekla se bodo morali odločiti občani sami, saj bodo sami nosili krat- koročne in dolgoročne posledice.

Drug problem s katerim se sreču- jejo v Škofji Loki, prav tako kot v vsej republici, je stalna rast vseh oblik porabe in to mimo dogovorje- nih meril in možnosti. V splošni porabi je relativno še najmanjša postavka strošek za delo občinske uprave, ki pa se mora zaradi stalno novih nalog še okrepiti. Znatno več kot preteklo leto bo letos potrebno nameniti za potrebe teritorialne obrambe, več denarja terja pre- obrazba sodstva. Razen tega za letos načrtujejo začetek razreševanja pro- storske stiske skupščine in upravnih organov, kar bo tudi bremenilo stroške splošne porabe.

Le s sodobno opremo je lahko povečati pro- duktivnost dela.

omiliti z dograditvijo vrta v Podlubniku in če se bo dalo tudi z razširitvijo zmogljivosti na Trati. Ob tem načrtujejo tudi začetek gradnje telovadnice, di- jaškega doma in centra usmerje- nega izobraževanja na Podnu. Na drugi strani pa sorazmerno visoka življenjska raven omo- goča delovnim ljudem in obča- nom smotrnejše koriščenje pro- stega časa, kar terja nove kul- turne in rekreacijske prostore. V smeri zadovoljevanja teh potreb je potrebno gledati prizadevanja za večja vlaganja v Stari vrh, Soriško planino in nekatere druge športne objekte ter na gradnjo novih in obnovo starih kulturnih domov itd.

Ob tem, ko zmanjkuje denarja za gradnjo objektov družbenega stan-

dohodkov. Dejansko pa so se do- hodki ob načrtovani produktivnosti realno povečali za 7 odstotkov, kar kaže da rast osebnih dohodkov ne temelji na ekonomskih zakonitostih in da samoupravno dogovarjanje ni povsod rodilo željenih sadov, čeprav je struktura porabe družbenega proizvoda ugodnejša.

Ker je dohodek združenega dela že zadosti obremenjen bo lahko dodatna sredstva za kritje potreb mogoče dobiti le z večjo gospodar- nostjo, brzdanjem osebnih dohod- kov in s še bolj smotrnim korišče- njem denarja, ki se zbira s samopri- spevki. Samoupravni organi in poli- tične organizacije v organizacijah združenega dela bodo zato morale še več pozornosti posvetiti problemom gospodarjenja in usmerjeni rasti osebnih dohodkov. S planiranim

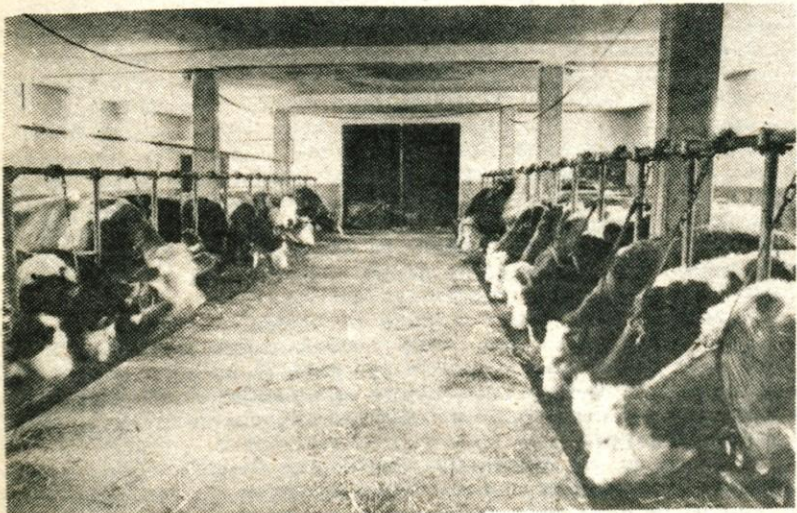
mu izkoriščanju narave. Indu- strializacija in z njo povezano zmanjševanje kmetijskih zem- ljišč sta bili nujnost. Stopnja se- danje razvitosti pa zahteva, da nadaljnji razvoj industrije uskla- dimo s prostorskimi možnostmi ter poseljevanje spravimo v okvir naravnega prirasta. Ven- dar ne zato, da bi imeli lep in čist zrak nedeljski vikendaši, temveč za dobro Ločanov, Poljanec, Selčanov in Žirovcev. Zato Pol- janci zahtevajo čimbolj čisto tehnologijo rudnika urana, zato se vsi skupaj odločno borijo proti divji rasti vikendov in dru- gim neodgovornim gradbenim posegom v prostor.

Ob vsem tem pa želijo združiti sredstva in prizadevanja za izboljša- nje življenjskih in delovnih razmer kmetov, ker bo prostor le tako ostal poseljen. Živost prostora pa je tudi porok za uspešnost naše zamisli splošnega ljudskega odpora. Vedeti je namreč treba, da je kmet nepo- grešljiv element naše ljudske obram- be.

Naj ta zapis sklenemo z nekaj mislimi o letošnjem letu oziroma z besedami, ki jih je ob razmišljanju sedanjemu trenutku na rob izrekel predsednik občinske skupščine Vik- tor Žakelj:

»Leto, ki ga začenjamo, mora biti čas dejanj in ne gluhih monologov na brezštevilnih se- stankih ali pa bolj ali manj uspešnega zvečenja dogovorje- nega na kongresih ali delegat- skih skupščinah. Dohodkovna povezanost, skupni riziko, skup- ne naložbe, reforma šolstva, podružbljanje politike in kar je še takšnih pojmov, morajo najti svoje mesto v vsakdanji praksi. Slabo se nam bo pisalo, če bodo še naprej le sredstvo za dokazo- vanje govornikove pravovernos- ti, po kateri pravzaprav, nihče ne povprašuje. Bodimo trezni ocenjevalci konkretnih razmer in vedno recimo bobu bob. Ne posplošujmo in ne bežimo v frazarjenje, če smo poklicani k reševanju povsem konkretnih problemov. Hvalimo, kar je hvale vredno in energično ukre- pajmo, kadar se dela družbena in gospodarska škoda. Vedimo, da je enakopravnost eno, enakost pa drugo, ter da samoupravljanje terja od vseh nas veliko mero splošnega in strokovnega znanja ter veliko mero politične kulture in kulture sploh.«

L. Bogataj
Slike: F. Perdan

Škofjeloška občina že vrsto let veliko vlaga v razvoj kmetijstva. Število preusmerjenih kmetij se iz leta v leto povečuje. Vendar vsa prizadevanja kaj malo zaležejo, ker celotna politika razvoja kmetijstva pri nas ni uskla- jena. Zato se je že začela zmanjševati osnov- na čreda.

8 KRANJ

Predlogi odlokov in stališč

9. SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA SKUPŠČINE OBČINE KRANJ, sredo, 17. januarja, ob 15. uri v sejni dvorani poslopja skupščine občine Kranj

10. SEJA ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI SKUPŠČINE OBČINE KRANJ, sredo, 17. januarja, ob 15. uri v sejni dvorani poslopja skupščine občine Kranj

9. DEJAZBENOPOLITIČNEGA ZBORA SKUPŠČINE OBČINE KRANJ, sredo, 17. januarja, ob 15. uri v sejni dvorani poslopja skupščine občine Kranj

Po gradivu Indok službe skupščine občine Kranj pripravil Jože Košnjek

Dnevni red

Delegatski zbori kranjske občinske skupščine bodo po izvolitvi komisij za verifikacijo pooblastil delegatov in ugotovitvi sklepčnosti zbora odobrili zapisnike 7. in 8. seje zbora združenega dela in družbenopolitičnega zbora ter 8. in 9. seje zbora krajevnih skupnosti ter poslušali poročila o uresničevanju sklepov teh sej. Nato bodo delegati obravnavali

- predlog odloka o ureditvi prometa v delu mesta Kranja
- predlog odloka o potrditvi tržnega reda na trgih v občini Kranj
- predlog odloka o urbanističnem načrtu Golnik - Goriče
- predlog odloka o grbu občine Kranj, in
- predlog stališč o načinu in postopku v zvezi z delegatskimi vprašanji.

Delegati bodo razpravljali o predlogu imenovanja namestnice javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva Kranj in obravnavali predloge in vprašanja delegatov.

Seje zbora bodo ločene. Četrto točko dnevnega reda (predlog odloka o potrditvi tržnega reda na trgih kranjske občine) pa bosta obravnavala le zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

Predlog odloka o potrditvi tržnega reda na trgih v občini Kranj - Delavski svet Komunalnega, obrtnega in gradbenega podjetja Kranj je na osnovi zakona o blagovnem prometu kot upravljavec tržnic sprejel tržni red, ki ga mora potrditi tudi občinska skupščina. Stari je bil na občinski skupščini potrjen sredi leta 1968, novi, o katerem bo govora na tem zasedanju skupščine, pa je bil sprejet na seji delavskega sveta 26. oktobra lani. V snovanje novega tržnega reda se je vključila tudi posebna delovna skupina skupščinskega upravnega organa in prispevala pripombe, ki so bile upoštevane v predlogu odloka. Predlagani odlok določa naloge, pravice in obveznosti upravljavca tržnice, lokacije, pogoje in predmet prodaje, razen tega pa ureja tudi vzdrževanje reda, tržnega časa ter evidenco prodaje blaga. Bistvene spremembe v novem redu so: ob nedeljah in praznikih tržnica ne bi več obratovala, ker sta se doslej v teh dneh pojavljala na tržnici le solata in cvetje, poleg pokopališča bo tržni prostor le

1. novembra za cvetje in sveče, začasnih lokacij, kakršne so bile doslej v Stražišču, na Laborah in pred cerkvami ob raznih prireditvah, pa v prihodnje ne bi bilo več. Tudi na sejmšču ne bo več tržnega prostora za kmetijske stroje in za živino, ker živine in kmetijskih pridelkov ni dovoljeno več prodajati na tržnicah. Prav tako ne bo več prodaje malih živali in perutnine na tržnici zaradi higienskih predpisov. Prodaja svežega mesa in perutnine, če sta veterinarsko pregledana, bo dovoljena le med 1. novembrom in 15. marcem.

Predlog odloka o grbu občine Kranj - Lanskega 15. novembra je bila končana razprava o osnutku odloka o grbu občine Kranj. Delegatov v sprejem je predlagan grb, upoštevajoč že pri osnutku: stiliziran cvet nageljna s štirimi listi z rdečo petokrako zvezdo v središču in napisom Kranj v zgornji petini štita. Nagelj in zvezda sta po novem obrobjena z modro črto in ne s črno, kot je bilo prvotno predlagano.

Predlog stališč o načinu in postopku v zvezi z delegatskimi

vprašanji - Ker so delegatska vprašanja na sejah skupščine in pred njimi pogostejša, kar je pomembno pri uveljavljanju delegatskega sistema, predlaga predsedstvo občinske skupščine nekatere spremembe poslovnika skupščine in drugih aktov. Predlog stališč skuša racionalizirati postopek pri zastavljanju vprašanj in pripravi odgovorov.

Prednost pešcem

Osnutek odloka o ureditvi prometa v delu mesta Kranja so na predlog izvršnega sveta obravnavali skupščinski zbori 31. maja lani in ga potrdili s priporočilom, da se vse pripombe iz javne razprave skušajo upoštevati pri pripravi predloga odloka. Številne pripombe so bile dane v javni razpravi ter v kasnejših obravnavah osnutka odloka. Večina mnenj s predlogom soglašala, vendar opozarja na probleme, ki jih bo treba sprotno reševati.

Predlog odloka, o katerem bo govora na sejah v sredo, 17. januarja, predlaga ukrepe, ki so v sedanjih razmerah možni. Predvsem skuša omejiti promet vozil na motorni pogon in dati prednost pešcem. Zato naj bi bilo v starem delu mesta prepovedano ustavljanje in parkiranje z določenimi izjemami, navedenimi v predlogu odloka, prav tako pa naj bi bil prepovedan tudi promet z motornimi vozili po vseh stranskih ulicah in na vsem območju južno od Poštne ulice. Izjeme naj bi bili stanovanjci in nujne službe. Prepoved naj ne bi veljala za tranzitni promet po Maistrovem trgu in po Prešernovi ter Poštni ulici.

Izvršni svet občinske skupščine Kranj, ki je predlagatelj odloka, poudarja, da so te omejitve le prvi korak k popolni odstranitvi prometa v starem Kranju. Ta cilj bo lahko uresničen z ureditvijo primernih parkirišč in izgradnjo obvoznih cest izven mestnega središča, kjer je še vedno živahno trgovsko, poslovno in drugo življenje. Predlagani ukrep je tudi eden od korakov pri uresničevanju dolgoročnega in zah-

Imenovanje

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve predlaga zborom občinske skupščine na predlog javnega tožilca SR Slovenije imenovanje Andreja Šarabon, diplomirane pravnice za namestnico javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva v Kranju. Andreja Šarabon je leta 1976 končala pravno fakulteto pravosodni izpit pa je opravila lani. Je članica ZK in vsestransko družbenopolitično aktivna.

tevnega programa revitalizacije starega mestnega jedra. Revitalizacija bo dala temu delu mesta vzgajenemu v srednjem veku novo podobo in tudi novo življenje.

Odgovornost do obveščanja

Kranj - Občinska konferenca ZKS Kranj je sprejela ugotovitve in stališča o informiranju za delegatsko odločanje. To je le del sistema celovitega obveščanja v občini, o katerem bodo organi Zveze komunistov še razpravljali. Na tokrovem zasedanju so sklenili, da morajo komunisti v organih delegatskih skupščin, v samoupravnih organih in vodstvih družbenopolitičnih organizacij vzpodbujati samoupravno odgovarjanje o odgovornostih in oblikah informiranja za delegatsko odločanje. To morajo upoštevati tudi v finančnih programih za prihodnje leto, komunisti v izvršnem svetu in vodstvu občinske konference SZDL pa so zadalženi, da v treh mesecih proučijo načine najučinkovitejšega obveščanja za delegatsko odločanje. Konferenca je tudi priporočila osnovnim organizacijam proučitev do sedanjega načina obveščanja in predlagala razpravo o zboljšavah. Predvsem pa občinska konferenca ZKS opozarja, da je treba odgovornim za javno obveščanje omogočiti osnovo za njihovo delo in boljše organizirati tudi vire informacij. Sredstva javnega obveščanja kaže kadrovsko okrepiti. Naloga izdelave analize o tem je zaupana komunistom v občinski konferenci SZDL, ob tem pa ne gre prezreti tudi pobud za osnovevanje radijske postaje v kranjski občini.

DOGOVORIMO SE
Urbanistični načrt
za Golnik in Goriče

Zborom kranjske občinske skupščine je predlagan v sprejem odlok o urbanističnem načrtu Golnika in Gorič, ki obsega območje Gorič, Golnika, Srednje vasi, Zaloga in Svarij. Načrt je decembra leta 1977 izdelal Domplan iz Kranja, pri tem pa so sodelovale krajevne skupnosti. Institut za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik, organizacije združenega dela, kmetijskoženjska skupnost in družbenopolitične organizacije. Opravljeni so bili terenski ogledi in oblikovane programske zasnove, ki so skušale upoštevati celovito prostorsko načrtovanje in razvojne težnje krajev. Pomembno izhodišče sestavljačev urbanističnega načrta je bil tudi urbanistični program

kranjske občine, ki določa Golniku in Goričam pri tem osrednjo vlogo

Predlog odloka o urbanističnem načrtu Golnika in Gorič temelji na porastu prebivalstva zaradi doseljavanja in naravnega prirastka, na deležu Instituta na Golniku pri zaposlovanju in na sedanji opremljenosti naselij. Prav tako so upoštevane kranjske značilnosti, turistični pomen krajev, zaščita kmetijske zemlje in možnosti razvoja zdravstvenega turizma. Predlagani urbanistični načrt vsebuje načine reševanja prometa, komunalne ureditve in spomeniško varstvo, posebej pa so obdelani stanovanjski kompleksi, vikend območje Instituta na Golniku.

Kranjski komunisti po 8. kongresu ZKS

Stare slabosti še bremenijo

Nekatere osnovne organizacije ZK v kranjski občini se še vedno preveč ukvarjajo same s seboj in so prav zaradi nepoznavanja razmer premalo vplivne v okolju, v katerem delujejo - Člani občinske konference morajo še naprej sodelovati z organizacijami

KRANJ - Občinska konferenca ZKS Kranj je ocenila organiziranost in vlogo Zveze komu-

stov po 8. kongresu ZKS. Naloga konference bi bila veliko težja, če ne bi pred tem s posebnim

Akcijski program
radovljiških sindikatov

Radovljica - Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica je na sklepi seji konec decembra lani obravnavalo in potrdilo predlog akcijskega programa za leto, ki ga mora po opravljenih razpravah v vseh 125 osnovnih organizacijah in osmih konferencah sprejeti še občinski svet.

Izhodišča akcijskega programa so dokumenti 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije in 8. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije ter program republiškega sveta Zveze sindikatov. Že ta mesec naj bi ocenili uresničevanje določil zakona o združenem delu, opravili analizo idejno-političnih razmer v vseh delovnih organizacijah in skupnostih. Februarja bodo analizirali in ocenili vsebinske pomanjkljivosti in izdelali programe vsebinskega usklajevanja samoupravnih aktov tudi v vseh osnovnih organizacijah sindikata. Do konca aprila načrtujejo oceno gospodarjenja in najširšo obravnavo zaključnih računov za minulo leto, obenem pa tudi pregled in oceno družbenega planiranja ter priprave za oblikovanje novih srednjeročnih planov za obdobje 1981 do 1986.

Gospodarjenje v združenem delu in v vseh skupnostih bodo ocenjevali tudi ob polletju in ob triletnem letu, razen tega pa bodo v prvi polovici letošnjega leta začeli široko akcijo družbenopolitičnega usposabljanja sindikalnih aktivistov in delegatov. V tem času bodo ustanovili tudi klub samoupravljalcev. Poglobili se bodo v ocenjevanje delegatskih razmerij ter v delovanje sindikatov v krajevnih skupnostih. Pripravili bodo osnutek samoupravnega sporazuma o minimalnih standardih življenjskih in kulturnih pogojev delavcev, ki ga bodo po razpravah sprejeli do konca leta.

Radovljiški sindikati bodo letos posvetili posebno skrb uresničevanju kadrovske štipendijske politike, sindikalne liste, programu usmerjenega izobraževanja, ustanavljanju osnovnih organizacij sindikata zaposlenih delavcev pri zasebnih obrtnikih, izdelavi sindikalne statistike in pripravi prvomajskih proslav v Bohinju v okviru jubilejev ZKJ in CK ZKJ. Tudi letos bodo sindikati uresničevali že uspešno uveljavljeni program kulturne akcije za delovne kolektive in program sindikalnih športnih iger.

vprašalnikom analizirali delo vsake osnovne organizacije v občini in vključili v akcijo člane konference, ki so odgovorno opravili poslanstvo. Akcija, organizirana v kratkem času, se ponaša z ugotovitvami, ki bi jih sicer težje dobili in zato so se odločili s takšno prakso nadaljevati. Čeprav bo terjalo uresničevanje kongresnih stališč daljše obdobje, pa vseeno v kranjski občini ugotavljajo, da se marsikje osnovna organizacija ZK še ni uveljavila tako, kot je sklenil kongres. Izredno trdoživi so še stari načini delovanja, preveč pozornosti še vedno velja notranjemu partijskemu življenju in prepričel je vpliv osnovnih organizacij nazven. Marsikje zaradi tega, ker osnovna organizacija nima ocene sredine, v kateri deluje, pogosto pa ne ve za načine, kako na osnovi teh ocen prodirati v življenje, kjer se porajajo družbeni problemi. Akcijo ovira od časa do časa tudi slaba obveščenost in vse skupaj odriava osnovno organizacijo k robu družbenih dogajanj. Čeprav se je v zadnjem obdobju pri idejno-političnem izobraževanju marsikaj zboljšalo, pa znanje in marksistična ocena položaja nista vedno glavno orožje komunistov.

»Inventura« po osnovnih organizacijah opozarja na še nekatere druge vrzeli. Sekretarji so marsikje preobremenjeni, člani pa skoraj brez dolžnosti. Druga nesporetnost je skrajnost je odločanje sekretariatov v imenu osnovnih organizacij ali pa se sekretariat sploh ne sestajajo in o vsem razpravljajo le na osnovnih organizacijah, katerih seje postajajo zaradi tega nezanimive in razvlečene. Takšne napake so delno opravičljive le v majhnih in na novo ustanovljenih osnovnih organizacijah. Predvsem pa je še vedno prepričel akcijski in idejni vpliv komunistov in organizacij v samoupravnih in delegatskih organih združenega dela in krajevnih skupnostih ter družbenopolitičnih organizacijah.

J. Košnjek

Mladoletno prestopništvo v Kranju

Brez toplote
v družinskem gnezdu

Kljub temu, da je mladoletno prestopništvo značilno za sodobne industrijske družbe in Kranj vsekakor sodi med najbolj razvita industrijska področja v Sloveniji, pa vendar problem prestopništva mladoletnikov ni posebno velik. Celotno nasprotno v zadnjih desetih letih lahko ugotavljamo upadanje, sicer neenakomerno, ciklično, ki kaj lahko za krajše razdobje zamegli pravo sliko. Vendar pa je dejstvo, da se je od leta 1965 število obravnavanih mladoletnih prestopnikov zmanjšalo za polovico. Tudi bojazen, da se bo v hitro nastalem urbanem naselju Planina socialna služba morala otepati z velikim problemom mladinskega prestopništva, se za sedaj ni uresničila; celo nasprotno, po številu obravnavanih mladoletnih prestopnikov je med krajevnimi skupnostmi Planina celo na tretjem mestu. To vsekakor kaže, da družbena skrb ni ravno majhna, kadar gre za preventivno delovanje tudi na tem področju. V Kranju so se namreč že pred časom na osnovni analizi in podatkov o mladinskem prestopništvu odločili za akcijski program dela z neprimerno mladino. Čeprav program v celoti ni zaživel, saj ga razen centra za socialno delo ostali dejavniki niso posebno zagrezovali, pa na srečo problem prestopništva ni velik.

Iz obširne analize, ki jo je izdelal Center za socialno delo, je razvidno že sicer znano dejstvo, da urejenost družinskih odnosov v odločilni meri vpliva na razvoj mladostnika in v določeni meri pogojuje prestopništvo in sicer od lažje oblike, kot so prekrški pa do kaznivih dejanj. V vsaki drugi družini mladostnika, ki so ga v lanskem letu zaradi različnih vzrokov obravnavali na Centru za socialno delo v Kranju, je doma alkoholizem. To je tako zastrašujoč podatek, da bi se morala z dramatično zavest prav vseh dejavnikov, ki doslej za preventivno pred alkoholizmom še niso mignili s prstom. Razen alkoholizma rahlajo odnose v družini tudi starši, ki ne znajo, nočejo ali ne morejo dati mladostniku in seveda že poprej otroku občutek varnosti in ljubezni, kar potrebuje otrok, če hočemo, da bo zrastle v zrelega, uravnovešenega človeka. Dogaja se, da ob problemih starši povsem odklanjajo pomoč otroku, ga ne marajo več ali pa so povsem brezbrizni. Prav brezbriznost ali pa druga skrajnost - popustljivost ali pa pretirana strogost izstopajo iz okvira normalnih odnosov staršev do otrok in tu največkrat prihaja do tega, da otrok zavije na kriva pota, ali pa je osebnostno moten. Pri tem je sploh drugotnega pomena v veliki večini primerov ekonomska stabilnost družine. Prav tam, kjer starši živijo le za materialne dobrine in praktično nimajo časa za vzgojo otroka, se nakrha, izkrivi otrokov donos od drugih, do sveta, ki ga obdaja, in ubere svoja pota. Taka pota seveda tudi staršem niso všeč, ne zavedajo pa se, da so jih v veliki meri tudi sami povzročili s tem, da so v družini vzpostavili življenje »drug mimo drugega«.

Še en razlog izpostavlja analiza: pri veliki večini mladoletnih prestopnikov je namreč opaziti, da imajo veliko prostega časa, ki pa ga seveda dokaj nekoristno izrabljajo. Polovica od 150 mladoletnih prestopnikov v Kranju uporablja svoj prosti čas za obisk kina, več kot tretjina pa za pohajkovanje po mestu, obisk gostinskih lokalov, šele nato sledijo obiski športnih in zabavnih prireditev, daleč zadaj pa je aktivno ukvarjanje s športom, z glasbo ter obiski mladinskih klubov. Kladi kot kaže ne znajo koristno porabiti prostega časa, organizacije predvsem mladinska in druge pa ne ponudijo možnosti. To vsekakor ni nova ugotovitev, zapisana je bila že z zadolžitvami v akcijskem programu v lanskem letu.

L. M.

Napoved boljših časov

Ob 10. obletnici Kompasovega hotela Garni na Ljubelju tudi prvi poslovni uspeh – Sanacijski program predvideva izgradnjo gostinskih objektov in obnovo ter razvoj sistema žičnic na Zelenici – Potrebna bo pomoč celotne tržiške družbenopolitične skupnosti

Ljubelj – Pred dobrimi petnajstimi leti je tržiška občinska skupščina začela planirati razvoj turizma. Prva naloga je bila izgradnja novih turističnih objektov v alpskem smučarskem centru Zelenica-Ljubelj. Kot investitor se je ponudilo Turistično in avtobusno podjetje Kompas iz Ljubljane, ki je zgradilo najprej menjalnico pred pred-

rom, nato pa se je postopoma lotilo žičnic na Zelenici. Kompas je prevzel tudi nekaj starih turističnih objektov gostinskih objektov na tem območju.

Decembra pred desetimi leti je bil zgrajen nov Garni hotel s 56 ležišči, z zajtrkovalnico in s kegljiščem, kar pa je bilo premalo, da bi lahko dočela zadovoljili goste, željne celo-

dnevne oskrbe. Zato niti ni preveč čudno, če se je kolektiv temeljne organizacije Turistično gostinski obrati Kompas na Ljubelju v vseh minulih letih ubadal s številnimi težavami, predvsem v večini izgubami. Posledica je bila stalna menjava delavcev, tudi vodilnih, kar je še posebno slabo vplivalo na odnos do dela.

»Vendar smo kljub temu z veliko postrtvovalnostjo in odrekani v preteklem letu prvič dosegli ugoden poslovni rezultat, čeprav smo morali kriti ogromne izgube na žičnicah,« je na sobotni slavnostni seji delavskega sveta temeljne organizacije, posvečeni 10. obletnici hotela Garni, dejal njegov predsednik Matevž Zaplotnik. »Tako bomo spomladi lahko začeli uresničevati prvi del sanacijskega programa, to je razširitev restavracijskih in kuhinjskih zmogljivosti v hotelu.«

Prvi sanacijski program je bil napravljen že pred štirimi leti in je predvideval popolno likvidacijo. To seveda ni bilo družbeno sprejemljivo, zato so dve leti kasneje program spremenili in ga zatem še nekoliko dopolnili. Kot že rečeno, pride najprej na vrsto izgradnja gostinskega dela, ki bo končana predvidoma do letošnjega avgusta, zatem pa bo treba rešiti in primerno izpolniti sistem žičnic. Te naložbe pa Kompasova temeljna organizacija razumljivo ne bo zmogla sama. Rešitev iščejo v okviru celotne tržiške družbenopolitične skupnosti, kjer naj bi že letos ustanovili interesno skupnost ali združenje (konzorcij) za izgradnjo objektov na Zelenici.

»Trenutni uspeh nas nikakor ne sme uspraviti,« pravi direktor 38-članskega kolektiva temeljne organizacije Turistično gostinski obrati Darko Hribar. »Res je, da smo z dobro ponudbo lani zabeležili kar 13.680 nočitev, to je 40 odstotkov več kot leto prej in da smo kljub stomilijonski izgubi na žičnicah poslovno leto uspešno zaključili. S tem smo dokazali, da turizem na Ljubelju in Zelenici ima prihodnost, v katero velja vlagati še več naporov in denarja. Seveda pa pričakujemo, da pri tem ne bomo sami.«

H. Jelovčan

Priznanja najvztrajnejšim delavcem ob 10. obletnici Kompasovega Garni hotela na Ljubelju – Foto: F. Perdan

Hitreje do celodnevne šole

Radovljica – V prvih treh letih srednjeročnega obdobja izobraževalna skupnost Radovljica ocenjuje, da so uresničevali srednjeročni načrt skladno s predvidevanji. V nasled-

njih dveh letih bodo program lahko uresničili tako, da bodo upoštevali realne možnosti in potrebe. Predvsem bodo morali pospešiti uvajanje celodnevne osnovne šole, saj prav pri tem precej zaostajajo v primerjavi z Gorenjsko kot tudi s Slovenijo. Podaljšano bivanje učencev naj bi nadomestili s sodobnejšo obliko celodnevne šole, si prizadevali, da bodo poleg osnovnih šol povsod tudi spremljajoči objekti, tako športna igrišča in prostori šolskih kuhinj. Zaželeno bi bila tudi sprememba šolskih okolišev, uspešnejša akcija preskrbe učencev z učbeniki, kadrovanje in štipendiranje za pedagoške poklice naj bi tesneje povezali s šolami.

Opuščenim šolskim zgradbam v občini naj bi dali nov namen in razbremenili šole vzdrževanja, nadaljevali s procesom vraščanja šol v neposredno okolje in s tem krepili samoupravna razmerja v okviru krajevnih skupnosti, si prizadevali za preobrazbo srednjega šolstva ter uresničili več drugih nalog na področju vzgoje in izobraževanja. Izobraževalna skupnost Radovljica bo morala zbrati s srednjeročnim načrtom dogovorjena sredstva ter se dogovoriti o podaljšanju zbiranja sredstev za izgradnjo šolskega prostora. D.S.

Seminar za vodilne sindikalne delavce

Danes se bo na Bledu v hotelu Svoboda začel seminar za vodilne sindikalne delavce ljubljanske in gorenjske regije. Na seminarju bodo sodelovali predsedniki in sekretarji občinskih in medobčinskih svetov Zveze sindikatov Slovenije, predsedniki in sekretarji republiških odborov sindikatov, člani republiškega sveta ZSS in strokovno politični delavci v republiškem svetu ZSS.

Prva dva dni bodo obravnavana glavna področja sindikalnega delovanja, tretji dan pa bo zaključna konferenca, na katero so vabljeni tudi sekretar medobčinskega sveta ZKS, predsednika medobčinske konference SZDL in ZSMS ter vodilni republiški delavci. Seminar na Bledu bo vodil predsednik RS ZSS Vinko Hafner. L.B.

Boljše gospodarjenje – večji uspehi

Zadnji delovni dan v lanskem decembru so se sešli delegati delavskega sveta jeseniške železarnice – V osrednji točki dnevnega reda so razpravljali o gospodarskem načrtu železarnice za 1979. leto – Dokument, v katerem so opredelili naloge za nadaljnje uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in prizadevanja za pospešeno uresničevanje družbenega plana, je delavski svet v celoti sprejel

Jesenice – Naloge za uresničevanje srednjeročnega plana železarnice za obdobje 1976–1980 v letoš-

njem letu izhajajo iz skupno dogovorjenih ciljev, ki so jih delavci železarnice opredelili s svojim srednjeročnim planom in smernicami gospodarskega načrta za 1979. leto. Glede na oceno uresničevanja plana v lanskem letu in predvidevanja za letošnje leto so se v jeseniški železarni s smernicami letošnjega načrta dogovorili za izpolnjevanje konkretnih nalog.

V skladu z dogovorjenimi nalogami bodo delavci železarnice letos usmerili svoje napore predvsem na dve ključni področji. Na vseh ravneh bodo nadaljevali z uveljavljanjem samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Prav tako bodo poskrbeli za pospešeno izpolnjevanje nalog, ki so ključnega pomena za uresničevanje družbenega plana v 1979. letu, še zlasti pa tistih obvez iz srednjeročnega plana, ki jih doslej niso dovolj dobro uresničevali. Gre predvsem za kvalitete nosilce razvoja: večjo produktivnost dela in učinkovitost gospodarjenja, boljše vključevanje v mednarodno delitev dela, spreminjanje strukture v materialni proizvodnji ter doseganje skladnejših razmerij pri pridobivanju in delitvi dohodka.

Ena od osnovnih nalog za uresničevanje družbenega plana v 1979. letu bo prav gotovo čimbolj gospodarno izkoriščanje proizvodnih naprav, da bi dosegli kar najboljše proizvodne in poslovne rezultate. Tako v železarni načrtujejo, da bo njihova letošnja skupna proizvodnja znašala 1.597.250 ton. S tem naj bi pri 6825 delavcih dosegli prek 9580 milijonov prihodka, blizu 1830 milijonov dinarjev dohodka in okrog 1170 milijonov čistega dohodka. Pro-

dali bodo predvidoma 472.000 ton izdelkov oziroma z 6600 milijonov dinarjev svojih proizvodov, pri čemer bo prihodek od prodaje na zaposlenega blizu 1 milijona dinarjev. Povprečni mesečni osebni dohodek pa naj bi znašal okrog 6950 dinarjev.

Da bi v letošnjem letu zagotovili potrebna devizna sredstva, bodo v železarni morali poskrbeti za večjo vključitev v mednarodno delitev dela. Zato načrtujejo, da bodo izvozili za najmanj 13 milijonov dolarjev izdelkov, uvažali pa bodo le nujno potrebne materiale in opremo, ki jih na domačem trgu ni moč dobiti. Posebno skrb bodo posvečali dobremu vzdrževanju vseh proizvodnih naprav. Pri tem bodo imeli prednost predvsem temeljne organizacije kot so Jeklarna, Valjarna bluming-štel, Hladna valjarna Bela ter Valjarna žice in profilov.

Težične raziskovalne dela bodo usmerili v prizadevanja, da bi metode in dosežke s področja proizvodnje in predelave jekla kar najhitreje prenesli na lastne razmere. Da bi dosegli enotne razvojne cilje, pa bodo težili tudi k povezavi množične inventivne dejavnosti s profesionalnim delom.

Na področju investicijske dejavnosti si bodo prizadevali, da bodo vlaganja usmerjena predvsem v tiste projekte iz srednjeročnega programa, ki so jih doslej počasneje realizirali od načrtov. Vlagali pa bodo tudi v tiste projekte, ki jim bodo ob povečani produktivnosti, boljši kakovosti izdelkov, izboljšanju delovnih pogojev, varnosti dela in varstva okolja kar najhitreje povrnilo vložen sredstva.

V razpravi, ki se je le s težavo razvila, so delegati nanizali nekatere tehtne pomisleke v zvezi z uresničevanjem nalog iz delovnega načrta. Pri tem so predvsem poudarili, da bo ponekod treba izboljšati delovno disciplino posameznikov in kolektivno odgovornost, sicer bo načrtovane obveze le težko izpolniti. Podprli so tudi stališča gospodarskega odbora, ki je med drugim ocenil, da je načrt realno planiran in je zato treba brez odstopanj uresničiti načrtovane proizvodne ter finančne rezultate.

S. SAJE

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Film – učinkovito sredstvo za spoznavanje poklicev

Star kitajski pregovor pravi, da je ena slika boljša kot tisoč besed. Psihološke raziskave potrjujejo to modrost, saj je dokazano, da človek najbolje sprejema informacije z očmi (okrog 83 odstotkov), z ušesi okrog 11 odstotkov in le približno po odstotek z drugimi čutili. Načrtovalci prihodnosti napovedujejo, da se bo razsežnost t.i. vizualizacije pri učenju ter informiranju vse bolj povečevala.

S tega zornega kota je filmski jezik lahko učinkovito sredstvo tudi pri spoznavanju poklicev oziroma pri poklicnem usmerjanju. Zato je Skupnost za zaposlovanje decembra lani oblikovala delovno skupino, ki je pregledala vse filme s poklicno tematiko, da oceni primernost in uporabnost filmov, s katerimi se lahko popestri in obogati poklicna vzgoja ter informiranje.

Zavrteli smo 31 filmov, kolikor jih imamo na Gorenjskem, in ugotovili, da je večina vsebinsko zastarelih; preživeta tehnologija, opuščeni ali spremenjeni načini solanja, zastareli statistični podatki. Razen tega marsikje šepa scenarijski in zlasti režijski prijem. Nekateri filmi so tehnično slabi, kazi jih slaba slika ali zvok.

Neprimerni so predvsem filmi, ki prikazujejo poklice v rudarstvu, proizvodnih procesih, turizmu in gostinstvu. Zal so precej slabi tudi filmi, ki prikazujejo poklice, za katere vlada na Gorenjskem precejšnjo »lakoto« po delavcih: železarstvo, usnjarska in obutvena industrija, gumarstvo ipd.

Omeniti pa velja tudi filme, ki so kvalitetni. V vrh se prebija film, ki prikazuje poklice v gozdarstvu. Peko iz Tržiča ima film »5000 rok – 1 čevljar«, ki ga odlikuje dober scenarij in režija, je pa z vidika poklicne vzgoje in informiranja morda obarvan preveč propagandno. Zlasti izstopa barvna risanka »Prva stopnica«, ki na izvirni način razgrinja otroško razmišljanje o poklicni izbiri. Videti bi ga morali vsi učenci petih razredov osnovne šole in njihovi starši.

Ugotovili smo torej, da je od 31 filmov le 15 (za silo) uporabljen. Menimo pa, da je golo predvajanje filmov, kar se večkrat dogaja, dokaj ključna usluga učencem. Filmu se morajo podaljšati v živ pogovor med učenci in učiteljem oziroma poklicnim svetovalcem.

V prihodnosti bo treba temeljito obnoviti filmski fond s sodobnimi in kvalitetnimi filmi. V to delo se bodo morale poleg poklicnega usmerjanja vključiti zlasti posebne izobraževalne skupnosti, morda tudi RTV Ljubljana. Na Gorenjskem pa so rokave zavili kar sami, in sicer v železarskem izobraževalnem centru na Jesenicah. Njihove pionirske korake lahko samo pohvalimo.

M. Kraljič in F. Belčič

Pester program izobraževanja

Konec lanskega decembra je občinska konferenca ZKS z Jesenic na svoji seji med drugim obravnavala poročilo o družbenopolitičnem izobraževanju članov ZK v 1978. letu ter sprejela program idejnopolitičnega usposabljanja komunistov iz jeseniške občine v letošnjem letu

Jesenice — Letošnji program idejnopolitičnega izobraževanja in usposabljanja komunistov v jeseniški občini temelji na dosednji praksi s tega področja, za katero lahko trdimo, da je dokaj uspešna. Osnovan pa je tudi skladno s predlogom programa regijskega študijskega središča za Gorenjsko ter sklepi VIII. kongresa Zveze komunistov Slovenije in XI. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Program je razdeljen na temeljne oblike izobraževanja v osnovnih organizacijah Zveze komunistov, seminarje in šole ter druge oblike idejnopolitičnega izobraževanja in usposabljanja komunistov.

Temeljni program je namenjen vsem članom Zveze komunistov. Zato predstavlja za vsako osnovno organizacijo in slehernega komunisto najmanjšo obvezo za izobraževanje. Osnovni program izobraževanja obsega obvezne in izbirne teme. Prek obveznih tem bodo komunisti v januarju in februarju obravnavali idejno in akcijsko krepitev Zveze komunistov v boju za razvoj socialističnih, samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Marca in aprila bodo razpravljali o nalogah komunistov za razvoj teh odnosov. Maja in junija se bodo seznanili z nalogami Zveze komunistov pri urejanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja, pri čemer bodo poudarili vlogo komunistov v delegacijah in družbenopolitičnih organizacijah. V avgustu in septembru bo sledila tema ZKJ v boju za mir, sodelovanje med narodi in socializem v svetu.

Seminarje in politične šole bo organizirala ideološka komisija pri občinskem komiteju ZKS ali med-

občinsko študijsko središče za Gorenjsko, izvajala pa jih bo jeseniška delavska univerza. Glede na predvidenja komiteja občinske konference ZKS z Jesenic bodo letos sprejeli v Zvezo komunistov okrog 100 novih članov, zato bodo za kandidate pred sprejemom organizirali 4 seminarje. Leti bodo obsegali 30 ur predavanj, razprave in seminarjsko delo. Razen tega načrtujejo, da bodo izvedli 5 seminarjev za vse novo sprejete člane, na katerih naj bi mlade komuniste s 30 do 40 urami predavanj, razpravami in seminarjskim delom usposobili za družbenopolitično delo v delovnih in življenjskih sredinah.

V letošnjem letu bosta predvidoma 2 oddelka s 70 slušatelji v splošnem in jesenskem obdobju opravila politično šolo ZK v občini Jesenice. Šola s 120 urami predavanj in razprav ter seminarjsko nalogo je namenjena predvsem za tiste komuniste, ki imajo voljo za usposabljanje in so predvideni za razne družbenopolitične funkcije.

Dopisna šola marksizma, ki poteka od lanskega novembra do letošnjega junija, je nova oblika idejnopolitičnega usposabljanja. Šola organizirata študijsko središče v Kranju in ideološka komisija pri občinski konferenci ZKS Jesenice, obiskuje pa jo 30 slušateljcev. Namenjena je zlasti vodjem idejnopolitičnega usposabljanja v osnovnih organizacijah. Ta šola temelji na individualnem študiju, delu v skupinah in občasni študijski srečanju z mentorji za določeno tematsko področje.

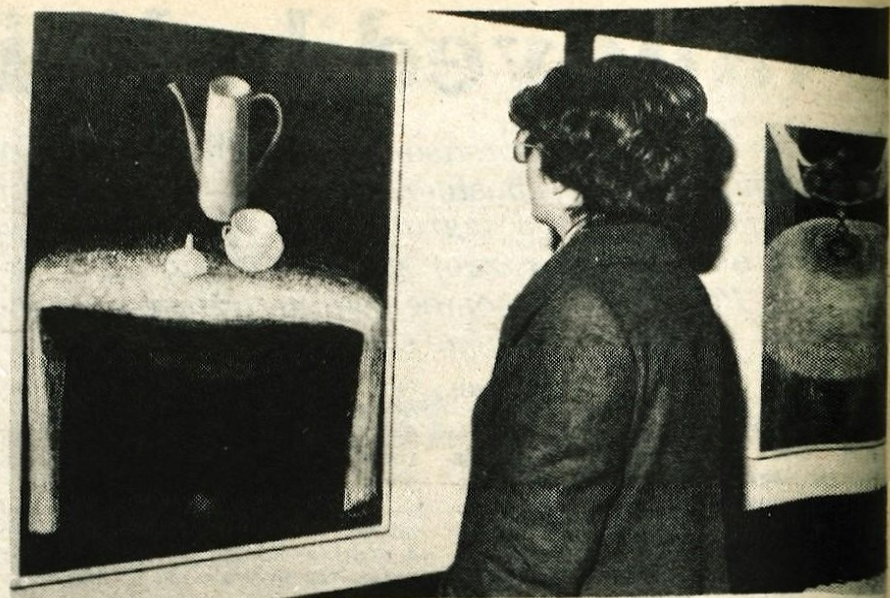
Trimesečni seminar iz teorije in prakse marksizma bo organiziralo gorenjsko študijsko središče

od februarja do aprila letos v Radovljici. V oddelku bo 25 slušateljcev iz jeseniške in radovljiške občine. Ta oblika izobraževanja, ki obsega predavanja, konsultacije in seminarjsko delo, je namenjena za angažirane družbenopolitične delavce iz neposredne proizvodnje.

Določeno število komunistov iz jeseniške občine, ki so uspešno opravili občinsko politično šolo in trimesečni seminar iz teorije in prakse marksizma, bo obiskovalo tudi osrednjo partijsko politično šolo pri centralnem komiteju ZKS v Ljubljani. Le-ta je najvišja oblika usposabljanja komunistov v republiki.

Poleg naštetih oblik idejnopolitičnega usposabljanja komunistov načrtuje komitej občinske konference ZKS Jesenice tudi enodnevne seminarje za vodstva Zveze komunistov, dvodnevne seminarje za člane aktivna neposrednih proizvajalcev pa razna posvetovanja, okrogle mize in druge oblike delovnih srečanj.

S. SAJE

MARJANCA KRAIGHER RAZSTAVLJA V TRZICU — Vsak dan ob 18. uri je v trziškem paviljonu odprta razstava del slikarke Marjanke Kraigher iz Ljubljane. Na njenih platnih srečujemo predvsem detajle iz notranjosti, stole, pogrnjene mize, obložene s škodlami, sadjem in podobno, ki jim z občutkom za kompozicijo daje posebno govornico. Razstava bo odprta do 4. februarja. (H. J.) — Foto F. Perdan

Navdušenje z otroškega odra

Dramska sekcija KUD Valentin Kokalj na Visokem nas vsako leto preseneti z novim odrskim delom. Letos je igralski ansambel prikazal Cvetje v jeseni, dramska sekcija pa je ponudila tudi novost — otroško igrano Sova Oka Svetlane Makarovič. Mlada režiserka Valerija Kuster, dolgoletna sodelavka KUD, v režiji pa še začetnica, ki je dala pobudo za dramsko vzgojo otrok, je o pripravi na predstavo povedala:

»Za režijo sem se odločila po seminarju za gledališnike-amatere, ko sem se tudi opredelila za delo z otroki. Dramska sekcija je mojo odločitev z navdušenjem sprejela, saj vzgoja otrok za oder napoveduje bolj brezkernbo prihodnost same sekcije, ki je vedno v zadregi za mlade ustvarjalce. Seveda pa otrokom kulturo nudimo tudi zaradi njih samih, ne zgolj zaradi načrtov, ki jih imajo z njimi kulturne organizacije.«

Njeno pionirsko prizadevanje prav gotovo ni bilo posebno lahko. Valerija svojih težav ne zanika; posebno o problemih z besedilom razpravlja precej željno:

»Skoraj dva meseca sem tekala sem in tja, vrtela telefon in prosila za primeren gledališki tekst za otroke. Moj mali gledališki ansambel, ki sem ga vodila na izlete in jim brala pesmi, je počasi postajal nestrpen. Hoteli so igrati, dovolj jim je že bilo Kalisča in družabnih srečanj brez dela. Toda tudi primerno besedilo je težko izbrati, tako, ki bi odgovarjalo igralcem in občinstvu. Mali igralci so namreč v vlogi odraslih nenaravni, občinstvo pa se ob popolnoma tujem, nerazumljivem besedilu ne more tako živeti v dogajanje na oderu kot pričakujemo od njega. No, po večkratnih kolebanjih in iskanjih sem se odločila za Svetlano Makarovič, ker so njena dela preprosta, polna življenjske modrosti, čeprav brez visoke filozofije. Njen svojevrstni humoristični slog pa je za tako zahtevno občinstvo kot so otroci še posebno privlačen. V Sovici Oki se

avtorica posveča vsakdanjim problemom, s katerimi v današnjem času ni prizanešeno niti otrokom. Mogoče ta problemski pristop ni najbolj primeren mlajšemu občinstvu, kar je bilo videti ob prvi predstavi za Novo leto. Generacija, ki dozoreva, pa je delo prav hvaležno sprejela.«

Za igralci je trideset napornih vaj, najprej spoznavanja in učenja besedila, igranja s kretnjami, igranja v okviru postavljene scene, s kostumi, generalna ter končno prva predstava pred občinstvom.

Mlade gledalce je preprosta zgodba radovedne in domišljive sovice Oke, ki gre na potep v širni gozd, navdušila prav tako kot domiselna scena in kostumi Saše Kumpa. Sovica Oka, ki hoče biti med svojimi tovarišicami nekaj posebnega, hoče drugače živeti kot sovice v njenem gozdu. Na sprehodu skozi neznani gozd srečuje njegove prebivalce, od vseh hoče biti pametnejša, dokler ne sreča hudobne tetke lisice, ki jo hoče požreti. Reši se in se po sodbi lisice, ki jo gozdna porota obsodi na živali.

Težave igralskega stanu

V sedanjem trenutku je naša celotna gledališka dejavnost na pomembnem družbenem in kulturnem razpotju. Če na eni strani vse bolj poudarjamo vlogo in pomen ljubiteljske gledališke dejavnosti in iščemo pota za njen kvaliteten dvig, pa se poklicna gledališka dejavnost ukvarja z odločnejšim in globljim oblikovanjem samoupravnega gledališča.

Čas in sodobna misel v gledališču sta prerasla prakso vztrajanja na vzvišenem, akademskem in v odnosu do družbe samozadostnem položaju, ki je med drugim gojila tudi staro gledališko institucionalnost in ustvarjala vrzel med poklicnim in ljubiteljskim gledališčem. Prizadevanja za uveljavljanje samoupravnih odnosov v gledališču so odprla vrsto pomembnih vprašanj. Naj navedemo nekaj tež, ki jih je Mitja Rotovnik, član IO RK SZDL izpostavil na zadnjem Borštnikovem sre-

ski vrt, vrne v domače gnezdo. Vendar pa je njene tovarišice nočejo več sprejeti medse. Sledi najbolj privlačna scena Okinega kesanja in prepričevanja, da je čisto navadna sova, v ničemer drugačna od drugih, ki jo je igralka zelo ganljivo odgrala.

»Glasovno je igra kar prečista, razen prizora medveda in miške, za katere nismo izbrali pravih igralcev. Vendar pa upam, da se bo to z dodatnimi vajami še popravilo. Najbrž je vmes tudi trema, saj je za večino to prvi nastop na oderu.«

»In kakšni so načrti tega malega gledališča?«

»V načrtu imamo nekaj gostovanj po osnovnih šolah, kako predstaviti bomo zaigrali še za domače občinstvo, sodelovati nameravamo tudi na tekmovanju amaterskih gledaliških skupin... Kakih dolgoročnejših načrtov zaenkrat še ne kujemo, vendar pa želimo, da bi se sodelovali in skupaj naštevali še kaj novega.«

Izredna interpretacija Nje

Ob slovesni podelitvi Severjevih nagrad, ki je bila sredi decembra v galeriji na Loškem gradu, se je škofjeloškemu občinstvu predstavila Severjeva nagradjenka, mariborska igralka Pavla Brunčkova. Po slovesnosti je bila namreč uprizorjena Kmečlova igra »Intervju«, v kateri se je Pavla Brunčkova odlikovala z izredno interpretacijo Nje in zanj tudi prejela Severjevo nagrado kot priznanje za izreden dosežek v slovenskem poklicnem gledališču.

Zdi se, kot da je bila vloga kot našla napisana zanj, partizanko in umetnico, ki ima bogate življenjske

in umetniške izkušnje. Po več kot tridesetih letih igranja in številnih vlogah, je v vlogi Ona izvirno združila lastno doživljanje narodnoosvobodilne borbe in ustvarjalnost na gledališkem oderu. Prav z združitvijo lastne heroične partizanske biti in strasti gledališkega iskanja ji je uspelo z najboljšimi preprostimi igralskimi izraznimi sredstvi ustvariti podobo Nje, v kateri in s katero je Matjaž Kmecl skušal opredeliti poetično resnico naše narodnoosvobodilne borbe.

Matjaž Kmecl je igro napisal za radio, kasneje pa je bila prirejena tudi za oder. Poudarek je na dialogu, ki je skupen obema medijema, zato je igra tudi na gledališkem oderu doživela velik uspeh. Poleg odlične interpretacije Pavle Brunčkove je uspeh posledica problema, o katerem je spregovoril Matjaž Kmecl. Spremljamo dramo ostarele ženske, ki je svojo veliko uresničitev doživela prav med revolucijo. Kmecl torej sega po veliki temi naše književnosti — narodnoosvobodilni vojni in revoluciji. Veliki zgodovinski dogodki so se dogajali tudi kot intimna drama vsakega soudeleženca in je pravzaprav toliko zgodovin in toliko resnic in dram o narodnoosvobodilni vojni, kolikor je bilo soudeležencev te velike drame. Kmecl sam pravi, da je spregovoril o problemu, o katerem danes redko govorimo: da je v družbi, v kateri živimo, lahko biti partizant, da pa je dragoceno, če človek to svojo vero ohrani tudi takrat, ko je v stiski.

Predstavo je za mali oder Drame SNG iz Maribora režiral Voja Soldatović, poleg Pavle Brunčkove pa se je predstavil še Peter Ternovšek.

M. Volčjak

Slovenski ples v Celovcu

V soboto, 13. januarja 1979, s pričetkom ob 20. uri bo v dvorani Koroške delavske zbornice v Celovcu že 28. SLOVENSKI PLES. Za glasbo bosta poskrbela plesni orkester RTV Ljubljana pod vodstvom Jožeta Privška in narodni zabavni ansambel Toneta Kmetca. Vstopnina je 50 Asch. Prijave za avtobusni prevoz iz Kranja sprejema Turistična poslovalnica ALPETOUR v hotelu CREINA. Cena avtobusnega prevoza znaša 120 din. Odhod avtobusa bo ob 16. uri izpred hotela CREINA v Kranju. Povratak iz Celovca ob 4. uri zjutraj.

Balade Petrice Kerempuha

Kranj — V soboto zvečer so v Prešernovem gledališču gostovali Zagrebčani z znamenitimi Baladami Petrice Kerempuha avtorja Miroslava Krleža. Pod režijskim vodstvom znanega igralca Radeta Šerbedžije so se predstavili igralci Vera Zima, Mladen Vasary, Željko Vukmirica, Mile Rupčić in Darko Srića. V glavnem isti igralci nastopajo tudi v znamenitih Pozdravih E. Ionesca, ki so prekrizirali domala celo Evropo in Ameriko. Znana skupina je sprva delovala v okviru zagrebškega gledališča ITD ter se kasneje odcepila. Danes deluje v mladinskem Centru za kulturno

dejavnost pod imenom Gledališka delavnica Pozdravi.

V želji, da bi kranjskemu občinstvu predstavil tudi gledališke uprizoritve, ki nastajajo v drugih jugoslovanskih republikah, bo vodstvo Prešernovega gledališča skušalo navezati stalne delovne stike s to zagrebško skupino gledališčnikov, tako da bi že v prihodnji sezoni njihovo predstav vključili v redni abonma predstav za odrasle. S tem se bo končno začela izmenjava gledaliških informacij in predstav znotraj Jugoslavije, o kateri vse prevečkrat samo govorimo.

M. L.

Izhodišče temperamentne razprave v galeriji na Loškem gradu je bil že omenjeni sestavek Mitje Rotovnika, ki so ga igralci ocenili kot dragocno in obsežen prispevek, vendar so menili, da niso dovolj dodelane specifičnosti gledališke dejavnosti. Polej širših gledaliških problemov so osvetlili tudi aktualne težave igralskega poklica: deležni so nizkih prejemkov pa velikih delovnih obremenitev; gledališko umetnost se ne deli meriti z urami, temveč bo treba najti ustrezno merilo za vrednotenje dela; treba se bo dogovoriti, kaj je osnovna delovna obveznost igralca in kakšne bodo oblike sodelovanja izven matične hiše...

Nihče ne bo mogel gledališčnikom ponuditi in ne vsiliti nobenih zvečjavnih formul, če jih ne bodo v svojem delu domislili sami, je dejal v razpravi Mitja Rotovnik.

Osem let mineva od smrti vrhunskega gledališkega umetnika Stane Severja. S svojim gledališčem enega je sprožil misel o približanju umetnosti delovnemu človeku. Danes ima ne le v Sloveniji, temveč širom po Jugoslaviji obilo nadaljevalcev komaj začetega dela. Svoje prvo in zadnjo predstavo gledališča enega je imel Stane Sever prav v Škofji Loki. Spominska slovesnost s podelitvijo Severjevih nagrad, ki pomenijo priznanje za izredne dosežke v slovenskem poklicnem in amaterskem gledališču, bo odslej združena s srečanjem odrskih ustvarjalcev, ki ga lahko smatramo tudi kot nadaljevanje Severjevih misli.

M. Volčjak

Repertoar Prešernovega gledališča Kranj

PETEK, 5. 1. 1979.

ob 9. uri — v Črnomlju
ob 10.30 — v Črnomlju
ob 11.45 — v Črnomlju
ob 13. uri — v Črnomlju
ob 16. uri — v Starem trgu
J. Jaroš: »GASPERČEK SI DOM GRADI« — lutkovna predstava

SOBOTA, 6. 1. 1979.

ob 10. uri — v PG Kranj — IZVEN
J. Jaroš: »GASPERČEK SI DOM GRADI« — lutkovna predstava

6. 1. 1979, ob 16. uri — v Kamni gorici

J. Streda: »PRAVLJICA O PRINCESKI NA ZRNU GRAHA« — lutkovna predstava

6. 1. 1979, ob 19.30 — IZVEN

M. Krleža: »BALADA PETRICE KEREMPUHA« — gostuje Center za kulturno delovanje ZSM iz Zagreba

PONEDELJEK, 8. 1. 1979.

ob 16. uri in 19.30
F. Hadžić: »ČLOVEK NA POLOŽAJU« — gostuje v Ptuj

PETEK, 12. 1. 1979.

ob 19.30
F. Hadžić: »ČLOVEK NA POLOŽAJU« — gostuje v Hrastniku

Nadaljevanje s 1. strani

nekaj leti na pol prazen, sedaj pa je že pretesen, da bi lahko ustregel potrebam po varstvu.

Šola se je priključila na železničarski toplovod in sicer so morali za to prispevati nekaj več kot milijon dinarjev. Denar so zbrale temeljne organizacije Selške doline, kajti šola denarja za investicije nima. Sedaj pa se je šola priključila skupni gradnji nove toplotne v Alpezu in bi morala prispevati 3,50 milijona dinarjev. Tudi ta denar bodo prispevale delovne organizacije Selške doline oziroma selški delavci, ki imajo otroke v šoli in vrtcu. Hkrati pa bo za toplovod prispevala tudi občinska izobraževalna skupnost in sicer 434.000 din.

Kolektiv osnovne šole v Železnikih je veliko naredil tudi za prevoz otrok v šolo. Leta 1971, ko je začel Alpe voziti delavce iz Davče, so iz tega kraja začeli voziti otroke, potem pa iz Podlonke in Martinj vrha. Ajprej višje razrede, pozneje pa iz Podlonke in Martinj vrha vse. Sedaj vozijo šolski avtobusi iz Zabrekov, Lajš, Ojstrega in Martinj vrha, Prčaja, Podlonke, Davče, Potoka, Topolj in Golice. Za otroke, ki so tako oddaljeni, da se ne morejo voziti pa uredijo stanovanje v Železnikih, za oskrbnino pa prispeva denar izobraževalna skupnost.

Čeprav je na šoli kar 45 odstotkov vozačev, so interesne dejavnosti izredno bogate, saj imajo kar 18 krožkov in društev. Najbolj množično je šolsko športno društvo, ki poleg učencev vključuje tudi veliko zunanjih sodelavcev — nekdanjih učencev, ki sedaj obiskujejo pedagoško gimnazijo v Škofji Loki ali visoko šolo za telesno kulturo. Zelo aktivno je kulturno umetniško društvo, ki pripravlja vse proslave na šoli in sodeluje na vseh prireditvah v krajevnih skupnostih. Največji uspeh ima literarni krožek, ki 7 let izdaja glasilo Naše poti. Glasilo je pred dvema letoma dobilo republiško priznanje. Dolgo že deluje folklorni krožek, vendar ne more zaživeti. Vzrok je, da se učenci stalno menjajo, razen tega pa niso imeli primernih noš in so se plese lahko le učili, niso pa mogli nastopati. Zato so se prav sedaj na šoli dogovorili, da bodo kupili narodne noše zanje.

Na šoli uspešno deluje tudi šolska anilnica, ki je bila ustanovljena med prvimi na Gorenjskem in imajo

Šola za zgled

učenci trenutno na hranilnih knjižnicah dobrih 200.000 dinarjev, kar nedvomno ni majhna vsota. Tudi pevski zbor imajo. Čeprav še ni dosegel vidnejših uspehov, vsako leto sodeluje na mladinskem festivalu v Celju, navezal pa je stike s pevci od drugod. Prijateljske vezi med mladimi pevci so se še okrepile, ko so v zadnjih letih v Železnikih gostili kar tri otroške zборе iz tujine: otroški zbor iz Vilmusa v Litvi, iz Haaga na Nizozemskem in iz Szegeda na Madžarskem.

Osnovna šola Železniki stalno sodeluje s pobratenimi mesti. Predlani so učitelji obiskali kolege v Medicini, izvedli pa so tudi zamenjavo otrok. Lani so bili v Železnikih šolniki iz Medicine. Še tesnejše stike pa nameravajo navezati s Sovodnjami v Italiji in Selami na Korškem in sicer želijo, da bi vsako leto izmenjavali otroške kolonije.

Ob vsem tem naštevanju ne smemo pozabiti učnega uspeha, ki je iz leta v leto boljši. V šolskem letu 1977/78 je razred uspešno končalo

V knjižnici si učenci vsak dan sposodijo tudi po 80 knjig.

Med najmlajšimi v vrtcu

Med odmorom

Nakazana razvojna usmeritev

Kamniška Tovarna usnja se z zmanjšanim obsegom proizvodnje lahko učinkoviteje reši iz težav kot z njenim ukinjanjem ali preusmerjanjem

Kamnik — Tovarna usnja Utok iz kamnika je koncem preteklega leta bila učinkovitejša izhodišča svoje nadaljnje obstoja. Nemalo zaradi tega pa to ima izvršni svet kamniške občinske skupščine, ki je temeljito preučil stanje in možnosti nadaljnje razvoja te delovne organizacije.

Ugotovljeno je, da lokacija Tovarniški Utok ni v nasprotju z načrtanim banističnim razvojem občine, zato teh razlogov ne bo potrebno ukinjati proizvodnje usnje v obstoječih prostorih. Kakršnakoli preusmeritev proizvodnje bi zahtevala večjo novo sedanjih gradbenih objektov, s tem pa seveda tudi velika finančna sredstva. Oprema, ki je knjižniško že močno odpisana, bi z dodatno opremljenost obrata ni slabša od oprema drugih naših izdelovalcev usnja.

Zaradi finančnih težav si je Utok doslej ob velikem povpraševanju na tržišču težko zagotavljal zadostne količine surovin, predvsem svinjskih kož. Vendar pa je bilo na posvetu z dobavitelji teh surovin ugotovljeno, da je potrebe količine kož za Utok vendarle mogoče zagotoviti. Preskrba s kožami pa bi se znatno izboljšala, v kolikor bi se kamniški Utok in Industrija usnja Vrhnika sporazumela o delitvi proizvodnega programa, saj ta v veliki meri podvaja povpraševanje po surovih svinjskih kožah. Na drugi strani pa se končni izdelki iz usnja in cepljenca v zadnjem času izredno slabo plasirajo na domačem in tujem trgu.

Na osnovi vseh teh ugotovitev naj bi se proizvodnja usnja v kamniškem Utoku omejila na približno 100.000 kvadratnih metrov usnja in cepljenca mesečno, v drugi temeljni organizaciji združenega dela Konfekcija pa bi izdelali približno 2500 kosov raznih oblačil mesečno. S tem zmanjšanim obsegom proizvodnje bi se seveda tudi zmanjšalo število zaposlenih delavcev, od sedanjih 540 na 470. Vendar pa Utok zaposluje 42 delovnih invalidov, kar 82 delavcev pa je pred upokojitvijo. Predvsem za te delavce naj bi organizirali novo proizvodnjo, izdelavo obrabne usnjene galanterije, ki bi se

kar 98,92 odstotka učencev. Tudi osip se je močno zmanjšal in je najmanjši v občini. Znaša 4,5 odstotka ali drugače povedano, v osmih letih le 5 učencev ni naredilo vseh osem razredov.

Vsi ti učno-vzgojni uspehi so rezultat samouprave učencev tako v pionirski in mladinski organizaciji kot tudi vse bolj demokratičnih odnosov med učenci in učitelji na eni in vse večje strokovne usposobljenosti učiteljev na drugi strani. Še pred osmimi leti je bilo le 40 odstotkov učnih ur na višji stopnji primerno strokovno zasedenih, sedaj pa jih je že med 80 do 90 odstotki. Zlasti to velja za predmete kot so matematika, slovenski jezik in drugi jeziki. Učitelji pa se tudi redno usposablja v aktivih, na seminarjih in strokovnih posvetih.

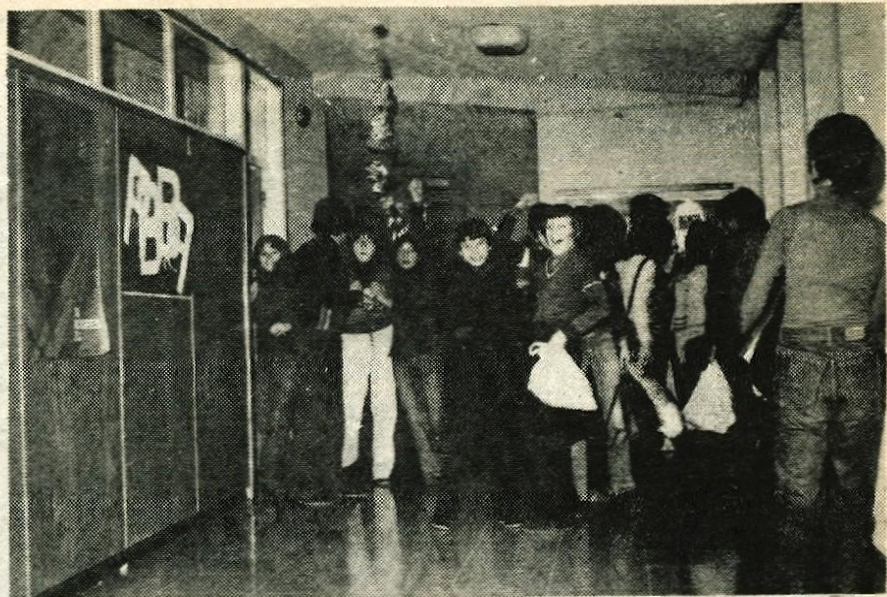
oskrbovala z odpadki usnja, ki nastajajo pri proizvodnji usnja in usnjene konfekcije. Za to proizvodnjo seveda ni predvidena razširjena reprodukcija.

Skladno z uresničevanjem sanacijskih ukrepov pa naj Utok išče povezave z drugimi organizacijami združenega dela, povezave, ki bodo odraz tehnoloških, komercialnih pa tudi razvojnih možnosti in interesov. Seveda pa naj Utok sam zagotovi rentabilno, ekonomično in produktivno osnovo za svojo razširjeno reprodukcijo. Združitev oziroma priključitev Utoka neki sestavljeni organizaciji združenega dela bi v sedanjem trenutku ne rešila problema, temveč bi pomenila le prelaganje bremena na druga ramena.

Bistveni uspeh vsekakor pomeni ugotovitev, da bi ukinjanje proizvodnje prineslo večjo gospodarsko in družbeno škodo kot pa premagovanje težav in poiskanje učinkovitih ukrepov za nadaljnje delo. Tudi preusmerjanje proizvodnje bi v sedanjem trenutku ne bilo smotno, saj bi Utok ne zmogel velikih investicij.

Seveda pa je treba poudariti tudi napore delovnega kolektiva, da premagajo težave, ki jih pestijo zadnja leta. Prav gotovo bodo tudi sedanja jasneje opredeljena izhodišča nadaljnje razvoja vzpodbuda za večjo produktivnost, poslovnost in rentabilnost.

M. Volčjak

Pouka je konec

Če bi hoteli opisati prav vso dejavnost, bi bilo prostora premalo. Zato ob koncu omenimo le še šolo v naravi, ki so jo organizirali prvi v občini. Edina v Sloveniji je Železnikarska šola prejela republiško priznanje v akciji »Naučimo se plavati«. Učenci vzorno skrbijo za

spomenike NOB na svojem območju in še bi lahko naštevali. Napišimo še stavek iz obsežne obrazložitve za priznanje. Šola v Železnikih s svojo dejavnostjo je lahko zgled drugim šolam v občini.

Besedilo: L. Bogataj
Slike: J. Zaplotnik

Nobena skrajnost ni dobra

Zdravila našega vsakdana

Zdravila jemljemo, kadar smo bolni; posebno vestno jih jemljemo, če smo hudo bolni, nič manj pa tudi takrat, če smo bolj malo bolni. Jemljemo pa jih tudi, če smo povsem zdravi, pa mislimo, da smo bolni. Če nič drugega, potem vzamemo tablete proti glavobolu, če le zaslutimo, da nas bo naslednji trenutek bolela glava. Zdravila imamo skoraj vedno pri roki. Skoraj ga ni med nami, ki bi vedno porabil vsa zdravila, ki nam jih je predpisal zdravnik: vedno jih nekaj ostane za »rezervo«. Pri tem skoraj povsem pozabimo, da zdravila tudi nimajo neomejene trajnosti in nas šele očitna zunanja sprememba v barvi zdravila opomni, da ga je treba zavreči.

Brez zdravil skoraj ne znamo več živeti. Pri tem ima precejšnjo vlogo tudi farmacevtska industrija, ki zasipa tržišče poleg nadvse potrebnih zdravil tudi z zdravili, ki bi jih ne potrebovali tako hudo, toda ker so, jih je pač treba uporabljati. Živimo v času in v prepričanju, da se za vsako tegobo da poiskati zdravilo in to od svojega zdravnika tudi zahtevamo. Ni ga obiska pri zdravniku, ki se ne bi končal z receptom. Če bi zdravnik ne napisal recepta, bi se, kar priznamo, počutili prikrajšane. Ker pa danes uporabniki zdravstvenega varstva niso zadovoljni le s kakšno »vodico« tudi za nepomembne tegobe, morajo biti to prava zdravila v tabletkah, kapsulah itd.

Lani smo na Gorenjskem pojedli za približno 68 milijonov din, novih seveda, zdravil, v to vsoto pa so všteti tudi zneski za injekcije. Takšna vsota je bila planirana, dejanska poraba bo znana v teh dneh. Letos bo ta vsota verjetno še večja, nekaj zaradi dražjih zdravil in nekaj zaradi večjega zavarovanca. Večina tega denarja bo uporabljena učinkovito — za zdravje. Ker pa vemo, da smo nekateri zdravi le, če imamo pri roki vsaj skatlico ali dve potrebnega ali nepotrebnega zdravila, ki ga uživamo ali pa tudi ne, bomo prav gotovo nekaj tega denarja nekoristno porabili, za prazen nič.

Ker imajo pri porabi zdravil v veliki meri zdravniki v rokah platno in škarje, je seveda razumljivo, da lahko le-ti v veliki meri vplivajo na porabo zdravil. Po podatkih, ki se po računalniški obdelavi receptov zbirajo pri strokovni službi regionalne zdravstvene skupnosti Kranj, večina gorenjskih zdravnikov tako v splošnih ambulantah kot v obratnih dokaj racionalno predpisuje zdravila. Vrednost recepta v obratni ambulanti je sicer nekoliko nižja kot v splošni ambulanti, vendar pa ima obratni zdravnik na skrbi aktivno populacijo, splošni zdravnik pa ima pretežno večino starejših s kroničnimi boleznimi obremenjenih bolnikov. Če smo rekli racionalna poraba, je to prav iz razloga, ker je bilo že ugotovljeno, da je v poprečju zdravstveno stanje gorenjskega prebivalstva dokaj ugodno in ni posebnih razlik v obolenju med posameznimi občinami. Tudi iz vrednosti posameznega recepta preračunano na en obisk se da lepo ugotoviti, da večina zdravnikov s primerno količino zdravil ugodno vzdržuje primerno zdravstveno stanje populacije, za katero je zadolžen.

Vendar pa so, tako kot povsod, tudi pri tem izjeme. Nekaj je zdravnikov, ki sila radodarno pišejo številne recepte in visoke količine zdravil. Če je recimo poprečna vrednost recepta preračunano za en obisk 60 din, je recimo pri zdravniku s sila darežljivo roko kar 300 din. Pri tem pa seveda ni potrjeno, da bi prav ta zdravnik imel najbolj bolno populacijo prebivalstva. Vsekar je vredno razmisliti, vendar pa to v strokovnih krogih, če zdravnik, in taka je večina, predpiše na leto zdravil za okoli 400.000 din (novih) ali pa kar 2 milijona (novih) din. V takšni vrednosti zdravil sta tako velika količina zdravil kot tudi večji delež dražjih zdravil. Še vedno pa je namreč v veljavi stabilizacijski ukrep, da se vodi evidenca predpisovanja dražjih zdravil, za katere pa so na voljo tudi podobna učinkovita nadomestila. To velja predvsem za antibiotike. Kdo ve, zakaj nekateri zdravniki še vedno zelo veliko predpisujejo antibiotikov: če zdravnik običajno na vsak tretji obisk predpiše en recept z antibiotikom, zakaj nekateri zdravniki na vsak obisk pišejo kar poldrugi recept z antibiotiki. Kakor ni nobena skrajnost dobra, velja tudi glede predpisovanja izredno malo ali izredno veliko zdravil; kajen tako in ne drugače, je vsekakor debata, ki sodi v strokovni krog. Ker pa je na drugi strani uporabnik zdravil — bolnik, ki poje ravno prav zdravil, da ozdravi, ali pa jih v skrajnosti poje premalo ali pa preveč in spet zboli, velja »strokovna« debata tudi za nas uporabnike: zmerno in po potrebi sta najbrž načeli, na kateri pri jemanju zdravil tako radi pozabljamo.

L. M.

TERMOPOL SOVODENJ

Nova Termopolova proizvodna hala — uspeh, ki ob 20-letnici obstoja podjetja pomeni za delavce tudi osebni uspeh

Kdor je poznal oziroma kdaj obiskal prostore TERMOPLA v starem zadrudnem domu v Sovodnju — proizvodnja je tekla v temnih, ozkih, skrajno neprimernih prostorih, brez skladišč, da o varnosti pri delu sploh ne govorimo — se danes ne more načuditi. Ko so še pred petimi leti reševali izgubo oziroma se pobirali menda kot zadnji v občini iz najhujšega, ni menda prav nihče v občini mislil, da jim bo kdaj uspelo izveči se iz teh lukenj. Danes pa bi lahko govorili o »sovodenskem čudežu«.

Samo dve izbiri so imeli: ali primerno urediti zadrudni dom in še malo doizdati ali pa graditi povsem na novo. Najbolj pametno bi bilo iti na novo lokacijo, toda kje v Sovodnju v tej ozki dolinici, ki je je sama cesta in voda, dobiti toliko prostora? Mokra tla, nevarni bregovi za zemeljske udore itd. Predlagali so opek pas ob vodi, malo nižje od vasi. Edina možna lokacija, kjer bi se dalo postaviti dovolj veliko proizvodno halo.

Toda tu se je pričela kalvarija, večja kot tista za kredite za gradnjo: prestaviti je bilo treba električni daljnovod, telefonski kabel, zgraditi most do lokacije, zgraditi lastni transformator, drenirati teren, zgraditi oporni zid, zgraditi zajetje in rezervoar za vodo, postaviti telefonsko centralo, zgraditi čistilno napravo! In človek bi obupal, če ne bi bil dovolj trden in vztrajen. Toda zagristi je bilo treba v vse to. Zagristi in uspeti, nič drugega ni kazalo. Po izdelanih idejnih projektih so po dokaj temeljiti razpravi naročili glavne projekte. In ko so dobili vsa potrebna dovoljenja in uredili formalnosti, so pričeli z gradnjo. 26. junija 1976 so tam ob vodi posadili lipo, ki naj bi pomenila uradni datum pričetka gradnje novih delovnih prostorov.

Zagrabili so pošteno in manj kot v enem letu, 22. aprila 1977 je hala stala, opremljena, pripravljena za

proizvodnjo in delavci že začno z delom v novih, svetlih, zračnih prostorih. Kar ne morejo se znajti, toliko preveč prostora jim naenkrat hodi. Samo se jim smeje: imajo moderno kuhinjo, lepo jedilnico, stopnišča se jim zde kot v najboljših hotelih, proizvodna hala velika, široka, dolga in visoka, da se bo dalo dihati... Pisarne so urejene, da ne bo nikogar več sram sprejeti še uglednejših direktorjev inozemskih firm... In vse to je njihovo!

Zadnja leta so morali krepko delati in dobro gospodariti. Treba je bilo pokriti izgubo, v kateri se je podjetje znašlo sredi leta 1973. Odplačati je bilo treba dolgove in obresti za nabavljeno opremo, prihraniti denar za nove investicije... Vse to je bilo moč doseči le s povečano produktivnostjo, ne pa na račun cen, saj se te pri njih v zadnjih treh letih sploh niso povišale, čeprav so se stroški proizvodnje in poslovanja višali iz dneva v dan. Produktivnost se je v treh letih in pol povečala na zaposlenega za okrog 70 odstotkov! Leta 1976 so dobili visoko priznanje, oskarja za embalažo.

No, danes gre to vse lažje. Sicer zdaj nova, moderna, velika proizvodna hala kar vpije po novih strojih. Nekaj so jih že nabavili. Nova je linija za polno avtomatsko varjenje, pričakujejo pa nov kompresor, vili-

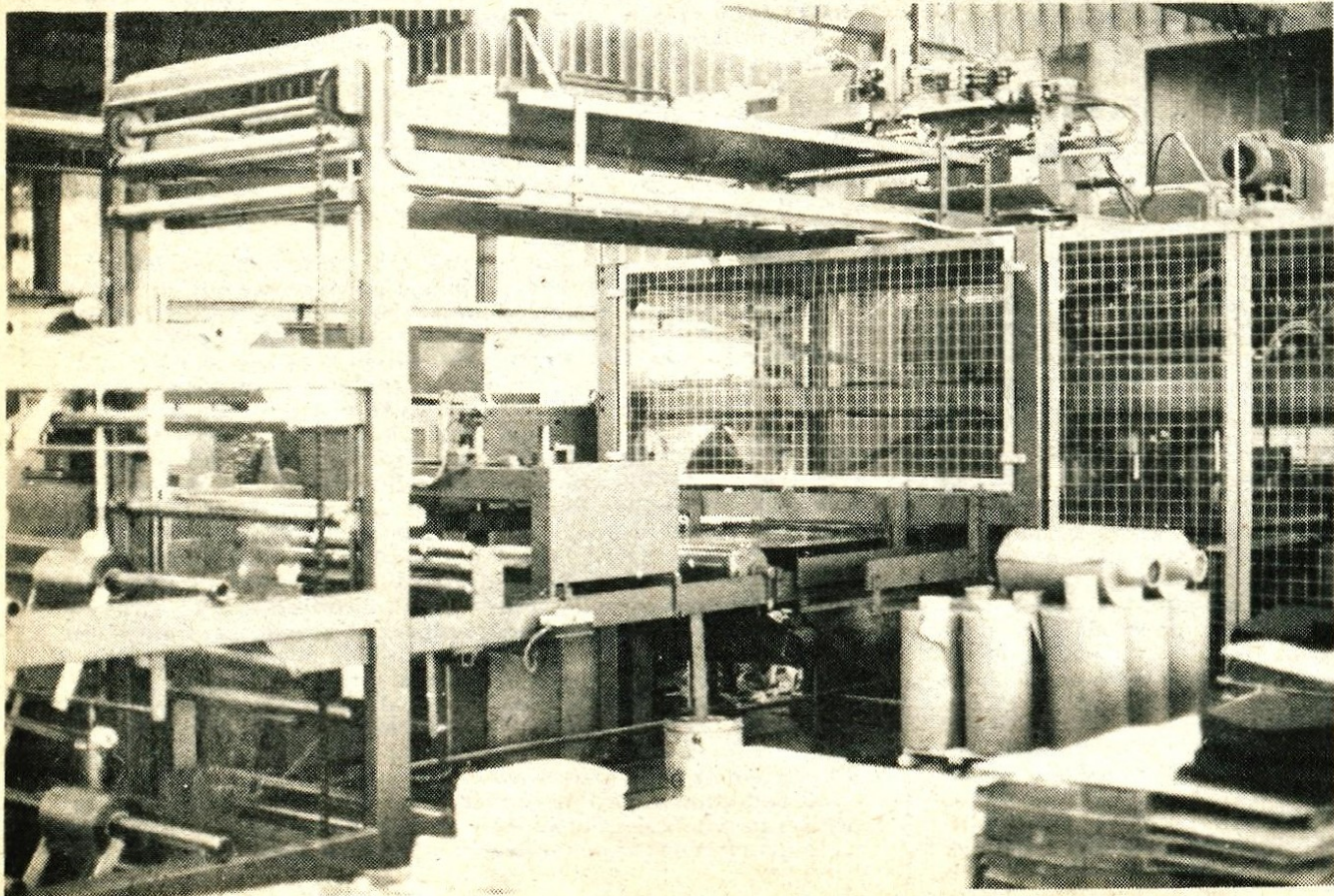
čar in tudi moderni vakuumirni stroj. In še jih bodo morali nabaviti, če bodo hoteli proizvodnjo razširiti in produktivnost še povečati. Toda vse to še bo. Če jim je uspelo to, potem tudi z nabavo strojev ne bo težav. V dveh, treh letih bodo najhujše anuitete odplačane. Potem bo šlo vse lažje. Dokazali pa so, da se da narediti tudi nemogoče, če so le ljudje tu za to, sposobni, vztrajni, pridni...

20 let bo imel TERMOPL spomladi 4. maja. Koliko let je bilo tu le životarjenje, kako so iskali novih poti, se odpovedovali zaslužkom, delali udarniško, toda velikokrat so ljudje obupali, da bo kdaj bolje in šli drugam, v obrate raznih škofjeloških tovarn v dolini, do Škofje Loke in še naprej. Samo v 10 letih, od 1964 do 1974, se je odselilo 18 odstotkov prebivalcev, predvsem mladih ljudi. Sedem direktorjev se je izmenjalo — bili so, ki so vzdržali tudi samo po eno leto...

Termopol je bil dolga leta brezupen primer in v škofjeloški občini so se ga vsi otepali. Zdaj, no, zdaj je drugače. Proizvodnja je tu zdaj vzcvetela in nič hudega se jim ni več bati. Povpraševanje po njihovih izdelkih je tolikšno, da nikoli ne morejo zadosti narediti. Ko se še do dobra opremijo, potem bo lažje vleči ta voz...

termopol
SOVODENJ

Najnovejša pridobitev Termopola — polno avtomatski stroj za varjenje plastičnih folij

Človek ne more verjeti...

Delavci TERMOPLA čestitajo vsem poslovnim partnerjem in delovnim ljudem ob občinskem prazniku Škofje Loke.

Kaj pravijo delavci

Slabe Anton s Podjelovega brda, član DS, načelnik civilne zaštite, odgovorni prikrojevalec:

»V podjetju sem že devet let in pol. Koliko se je spremenilo z novimi prostori, sploh ne more človek povedati z besedami. Velika razlika je. Poglejte samo moje delo. Prej smo morali vso folijo ročno prenašati, danes gre vse strojno. Veliko več se tudi naredi in pozna se pri osebnem dohodku. Velika pridobitev je tudi nova restavracija: prej se nisi imel niti kam vsteti, zdaj pa vsaj po človeško malicaš!«

Eržen Marija s Podjelovega brda, predsednik DS, vodja odpreme:

Prej je delala v Obrtnem čevljarstvu Sovodnja in ko se je to združilo s Termopolom, je prišla sem. Skoraj 20 let bo že tega in je med najstarejšimi Termopolovkami.

»Najprej smo imeli samo zgornje prostore v zadrudnem domu, potem smo se razširili še na spodnje. Polivinilaste hlačke za dojenčke, vrečke in polivinilaste mape so bili naši prvi izdelki. Dva ročna stroja smo imeli, ki jih je izdelal inž. Kršmanec iz Ljubljane in ki sta še danes v rabi. Razlika od takrat do danes pa je ogromna. Koliko trpljenja je za nami, tu pa so lepi svetli prostori, na toplem smo. Prej smo vse zime prezebali, ves material prenašali po stopnicah. Niti vozička nisi mogel uporabiti. Zdaj bo pa ob 20-letnici že nekaj pokazati in tudi dovolj podlage je za hitrejši razvoj naprej. So še problemi, ki jih bo treba reševati, sicer pa, brez problemov bi življenje sploh ne bilo zanimivo.«

Miha Eržen s Podjelovega brda, vodja proizvodnje, član poslovnega odbora:

»V tistih prvih začetkih pred 20 leti je bila naša proizvodnja do konca primitivna: karton, na primer, ki ti ga zdaj mimogrede odreže stroj, opremljen z varnostno celico, smo včasih rezali z navadnim nožem. Danes je pri izdelavi mape ena sama faza, včasih pa jih je bilo pet... Čudež je, da je to podjetje sploh ostalo. Ljudje so odhajali v Gorenjo vas, Poljane, Škofjo Loko. Pa vendar smo

mi ostali, Elma Črnuče, ki je imela obrat v Gorenji vasi in veliko boljše pogoje kot mi, pa je odjenjala.

Dolgo smo živitarili, bili skromni, potrpežljivi, ostali največ zato, ker je bila proizvodnja pač tu, zaslužek, če je bil še manjši, je bil pa le reden. Obrat Jelovice v Sovodnju in Termopol zdaj daje kruh Sovodnju in ljudem tod okrog po hribih. Ljudi je sicer dovolj, ni pa strokovnih kadrov. Premalo se je vlagalo vanje. Zdaj so pogoji za to, le če bodo ljudje hoteli.

Je pa v podjetju še vedno preveč ročnega dela. Še in še izboljšav bi bilo možnih. Veliko je še dela po željah, v majhnih nakladah. Naročil pa je dovolj, le organizacija dela bi bila lahko še boljša. Tehnološke priprave bi za to proizvodnjo morale biti kvalitetnejše, popolnejše, velike rezerve so še tu. Navajeni smo starega načina dela, pa se v novem kar nekam ne znajdemo, ne dojemamo dovolj hitro in se še vse preradi oprijemamo starega načina dela. Sicer nas pa delo samo sili k novi organizaciji.«

Šifer Ivanka s Sovodnja, izmenovodja:

Bila je med prvimi delavkami v Termopolu in pričela je kot varilka na varilnem stroju.

»Najprej smo delali polietilenske vrečke, vrečke na vrvice, otroške hlačke, dežne plašče itd. Bilo je hudo začeti. Šest delavk nas je bilo in kar same smo se morale znajti. Kako veliko je bilo podjetje, pove že to, da nas je bilo v začetku 6, ko nas je bilo pa 10, smo morale delati v dveh izmenah! Koliko smo se namučile! Nekaj strojev v kleti, nekaj na podstržu, prikojevalnica v baraki... Danes pa kar ne morem verjeti, da imamo tako lepo. Če bi nam še pred desetimi leti kdo rekel, da bomo imeli takole, bi se mu smejali... In zdajle, za 20-letnico bo to lep delovni dosežek! Veliko truda nas je stalo in odpovedovanj in zagotovo tisti, ki bo prišel v podjetje na novo, ne bo znal vsega tega ceniti.

Kapacitet je dovolj in lahko se bomo še razvijali. Sam kraj pa je z novo tovarno spet ogromno pridobil. Koliko ljudi je zdaj ostalo, ki so že mislili iti drugam za zaslužkom. Kredite so dobili, popravili in zgradili nove domove in zadovoljstvo je v kraju.

Zaposlovali bomo še, kolikor bo pač narekovala nova, razširjena proizvodnja, toda bolj planirano, vse v skladu z možnostmi in razvojem podjetja.«

JELOVICA

JELOVICA

Jelovica iz Škofje Loke, ki je širom po Jugoslaviji in tudi prek meja znana po svojih oknih in vratih, brez katerih skoraj ni slovenske hiše ali stanovanja in montažnih hiš, ki se lahko vključijo v vsako okolje, je lani uspešno poslovala. V celoti je bil izpolnjen letni plan, medtem ko se je obseg proizvodnje povečal za 6 odstotkov. Ker je število zaposlenih ostalo enako, ta podatek priča, da se je za enak odstotek povečala produktivnost, kar so dosegli z večjo opremljenostjo dela, visoko tehnologijo proizvodnje in boljšo organizacijo delovnih postopkov. Prodali pa so za 2 odstotka manj kot so planirali, vendar pa kar za petino več kot leta 1977.

Zanimivo je tudi, da je Jelovica prej iz svoje trgovske mreže, ki jo ima razvejano po vsej Jugoslaviji, prodala kar 94 odstotkov svojih izdelkov in je v lastnih trgovinah letos povečala prodajo za tretjino. Dosegla je milijardo dinarjev skupnega prihodka in tudi ostanek dohodka je večji, kot je bil kdajkoli v zgodovini Jelovice. Temu primerno so porasli tudi osebni dohodki, ki so lani znašali v povprečju 5700 dinarjev na zaposlenega in so med najvišjimi v lesni industriji v Sloveniji.

Nova tovarna Jelovice za izdelavo montažnih hiš že več kot pol leta čaka na del opreme.

JELOVICA

Okno, vrata ali hiša

Boljše gospodarjenje, višji prejemki

Jelovica ima danes 1300 zaposlenih, njena dejavnost pa se odvija v treh glavnih vejah proizvodnje oziroma prodaje: s svojim programom kvalitetnega stavbnega pohištva se uvršča s TOZD, ki ga proizvajajo v lesno industrijo. Program montažnih objektov, od šol, vrtcev, ambulanc, poslovnih prostorov in provizorijev, do montažnih hiš in vikendov sodi v gradbeništvo. TOZD Trgovina s svojimi 18 poslovalnicami po vsej Jugoslaviji s prodajo skoraj celotne jelovške proizvodnje in drugih lesnih izdelkov, se uvršča v trgovino. Takšna usmeritev in pa čvrsta medsebojna tehnološka, organizacijska in dohodkovna povezanost zagotavlja Jelovici nadaljnji razvoj in možnost stalne rasti in napredka.

Velja pa ob tem poudariti zlasti samoupravno organiziranost delovne organizacije. Jelovica in 5 TOZD delovno skupnost skupnih služb, ki vsaka s svojim programom dopolnjuje celotni program. Njihov sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov pa je sestavljen tako, da

je v kar največji meri osebni dohodek delavca in celotne temeljne organizacije odvisen od osebnega prizadevanja oziroma dobrega gospodarjenja vsakega delavca in celotne temeljne organizacije. Odvisnost osebnega dohodka od poslovnih rezultatov kot tudi dejstvo, da samoupravni organi in družbenopolitične organizacije vsake temeljne organizacije redno zasledujejo poslovanje svoje in celotne delovne organizacije in s tem tudi gibanje osebnih in drugih dohodkov, so zelo povečala zanimanje za poslovanje in za razne odločitve v podjetju. Hkrati pa se je močno približalo odločanje delavcem, ki odločitve sprejemajo veliko bolj resno in se potem tudi veliko bolj zavzemajo za njihovo uresničevanje.

Zato se lahko po enem letu nove organiziranosti v Jelovici pohvalijo, da je decentralizacija upravljanja in odločanja ne le samoupravno, temveč tudi ekonomsko potrdila pravilnost samoupravne organiziranosti, kot jo predvideva zakon o združenem delu.

Tovarna je zgrajena, a ne bo odprta

Če se sprehodimo skozi delovne prostore Jelovice, lahko takoj ugotovimo poleg splošnega napredka, da tem kolektivom vsako leto odpirajo nove pridobitve. Pred letom, dvema, bila to nova tovarna oken, nato je nova tovarna izolacijskih stekel, enkrat so to obrati družbene prehrane, nova zobna in splošna ambulanta, skratka, vsako leto je kaj novega.

Največji korak pa je želela napraviti v letu, ki se je pravkar izteklo in ob občinskem prazniku izročiti našemu novo tovarno montažnih hiš, za katero lahko mirne duše trdimo,

da je s svojimi 7500 kvadratnimi metri delovnih prostorov največja tovarna v Škofji Loki. Vendar pa kljub temu, da je kolektiv naredil vse, da bi proizvodnja že stekla, danes otvoritve ne bo!

Kje so vzroki? V skladu z vse večjim popraševanjem na tržišču, ker je interes občanov po hitri in ceneni gradnji vse večji in s tem tudi zanimanje za montažne hiše, se je Jelovica, ki je že vrsto let znana kot proizvajalka montažnih objektov, odločila zgraditi novo tovarno za proizvodnjo kompletnih hiš — hiš Jelovica — modernih, sodobnih in ne predragih stanovanj, ki sicer ne bi bile v celoti njeno delo, temveč plod skupnega sodelovanja vseh gorenjskih lesarjev in gozdarjev, združenih v poslovni skupnosti GLG. Nova tovarna naj bi veljala 75 milijard dinarjev, pri čemer polovica stroškov odpade na gradnjo tovarne, polovica pa na domačo in uvoženo opremo. Po investicijskem programu bi morala biti celotna investicija končana v desetih mesecih in lani avgusta bi že morala začeti s poskusno proizvodnjo.

V skladu z investicijskim programom so bile sklenjene ustrezne pogodbe z izvajalci del. SGP Tehnik, ki je gradil tovarno, je svoje delo opravil v rekordnem času. Prav tako so bila pravočasno pridobljena vsa soglasja in dovoljenja ter sklenjene pogodbe o uvozu potrebne opreme, ki je prispela v dogovorjenem roku. Zataknilo pa se je pri domači opremi, in sicer so se Strojne tovarne iz

Trbovelj ponudile, da izdelajo transportno opremo v vrednosti 7,5 milijona dinarjev, kar je imelo za posledico, da Jelovica za to opremo ni dobila uvoznega dovoljenja.

Jelovica je tako sklenila s Strojnimi tovarnimi pogodbo o izdelavi transportne opreme, ki naj bi jo proizvajalke naredile do aprila lani. Žal pa se je kasneje izkazalo, da Strojne tovarne opreme ne morejo narediti v roku, niti do avgusta, niti do decembra in tako tovarna montažnih hiš še kar čaka, čeprav bi v njej že nekaj mesecev morala teči poskusna proizvodnja. Sedaj imajo obljubljeni, da bo oprema končno prispela v Jelovico do konca meseca ali februarja.

Delavci Jelovice lahko še kako razumejo težave, s katerimi so se srečevale Strojne tovarne, ko so iskale potrebna dovoljenja za uvoz določenih delov in njihove težave s potrebnimi materiali. Vendar pa menijo, da to sploh ne more biti opravičilo za nespoštovanje dogovorjenih rokov, ker bi morali na to misliti že takrat, ko so ponudili svoje

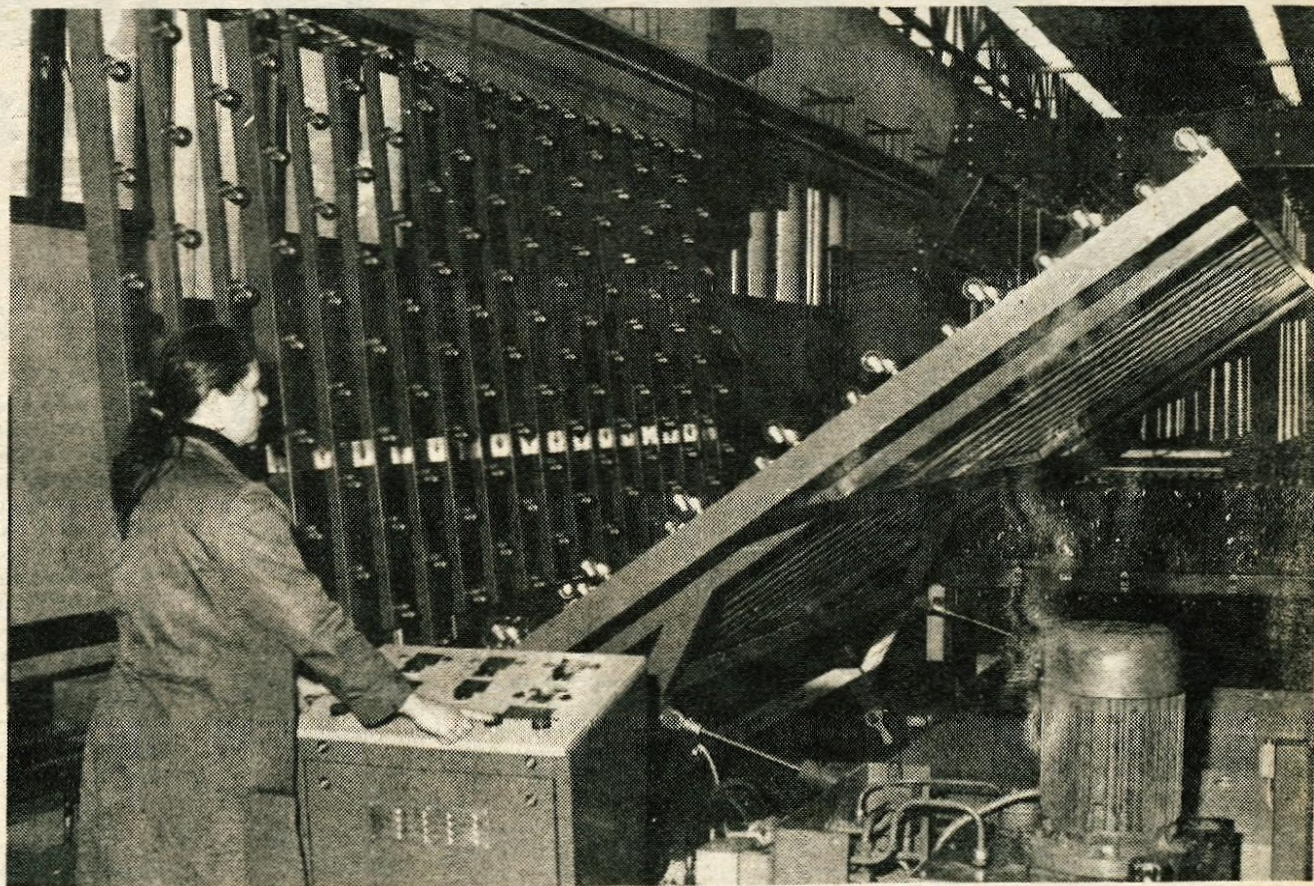
Letos v Preddvoru

Podobno investicijo, kot so se je lotili lani v Škofji Loki, bodo letos začeli v Preddvoru, kjer bodo obnovili žago. Tudi vrednost bo enaka in znaša po investicijskem načrtu 75 milijonov dinarjev. Z novo tovarno v Preddvoru bodo lahko povečali proizvodnjo, hkrati pa bodo izboljšali delovne pogoje, ki so na sedanji zastareli žagi, z zastarelo tehnologijo, izredno težki. Omenjena naložba je v skladu s srednjeročnim planom, ki ga v Jelovici uspešno uresničujejo.

Zavedajo pa se, da hitrejšega razvoja ni brez združevanja dela in sredstev, zato je Jelovica decembra podpisala dva pomembna sporazuma. Enega s tovarno 5. maj Pula, kateri je odstopila določen program

oken s tem, da je prispevala tudi svojo tehnologijo in razvoj ter se obvezala, da vse izdelke te tovarne proda prek svoje trgovske mreže.

Drugi sporazum je sklenila z Marmorjem Hotavlje, kjer prav tako gre za sovlaganje Jelovice v delovno organizacijo Marmor. Jelovica je vložila del denarja za gradnjo nove tovarne, obvezala pa se je, da bo prek svoje trgovske mreže prodala del Marmorjeve proizvodnje. Pogovarjajo pa se še z drugimi delovnimi organizacijami, ne le v Sloveniji, temveč tudi v drugih republikah. Ob tem pa ugotavljajo, da gre najteže v domači lesarski stroki, kjer bi imeli od takšnega povezovanja vsi največ koristi.

Izdelava termoton stekel v Jelovici

V Jelovici dobite...

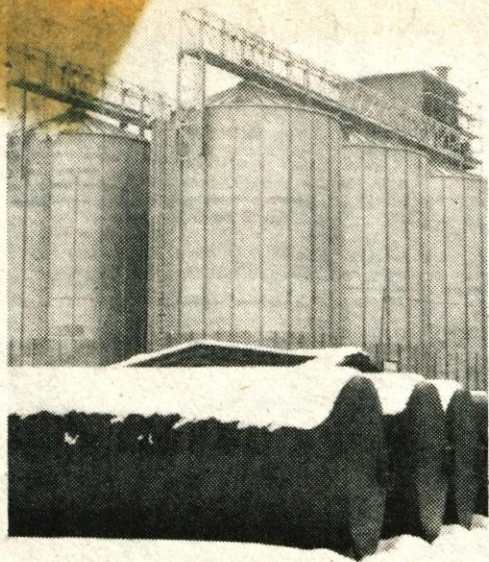
Graditelje hiš in vse druge občane prav gotovo zanima, kaj vse lahko dobijo v Jelovici. V svojih trgovinah imajo okna v »natur« obdelavi s polkni ali drugimi senčili, termoton stekla in okna zasteklena s temi stekli, najrazličnejša vrata oziroma kompletno stavbno pohištvo, stanovanjsko hišo najrazličnejših velikosti in izvedb, provizorije, vrtce, ambulante, poslovne hiše in vikende ter ostale gradbene materiale.

Ob prazniku občine Škofja Loka delovni kolektiv Jelovice čestita vsem občanom in jim želi veliko uspehov pri delu, poslovnim partnerjem pa uspešno sodelovanje.

MIG ŠKOFJA LOKA

Ob prazniku novi silosi

Danes bodo na Trati predali namenu nove silose za žito.

Delovna organizacija Mesna industrija iz Škofje Loke, ki je pomemben člen sestavljene organizacije združenega dela KIT – Kmetijstvo, industrija, trgovina – je med večjimi škofjeloškimi delovnimi organizacijami. V temeljnih organizacijah združenega dela Mesoizdelki Škofje Loka, Posestvo in tovarna močnih krmil Škofja Loka, Farma prašičev Stična in Klavnica Jesenice, dela 550 ljudi, njen prihodek pa je lani presegel 650 milijonov dinarjev.

O mesni industriji Gorenjske pa ob škofjeloškem občinskem prazniku pišemo predvsem zaradi orjaških silosov, ki jih bodo predali namenu. Zgradili so jih na Trati ob železniški postaji, tik ob Tovarni močnih krmil in so namenjena za shranjevanje žitaric in kornice. Gradnja pa še silose za izdelke v razsutem stanju. Zamisel o gradnji silosov se je porodila že leta 1975. Tedaj so izdelali idejne programe, odkupili zemljišče in kmalu poskrbeli tudi za lokacijsko dokumentacijo. Leta 1976 je bil že izdelan glavni projekt, predlani pa podpisan samoupravni sporazum o gradnji. Vrednost investicije je 26 milijonov dinarjev, od tega so osnovna sredstva vredna 20 in obratna 5 milijonov dinarjev.

Investitor je temeljna organizacija združenega dela Posestvo in tovarna močnih krmil Škofja Loka, razen nje pa sodelujejo še TOZD Posestvo Ljubljana, Kmetijska zadruga Ljubljana in TOZD Stična, dobrodošla pa je tudi pomoč Temeljne banke oziroma njene škofjeloške enote, Zvezne direktije za rezerve živil in Investicijske banke Beograd.

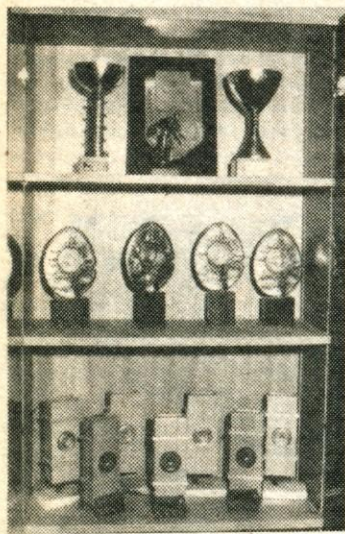
Siloski so zahtevali izredno natančno gradnjo in od graditeljev veliko znanja. So namreč med najvišjimi zgradbami v Škofji Loki. Vsak ima šest celic, od katerih bo lahko vsaka sprejela 1000 ton žitaric. K objektu sodijo tudi sprejemni in oddajni kamionski in vagoni, strojnica in 60-tonska tehnikca.

O izrednem pomenu silosov za gorenjsko kmetijstvo ni potrebno posebej govoriti, vendar naj povemo, da je njihov glavni pomen v tem, da se gorenjski kmetijski proizvajalci lahko oskrbijo s krmom za živino. S tem, da bo kornica v silosu, bodo kmetje že vsako jesen vedeli, koliko krmil lahko pričakujejo in po kakšni ceni.

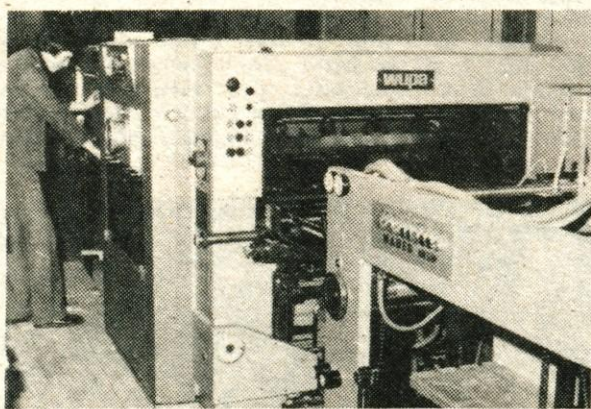
Hkrati pa ima objekt velik strateški pomen, saj pomeni ogromno zalogo hrane za celotni gorenjski prostor in to za živino, v izjemnih okoliščinah tudi za ljudi.

Delovni kolektiv Mesne industrije Gorenjske ob škofjeloškem občinskem prazniku čestita vsem občanom in poslovnim partnerjem in jim želi veliko delovnih uspehov.

EMBALAŽNO GRAFIČNO PODJETJE

Vitrino EGP krasijo številni oskarji za embalažo.

S sodobno opremo dosegajo večjo kakovost

Dvajsetletna tradicija embalaže

Delovni kolektiv Embalažno grafičnega podjetja iz Škofje Loke bo letos proslavil 20-letnico dela. Zavod za zaposlovanje in rehabilitacijo invalidov in dela manjmožnih oseb v Škofji Loki, ki je predhodnik EGP, je bil sicer ustanovljen že decembra 1958, vendar je začel delati šele naslednje leto. Potem se je zavod še nekajkrat preimenoval, spreminjal proizvodni program in si leta 1974 nadel ime Embalažno grafično podjetje. Leta 1959 je začel z obratom knjigoveznice in s 16 zaposlenimi, ki so ustvarili 95 tisoč dinarjev prometa, lani pa je 210 zaposlenih ustvarilo 100 milijonov dinarjev celotnega dohodka.

Že po treh letih obstoja, leta 1961, so razširili dejavnost na kartonažo, lesno galanterijo, tiskarno in krojaštvo. Ko pa so postali podjetje, so sprejeli tudi nov proizvodni program: izdelovanje embalaže iz valovite, trde lepenke, delo v tiskarni in knjigoveznici, izdelovanje lesne galanterije in PVC izdelkov.

Preimenovanje v podjetje je sovpadalo z izgradnjo novih prostorov v industrijski coni na Trati. Pred tem so se stiskali v starem puštalskem gradu. Preselitev v novo tovarno jim je omogočila velik napredek proizvodnje in pa tudi omogočila, da so se začeli specializirati za posebne vrste embalaže. Novi prostori so namreč omogočili investiranje v nov strojni park, tako da imajo sedaj najsodobnejšo opremo in sklenjeno celotno linijo za izdelovanje komercialne embalaže.

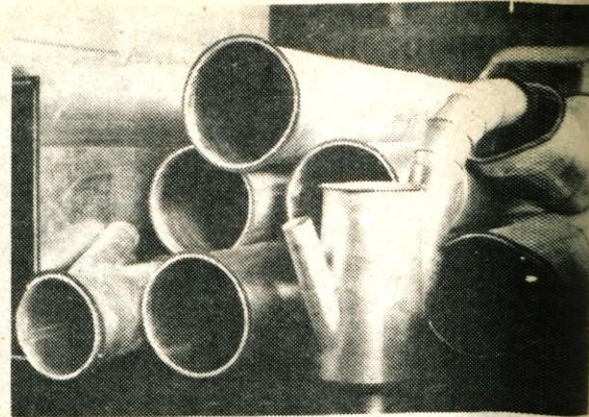
V srednjeročnem programu predvidevajo še večjo specializacijo proizvodnje v kartonaži. Opustili bodo v kar največji meri PVC izdelke, del knjigoveznice in lesne galanterije. Poseben poudarek dajejo izdelavi embalaže – PAL – box palete – za kar so edini proizvajalci v Jugoslaviji in jo izdelujejo po licenci ameriškega partnerja ter proizvodnji embalaže iz vodoodporne lepenke.

O kakovosti izdelkov EGP iz Škofje Loke priča 12 jugoslovanskih oskarjev za embalažo in 2 EUROSTAR, ki sta svetovno priznanje za embalažo Iskrinih izdelkov.

Delovni kolektiv Embalažno grafičnega podjetja iz Škofje Loke čestita vsem delovnim ljudem in občanom ter poslovnim partnerjem ob občinskem prazniku in jim v letu 1979 želi obilo uspehov.

POLIKS ŽIRI

Priljubljeni so elementi za vgradnjo v prezračevalne in odsesovalne naprave

Hitra gospodarska rast

POLIKS, podjetje kovinske in obutvene stroke iz Žirov, beleži v zadnjem letu pomembne poslovne uspehe. Poglejmo si nekaj kazalcev hitrega gospodarskega vzpona.

Koncem meseca oktobra so v Poliksu letni plan dosegli že v višini 93,2 odstotka. Podatki ob koncu leta 1978 bodo torej nedvomno pokazali, da so naredili veliko več, kot so si začrtali. Vendar pa je treba povedati, da so plan v primerjavi s prejšnjim letom močno povečali, kar za približno 80 odstotkov. V letu 1977 je namreč znašal 19,6 milijona dinarjev, v letu 1978 pa 35,2 milijona dinarjev.

Tudi vrednost realizacije je do meseca oktobra močno porasla, kar za 178,6 odstotka s čimer so dosegli najvišji odstotek v škofjeloški občini. V letu 1977 so realizirali 16,097.000 dinarjev, v letu 1978 pa 28,757.000 dinarjev.

Močan porast realizacije in veliki uspehi pri doseganju plana pa niso šli na račun večjega zaposlovanja, saj se je zaposlenost povečala le za dva odstotka. Tudi investicij v preteklem letu ni bilo. Uspeli so predvsem z boljšo organizacijo dela, z izkoriščanjem skritih rezerv, vendar pa so dali kooperantskim delom. Zelo uspešno sodelujejo z LTH iz Škofje Loke, zlasti z Zavodom za hladilno tehniko pri klimatizaciji računskih centrov, z Jelovico iz Škofje Loke pri opremljanju montažnih objektov, pravkar pa montirajo prezračevalne in odsesovalne naprave v obratu Gradisa v Škofji Loki, podobne naprave pa montirajo tudi v Gorenjski predilnici. Tesno poslovno sodelovanje jih veže s Filbo iz Bohinjske Bistrice, skupni nastopi na tržišču pa iščejo tudi z Instalacijami iz Škofje Loke. Za LIV Postojna so v preteklem letu izdelali 140.000 ogradij za samokolnice, kar je za 80.000 več kot v letu 1977. To pa pomeni za 18 milijonov dinarjev večjo realizacijo.

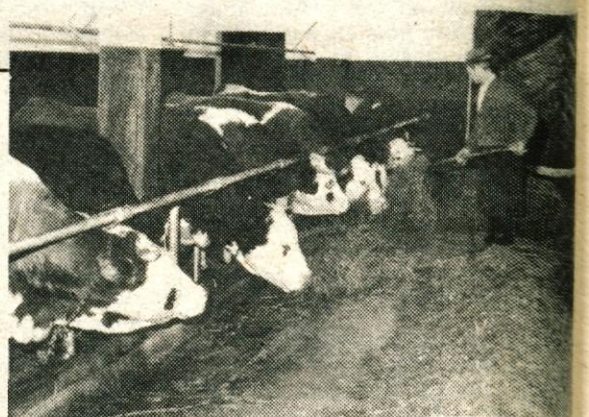
Poliks vse bolj neguje dve proizvodni usmeritvi – kovinsko in obutveno. V obutvenem obratu izdelujejo predvsem lahko obutev, telovadne in druge copate, v sodelovanju z Alpini pa notranje elemente za smučarske čevlje. V kovinskem obratu pa postajajo vse pomembnejše prezračevalne, odsesovalne in klimatske naprave. Ob tem pa se s kovinskimi izdelki vključujejo tudi v opremo stanovanjskih hiš in v zaključna dela v gradbeništvu.

Takšna proizvodna usmeritev je dobila v mesecu decembru svojo potrditev v odločitvi delavcev, da organizirajo dve temeljni organizaciji združenega dela. Morda je bila na odločitev malce pozna, pravijo v Poliksu, saj je pri hitrem gospodarskem vzponu samoupravno delovanje nekoliko zastalo. Vendar pa smo hoteli dati obema temeljnima organizacijama združenega dela gospodarsko utemeljenost, na osnovi katere bosta lahko poliks zaživel.

Delovni kolektiv Poliksa želi ob občinskem prazniku vsem delovnim ljudem in občanom srečno in uspešno novo leto.

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

Vse bolj kvalitetna čreda govedi

Lepa živina je ponos kmetov, vendar prinaša premajhen dohodek.

Najpomembnejša panoga kmetijske proizvodnje na škofjeloškem področju je govedoreja in pri kmetijski zadrugi Škofja Loka oziroma njeni pospeševalni službi ji dajejo tudi največ pozornosti ter skladno s tem dosegajo tudi izredne uspehe. V Poljanski in Selski dolini in okolici Škofje Loke imajo kmetje 10.000 glav goveje živine, od tega je 4000 krav, ostalo pa je mlada plemenska živina in pitanci.

Vendar pa se tudi sama panoga spreminja. Pred leti je področje kmetijske zadruge Škofja Loka veljalo kot najbolj primerno področje za paitanje živine, v zadnjem času pa tudi pridelovanje mleka dobiva vse večji pomen.

S tržno govedorejo se ukvarja 1500 kmetij, mleko za trg pridelujejo na 1000 kmetijah, drugi pa se ukvarjajo le s paitanjem mlade živine. Slednje so predvsem hribovske kmetije, ki nimajo možnosti za oddajo mleka. Vsa ta proizvodnja je kooperacijsko organizirana v okviru kmetijske zadruge. Kmetje na osnovi pogodb o trajnem sodelovanju sklepajo letne pogodbe za pridelovanje mleka in rejo živine.

Za škofjeloško območje je bilo še pred dvema desetletjema, preden so uvedli umetno osemenjevanje krav, značilno cikasto govedo, sedaj pa je že skoraj vsa čreda lisaste pasme. S tem se je močno povečala prireja kvalitetnega mesa in se je močno povečala pridelava mleka.

Osemenjevanje izvaja, kot povsod na Gorenjskem, Živinorejsko-veterinarski zavod iz Kranja. Pa tudi vse druge ukrepe za napredek živinoreje, predvsem pa selekcijske ukrepe, pri kmetijski zadrugi izvajajo v čvrstem sodelovanju s tem živinorejsko-veterinarskim zavodom.

Osnova za selekcijsko delo je kontrola proizvodnje, ki se izvaja v treh oblikah: kontroli A, kontroli B in kontroli Z. V A kontroli so najboljše krave, čiste lisaste pasme z rodovnikom. V tej kontroli je na območju zadruge 520 krav na 66 kmetijah. V kontroli B je 1200 krav in v kontroli Z je 1500 krav. Leta 1974 pa je bilo v A kontroli 380 krav, ki so dale poprečno letno 2880 litrov mleka, sedaj pa krave v kontroli A dajo v poprečju letno 3220 litrov mleka.

Na osnovi rezultatov kontrole proizvodnje se slabše krave izločajo, od boljših krav pa se za plemo privežejo vse telice, nekaj telic pa imajo rejci tudi za prodajo. Tako od leta 1974 naprej vsako leto prodajo 20 do 25 rodovniških plemenskih brejih telic drugim kooperantom, pri katerih je potrebno sposobnosti živine še veliko izboljšati.

Pomemben ukrep za izboljševanje črede in spodbuda rejcem je premiranje brejih plemenskih telic, ki se izvaja od leta 1971 naprej. Telice so v glavnem lisaste pasme in so tako vzrejene, da ustrezajo tudi najstrožjim zahtevam. Pri kmetijski zadrugi pospeševalna služba letno pregleda, strokovno oceni in potrdi za premije okoli 500 telic, kar daje solidno osnovo za obnovo črede in hiter napredek.

... **Kolektiv kmetijske zadruge ob občinskem prazniku čestita vsem kooperantom in drugim kmetom ter vsem občanom in jim želi obilo uspehov pri delu.**

V KRAVKEM PO GORENJSKI V KRAVKEM PO GORENJSKI V KRAVKEM

PRVO MESTO ZA KRAJEVNO SKUPNOST GRAD

Cerklje — Na tekmovanju med šestimi krajevnimi skupnostmi pod Krvavcem, ki ga je organiziralo turistično društvo Cerklje o urejenosti pokrajine in kraja, je bila najboljša krajevna skupnost Grad. Komisija je ocenjevala urejenost gozdnih površin, urejenost obeležij in spomenikov NOV in ostalih kulturnih spomenikov, izgled in stanje cest ter izgled in urejenost kraja, parkov, zelenic, nasadov in vrtov. Turistično društvo Cerklje je najboljšo krajevno skupnost nagradilo, nagradilo pa je tudi po pet gospodinj iz vsake krajevne skupnosti. V skupnem seštevku točk je bila najboljša krajevna skupnost Grad s 119 točkami pred Cerkljami s 117, Poženkom in Velesovim s 106 točkami, peta je krajevna skupnost Zalog s 77, šesta pa krajevna skupnost Brnik s 76 točkami.

J. Kuhar

Sani s sodobno vprego — Dokler so na cestah prevladovala vprežna vozila, je bilo moč pozimi povsod videti sani. Danes, v času avtomobilizma, ko so ceste v glavnem celo leto kopne, so vprežne sani že prava redkost. In še bolj redko je videti konja, vpreženega v sani. Mladi Ratečan, ki je prišel v trgovino po krmilo, je svoje sani vpregel kar v traktor. — B. B.

Za krajše vrste na smučiščih — Smučišče v Kranjski gori obiskuje vedno več smučarjev. Zato bodo letos začeli širiti smučišča in žičnice z Vitranca proti Ratečam in Planici. Nadaljevali bodo s pripravami za ureditev smučišč v Trebežu, na Ravnah in Kurjem vrhu. Da bi gostje poleg hotelskih uslug imeli tudi primeren prostor za zabavo, pa v Kranjski gori načrtujejo izgradnjo večnamenske dvorane, v kateri bodo pripravljali kulturne in druge prireditve. — B. B.

UPOKOJENCI V PLANIKI

Kranj — Kranjska tovarna Planika povabi vsako leto na ogled tovarne, pogostitev in družabno srečanje upokojene delavce. Letošnje srečanje upokojencev je bilo pred novim letom. Udeležba je bila dobra, nekdanji delavci Planike pa so bili zadovoljni zaradi izredno obetavnega razvoja tega kranjskega delovnega kolektiva. Upokojenci se zahvaljujejo delovnemu kolektivu Planike za sprejem in mu želijo še večje uspehe.

I. Petrič

Bolj mirna vas — Odkar so lani ob Ratečah speljali obvoznico, je sredi vasi več prostora in miru, saj poteka skozi naselje dosti manj prometa. Tod se s svojimi vozili zdaj ustavljajo le domačini in redki gostje, ki iščejo okrepčilo ali prenočišče v enem od rateških gostišč. — B. B.

Nov teptalni stroj — Delovna organizacija Gorenjka z Jesenic — TOZD Žičnice Kranjska gora je pred nedavnim dobila nov teptalni stroj na turbinski pogon. Ta stroj ima večje zmogljivosti od prejšnjih, saj lahko premaga tudi najbolj strme vzpetine. Zato bo služil za pripravo tekmovalnih prog v Kranjski gori in teptanje smučišč na Španovem vrhu. — B. B.

V KRAVKEM PO GORENJSKI V KRAVKEM PO GORENJSKI V KRAVKEM

70 let Turističnega društva Radovljica

Novo kopališče v Radovljici je povzdignilo turistični pomen kraja — Priznanja najbolj delovnim turističnim delavcem ob sedemdesetletnici

Radovljica — Pred novoletnimi prazniki so na skromni slovesnosti v graščinski dvorani, s kratkim koncertnim programom in z dokumentarno razstavo, ki jo je po govoru odprl predsednik društva Zvonko Savnik, počastili 70-letnico obstoja Turističnega društva Radovljica.

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1908 na pobudo tedanjega župana, odvetnika dr. Vilfana. Delovalo je na področju nekdanjih občin Radovljica, Lesce in Begunje pod uradnim nazivom Društvo za privabljanje tujcev za občine Radovljica, Lesce, Begunje in okolico v Radovljici.

Glavni pogoj za ustanovitev društva je bil prav gotovo izredna lega in lepota tega kraja in okolice in evropsko priznana zdrava klima. Nadaljnji pogoj so bile zelo dobre prometne zveze, zlasti železnica in Seveda bolj razvito gostinstvo, obrt in zasebne turistične sobe. Gostje so prihajali iz večjih mest, posebno iz Prsta in Gorice zaradi poletne vročine. Nekateri od njih so celo zgradili letoviške hiše, kamor so nato stalno zahajali.

Med prvo svetovno vojno je turizem zamrl, formalno je bilo društvo obnovljeno leta 1933, vendar so posamezniki začeli z delom že prej. Nove meje Jugoslavije so namreč vsi Gorenjci in s tem tudi Radov-

ljico odprle širšim področjem, od koder so prihajali gostje.

Najpomembnejši mejnik predstavlja izgradnja letnega kopališča pod Oblo Gorico leta 1933. Ta objekt in nekaj let pozneje zgrajeni hotel Grajski dvor sta povzročila pravi razmah turizma. V Radovljico so začeli prihajati gostje z vse Jugoslavije in tudi iz tujine, predvsem Čehi, Avstrijci in Italijani. V tem obdobju je bilo okoli 14.000 do 21.000 prenočitev. S pridobitvijo novih prostorov se je vsa turistična dejavnost vodila na organizirani osnovi. Že v tem času je društvo izdalo tri priaspekte, razne brošure z opisom Radovljice in cenike. Razen tega je društvo skrbelo za ureditev kraja, postavilo sprehajalne poti in poživilo zabavno življenje s prireditvami na kopališču in plasno glasbo v hotelu Grajski dvor ter skrbelo za izlete.

Novo kopališče, eno najlepših v Sloveniji je tako povzdignilo turistični pomen Radovljice, število gostov pa je nenehno naraščalo. Po drugi svetovni vojni se je spet začelo intenzivno delo. Aprila 1946 je bil sklican občni zbor, s katerim je društvo začelo ponovno delati. Najprej je bilo nekaj težav s prostori, vendar je kljub temu odprlo recepcijo za posredovanje turističnih informacij in zasebnih turi-

stičnih sob. Z zgraditvijo nove poslovne stavbe pri avtobusni postaji je društvo dobilo lepo urejeno turistično pisarno, ki še danes deluje.

Rast števila gostov najboljše ilustrira podatek, da je bilo pred vojno do otvoritve radovljiškega kopališča v letu 1933 od 2.000 do 3.000 prenočitev, nato pa je število vsebolj naraščalo, tako, da jih je bilo leta 1937 že skoraj 14.000, največ pa leta 1939 z več kot 21.000 prenočitvami. Število gostov v Radovljici v zadnjih 20 letih se je gibalo od 4.000 na 15.000, število prenočitev pa od 34.000 do 67.000, pri čemer je bilo več kot polovica tujih gostov.

Društvo je dobro sodelovalo z drugimi dejavniki v kraju, predvsem pa z gostinstvom in trgovino. Zlasti tesno je bilo sodelovanje s hotelom Grajski dvor in počitniškim domom Slavko Šlander. Uspešno je bilo sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami, s krajevno skupnostjo in z občinsko skupščino. Razen tega so delavci društva sodelovali tudi z drugimi ustanovami in društvi.

Največje zasluge za razvoj in uspeh društva ima veteran, dolgoletni tajnik Vilko Bole, ki je bil imenovan za častnega člana Gorenjske turistične zveze in prejel posebno priznanje Turistične zveze Slovenije.

S posebno hvaležnostjo se radovljiški turistični delavci spominjajo tudi pokojnega slikarja, Prešernovega nagajenca Franca Boltarja, ki je več kot osemnajst let sodeloval v društvu kot član izvršilnega odbora in s svojim umetniškim zanosom pomagal pri oblikovanju domala vseh edicij in propagandnega gradiva društva, s svojimi risbami, akvareli Radovljice in okolice pa je prikazoval lepote mesta in krajine ter tako bistveno prispeval k njeni popularizaciji v bližnji in daljnji okolici.

JR

NEKAJ SPREHODOV OKROG DOMŽAL ob bregovih Pšate, Bistrice in Rače

Opisuje Črtomir Zorec

(1. zapis)

Za uvod bom povzel nekaj besed iz lepega prospekta, ki ga je pred leti izdalo Turistično društvo Domžale:

V prijaznih Domžalah in njihovi širši okolici se lahko sprehajate na svežem subalpinskem zraku po zelenih travnikih, po poljskih stezah in gozdovih ter ob prijetnih rečicah in potokih, kjer je še dosti možnosti za ribolov. Vse to je na nadmorski višini okoli 305 m. — Ljudje so marljivi in delavni. Nekoč so tlačili graščakom — na ta čas spominjajo še danes nekateri obstojni gradovi ali pa stare grajske razvaline. Kasneje se je prebivalstvo oprijelo umnega kmetijstva in domače obrti, predvsem pletenja kit in slamnika. — Kamorkoli se ti oko ozre, povsod vidiš okrog naselij lepo obdelana polja in gojene gozdove — a vendar je občina Domžale industrijsko razvita. V zadnjih petih desetletjih so tu nastale usnjarsko-galanterijske, industrijske delavnice, tovarna papirja, sanitetnega materiala, platna, zdravil, klobukov, športne konfekcije, več mlinov, kemična tovarna in oljarna.

Tako prospekt. Popotnik sam pa si bo, utrujen od sprehodov, kar izbiral med številnimi hišami, kjer »bog roko ven moli«. Toliko lepo urejenih gostinskih lokalov, kolikor jih imajo v Domžalah in okolici, zlepa ni drugje najti. Ne bi rad delal reklame — toda le-to povem, da prihajajo v tukajšnja gostišča tudi Ljubljanci in Kranjčani — toliko prijazne domačnosti je najti prav v gosteh pri domžalskih gostincih.

Tudi trgovine so tu nenavadno dobro založene — vodi vsekakor podobni »Napredek«, ki je kot uspešno podjetje kraju lahko v ponos.

NOVA OBČINA

Seveda Domžale v svoji zgodovini niso bile nikoli tako pomembne in velike kraj. Šele od l. 1959, ko smo pri nas odpravili okraje in formirali velike, obrežne občine, so Domžale eno izmed sedmih gorenjskih upravnih središč, sedež občine. Pred l. 1959 je obstajalo na področju sedanje domžalske občine kar šest samostojnih občin (Domžale, Moravče, Blagovica, Radomlje, Lukovica in Mengeš). — Še prej, l. 1945 je obstajalo poleg že naštetih še več manjših občin (Dob, Homec, Ihan in Trzin).

Ravan, ki daje naselitveni prostor Domžalam in okoliškim vsem, je pravzaprav ustvarila hudourniška Kamniška Bistrica. V davni pliocenški dobi je z nasipavanjem oblikovala današnjo pokrajino — mirno, nerazgibano, rodovito pa tudi ne preveč sušno. Narobe, včasih je vode celo preveč — o tem priča dosti zamočvirjenih zemljišč, tudi Pšato so pred leti komaj utesnili v regulirano strugo, moravska Rača pa že od pamtveka prinaša obilje vode prav

v sredino Domžal, kjer se združijo z Mlinščico — ali pa Mlinščica z njo.

STARI GRADOVI

Ne morem se ogniti pripovedi o nekaterih starih gradovih tudi to pot, ko se bom sprehajal po domžalski okolici. — No, tokrat sem si za prvi izlet izbral kraj, kjer je stala graščina kmetom nena- vadno naklonjenega fevdalca — kar je tudi zgodovinsko nekaj posebne- ga.

Med mislih imam Dragomelj. Zdaj vas spokojno živi, gradu ni več; le nekaj sledov okolnega nasipa in varovalnega jarka še kaže na položaj nekdanje graščine.

Že l. 1312 je v listinah omenjen manjši dvorec, o obstoju utrjenega stolpa pa govori listina iz l. 1386. — Kot pravi grad je bil Dragomelj pripoznan šele l. 1411. Do tega leta se je tako razširil in utrdil, da ga tudi Turki, ki so semkaj pridrli l. 1528, niso mogli zavzeti. Le vas in okoliško grajsko posest so popolnoma izropali.

Med prvimi lastniki gradu omenja zgodovina Franca Glanhoferja. Simpatični možak se je l. 1515 pridružil upornim kmetom zoper črnelškega graščaka Lamberga. (O graščini Črnelo pri Radomljah bo še tekla beseda.)

Glanhoferji se po tem dogodku najbrž niso dobro počutili v krogu ostalih, okrutnejših fevdalcev. Saj so pričeli veljati kot črne ovce zaradi svoje naklonjenosti do kmečkih pravic.

In tako so že v prvi polovici 16. stoletja prodali grad grofom Thurnom z gradu Križ pri Kamniku. Že ob koncu 16. stoletja pa preide dragomeljska graščina v roke Herbersteinom. V prvi polovici 19. stoletja je grad pogorel. Kamenje in opeko so okoliščani raznesli; porabili za gradnjo svojih domov. Kar nekako prav!

V Dragomljah ima svoje kmetijsko posestvo podjetje Emona iz Ljubljane. Goje zlasti povrtnino (čebulo, zelje, kumarice). Tu so tudi veliki hlevi za svinjerejo in živinorejo.

Stara dragomeljska šola je bila l. 1943 požgana, po osvoboditvi pa obnovljena in poimenovana po narodni heroini (ljudski junakinji) Rezki Dragarjevi, ki je nekaj let svoje mladosti tu preživela.

Tudi v bližnji (le poldrug km daleč) Mali Loki imajo svoj gradič, ki pa je še ohranjen. Graščino je dobil l. 1332 v fevd Herman Mengeški od koroškega vojvode. V 19. stoletju je prešla graščina v last slovenskih Staretov. Od njih pa so jo l. 1918 kupile redovnice sv. Križa in se v njej naselile. Obdelujejo zemljo, izdelujejo prešite odeje in avbe za narodno nošo ter negujejo bolnike po domovih. L. 1966 je bila graščina Mala Loka temeljito prenovljena.

Dragomeljska graščina, kakršno je videl še Valvazor

Pogrešamo smučarski muzej

Jesenice — Slavni slovenski zgodovinar Janez Vajkard Valvazor je smelo trdil, da smo bili Slovenci v Srednji Evropi in na Balkanu pred 500 leti prvi, ki smo znali s skijami, smečami in drkalicami (predhodniki smuč) jvugati in krmariti po visokem snegu. Na to bi morali biti bolj ponosni. Zgodovinsko resnico je v kmetijskih in rokodelskih novicah potrdil tudi dr. Janez Bleiweis. Mojsi smučanja so bili znani naši planinci in raziskovalci gorskega sveta Jože in Pavel Kunaver, Rudolf Badjura itd. Pred več kot osmimi desetletji so krpelje zamenjali z doma izdelanimi smučmi. Prva svetovna vojna je v goratem svetu pospešila razvoj smučanja, januarja leta 1914 pa je bil v Bohinju prvi smučarski tečaj za lovce, gozdarje in gorske vodnike. Februarja leta 1921 je bila v Bohinju že prva smučarska tekma za prvenstvo Jugoslavije. Takrat je v teku

zaslovelo ime Janeza Hlebanje in v skokih Jožeta Pogačarja. Tri leta kasneje so naši smučarji že na Olimpiadi v Chamonixu. Rojevala se je naša Planica, kjer je leta 1936 Avstrijec Sep Bradl prvič premagal 100 metrov in dosegel svetovni rekord. Velika imena pozna naša smučarska zgodovina. Nekateri smo že omenili, njima pa moramo dodati Tomaža Godca, Petra Klotutarja in Lea Knapa iz Kranjske gore, Poldo, Klančnike in Jakopiče. Njihovo poslanstvo so in še nadaljujejo Mulej, Praček, Štefe, Slavica Zupančič, Majda Ankele, brata Janša, Hlebanja, Križaj, Norčič, Strel in drugi.

Zato bi se morali resneje pogovarjati o ureditvi zgodovinske in vzgojne zbirke o našem smučanju. Dokumenti preteklosti izginjajo in propadajo. Čim prej jih bomo rešili in uredili, tem večjo uslugo bomo naredili zgodovini!

U. Zupančič

HIDRAVLICNA STISKALNICA
je na zadnjem beograjskem sej-
mu tehnike dobila diplomo za
dizajn.

Povezava proizvodnje in znanosti

Žirovski KLADIVAR, tovarna elementov za avtomatizacijo in precizno mehaniko, je spodbuden primer učinkovitega preusmerjanja v industriji. Specializacija in vse več vložene znanja sta osnovni značilnosti njegove proizvodne usmeritve. Kladivar že beleži uspehe tako zasnovanega dela tudi na inovacijskem področju.

Prva prelomnica v njegovem razvoju je bilo leto 1965, ko je osvojil proizvodnjo vibracijskih dodajalnikov in elektromagnetov za krmiljenje hidravličnih sistemov. V letih 1968 in 1969 je podjetje že pričelo izdelovati nekatere komponente za hidravliko. Razvile so se na osnovi proizvodnje elektromagnetov kot enega ključnih elementov za krmiljenje hidravličnih sistemov. Pravo preobrazbo je podjetje doživelo z vključitvijo v Združena podjetja stroje-gradnje. Kladivar je že od leta 1961 razmeroma veliko vlagal v kadre, tehnologijo in v opremo. Sestavljena organizacija ZPS pa je finančno in vsestransko podprla izgradnjo nove proizvodne hale.

Pri nadaljnjem razvoju proizvodnega programa hidravličnih elementov in njihovih sestavin v naprave in stroje višje stopnje pa v Kladivarju sami niso bili več kos zahtevnim strokovnim nalogam. Toda niso segli po tujih licencah. Obrnili so se na domače strokovnjake. Povezali so se s fakulteto za strojništvo v Ljubljani, ki je takoj pokazala pripravljenost za sodelovanje na raziskovalnem, strokovno-tehničnem in izobraževalnem področju. 10. novembra lani je bil podpisan samoupravni sporazum, s katerim so se obvezali za skupna uresničevanja nalog še posebno na področju hidravlike, pnevmatike in avtomatizacije strege. Sodelovanje, ki je dejansko zaživilo že pred podpisom sporazuma, je zgleden primer uvajanja dosežkov znanstveno raziskovalnega in izobraževalnega dela v neposredno proizvodnjo zaradi potrebe po novih proizvodih in tehnologijah, posodobitve in racionalizacije obstoječe proizvodnje ter zaradi potrebe po ustrezno usposobljenih strokovnjakih. Koristi od takega sodelovanja ima seveda tudi fakulteta, saj tako najlaže v praksi preverja in potrjuje vrednost raziskovalnega in znanstvenega dela svojih strokovnjakov.

V okviru tega sodelovanja je že zastavljen širok projekt na področju hidravlike, ki ga je Kladivar prijavil pri republiški raziskovalni skupnosti, saj gre za inovacijsko dejavnost. Z raziskovalnim in poskusnim delom je že preverjeno sedem skupin komponent, ki so se pokazale kot dobre. Da bo stekla njihova proizvodnja, bodo nabavili nekaj NC numerično krmiljenih strojev, za katere je značilno, da je delavec le še upravljaavec stroja. Hkrati pa so ti stroji zelo prilagodljivi in primerni za izdelavo manjših serij.

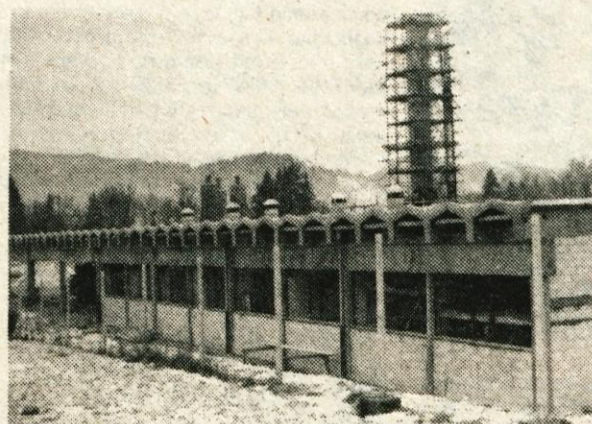
Poleg industrijske pa bo Kladivar začel osvajati tudi mobilno hidravliko. Osnovni cilj razvijanja te tehnologije je zmanjšanje teže prevoza in večji izkoristek energije.

Na področju avtomatizacije strege se je Kladivar odločil za celoten razvoj. Tu se odpirajo možnosti širokega razmaha, saj avtomatizacija vse bolj spodbuja ročno streglo; z njo namreč skrajšujejo izdelavni čas v proizvodnji, hkrati pa odpravljajo težko in nevarno delo. Na tem področju naj bi prišli do končne proizvodnje industrijske robotike.

Za naše gospodarstvo pa je nedvomno zelo pomembno, da bodo domači izdelki, ki bodo prišli iz Žirov, nadomestili uvožene. Prednost Kladivarjevih izdelkov pa bo tudi tipizacija opreme na jugoslovanskem trgu in seveda, poskrbljeno bo za rezervne dele.

Delovni kolektiv Kladivarja želi ob občinskem prazniku vsem delovnim ljudem in občanom srečno in uspešno novo leto.

Ob občinskem prazniku Škofje Loke kolektiv Splošnega gradbenega podjetja TEHNIK Škofja Loka čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem ter jim želi še mnogo delovnih uspehov.

Starega loškega smetišča ni več – ob betonarni rastejo nove in nove proizvodne hale

Inves- ticije kot še nikoli

Pravijo, da v vseh petindvajsetih letih obstoja podjetja niso skupaj toliko investirali, kot prav v zadnjem srednjeročnem obdobju 1976–80. Prej je šlo več za opremo in mehanizacijo. Tega tudi zdaj ne zanemarjajo, saj je namenjenih tudi za mehanizacijo kar staro milijardo in pol, toda glavni so objekti.

Investicijski program za izgradnjo investicijskih obratov v Starem dvoru, kjer že stoji betonarna in separacija, so bili izdelani že pred osmimi leti. S kasnejšim razvojem pa so ugotovili, da kovinski in mehanski obrati, železokrivske delavnice in lesna skladišča presegajo prostor tam za Kamnitnikom. Zaprošili so za novo lokacijo v okviru betonarne, kam naj bi v prihodnjih dveh letih preselili vse dejavnosti – le samski dom in delavska restavracija ostaneta tam. Dosedanje delavnice za Kamnitnikom pa bodo podrli in naredili rekreativni prostor za njihovo samsko naselje.

V okviru samskega doma bodo zgradili tudi nov objekt s 160 ležišči, del starega doma ki ni v mejah minimalnih stanovanjskih standardov, pa tudi porušili. Za novi del samske doma imajo že lokacijo, glavni projekt pa je v izdelavi. Kar dve stari milijardi bo stala vse skupaj.

V začetku leta 1978 je na Starem dvoru že začela poskusno delovati železokrivska delavnica, ki je sodobno opremljena, zdaj pa gradijo nov objekt, v katerem bo centralno skladišče remontne delavnice za gradbene stroje in kamione ter kovinske delavnice. Naslednji objekt ki bo prišel v gradnjo še letos, pa bodo garaže za specialna vozila – avtomobilca, dvigala, betonske črpalke in podobno. V okviru teh gradenj bo tudi obrat za gradbene polizdelke kot so montažne plošče, preklade itd. ter tesarske delavnice.

Se letos, ob koncu leta, bodo pričeli z obnovo in rekonstrukcijo separacije, naslednje leto pa postavili novo betonarno, eno od starih pa opustili.

Drage investicije so to. Investicijski elaborat predvideva zanje samo na področju Starega dvora 5 milijard brez betonarne in separacije, skupaj pa približno 6,5 milijarde. Ogromno investirali v zemljišče samo, saj so dobili eno najslabših zemljišč v okolici Škofje Loke: staro loško smetišče. Velike sanacije so bile potrebne, da so zemljišče usposobili. Zdaj je popolnoma komunalno opremljeno: asfaltna cesta vodi tja, ima industrijsko ograjo in čistilne naprave. O smetišču seveda ni več ne duha ne sluha, v dolinici pa rastejo stavba za stavbo.

Za vse te nove investicije bodo dali pretežno svoja sredstva, 30 odstotkov banka, nekaj pa kooperanti, ki sodelujejo pri gradnji. Tako bo Gradis Ljubljana kreditiral pri montaži hali, Inštalacije Škofja Loka, ki izvajajo vsa inštalacijska dela vključno s kotlovnico, in inštalacijah, delno pa dobavitelji opreme. Predvidevajo, da bodo remontne delavnice usposobljene do konca letošnjega I. polletja, ostali prostori osrednjega objekta do 29. novembra garaže in tesarske delavnice pa v začetku prihodnjega leta.

ALPINA

Smučarski čevlji brez napake

Počitnice in vikendi na snegu so tesno povezani z imenom Alpine iz Žirov, naše najbolj znane proizvajalke smučarskih čevljev in druge težje športne obutve. Njihova kvaliteta in priznanost je prav gotovo povezana z dolgoletno čevljarstvo tradicijo, saj so bili Žirovci že davno nazaj znani po svoji gojzerjih in ne nazadnje tudi v tridesetletni industrijski proizvodnji, saj je Alpina predlani praznovala že tridesetletni jubilej.

Ce se na kratko ozremo v zgodovino, vidimo, da je najprej Alpina izdelovala gojzer-šivane obutve, kasneje pa se je program razširil na vse vrste obutve, ki se je času ustrezno menjal, tako da danes Alpina izdeluje modno žensko obutve, planinsko obutve – gojzer-šivane izdelava, delavsko obutve s posebnim postopkom obdelave, ki ji zagotavlja veliko obstojnost in že zgoraj omenjeno smučarsko obutve za alpsko smučanje in teke na smučeh.

Lani so izdelali 1.200.000 parov čevljev, od tega 200.000 smučarskih – pancrjev, približno 200.000 tekaških čevljev in 40.000 parov gojzer-šivane obutve, ostalo pa je ženska, modna in otroška obutve.

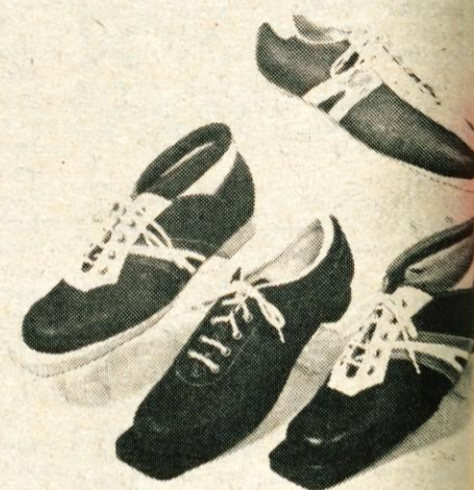
Alpina veliko svoje obutve izvozi in se je tako lani uvrstila prav v vrh velikih izvoznikov v občini. Izvažajo skoraj celotni program tekaške obutve in to v zahodne države. Tja so lani prodali tudi 50.000 pancrjev. Hkrati pa je Alpina tudi močan izvoznik v vzhodne dežele, in sicer izvozijo na vzhod letno okoli 350.000 parov lahke obutve in 60.000 pancrjev.

Za blago prodano na zahodu so lani iztržili 4.600.000 dolarjev, na vzhodu pa 8 milijonov dolarjev. Prav velik izvoz dokazuje, da so Alpinini čevlji kvalitetni in lepo oblikovani in ne zaostajajo za izdelki sorodnih firm v Italiji niti po izgledu, niti ne po uporabnosti.

Izdelava smučarskih čevljev je zelo zahtevna, saj zahteva posebno tehnologijo in posebne stroje in orodja. Zato je razvoj smučarske obutve zelo drag, saj je potrebno izdelati tudi vrsto posebno zahtevnih orodij. Tehnologija izdelave smučarskih čevljev je namreč popolnoma drugačna od tehnologije proizvodnje klasičnih čevljev. Zunanji deli so vlti iz poliuretana ali termoplasta, potem pa se vanje naknadno vstavljajo notranji čevlji. Notranji čevlji so lahko usnjeni ali iz drugih materialov.

Se nekaj velja ob tem omeniti. Pri smučarskih čevljih ni »škarta«. Čevlj mora biti brezhiben ali pa ga ni. Vse čevlje, ki imajo kakršnokoli napako, izločijo in maso ponovno raztopijo in porabijo za vlivanje novih gornjih delov pancrjev.

Kaj v Alpini načrtujejo za leto? Predvsem predvidevajo povečanje izvoza v zahodne države in nekaj manjši izvoz na vzhod. Hkrati pa bodo posvetili vso skrb tudi domačemu trgu, predvsem pri proizvodnji in prodaji smučarskih čevljev. Menijo namreč, da morajo zato, ker so edini proizvajalci tovrstne smučarske obutve v Jugoslaviji, narediti toliko pancrjev, da jih prihodnjo zimo v nobeni trgovini ne bo zmanjkalo. Takšna usmeritev je sicer samo nadaljevanje letošnjih prizadevanj, ko se je proizvodnja pancrjev v primerjavi z letom prej podvojila.

Ob prazniku občine Škofja Loka Žirovci – delavci Alpine želijo vsem občanom uspešno delo in jim čestitajo ob prazniku.

Iskra, naša industrijska velikanka v zadnjem času postaja vse bolj znana s svojimi zahtevnimi programi mikroelektronike, računalništva in ptt naprav. V sleherni dom pa prihaja s svojimi izdelki za široko potrošnjo, kot se imenuje celotni program aparatov za osebno nego in gospodinjstvo. S proizvodnjo teh izdelkov se ukvarja več njenih tovarn. Združene so v delovno organizacijo Iskra — Široka potrošnja, ki ima šest temeljnih organizacij. Njihov proizvodni program se deli v dve skupini; prva je rjava tehnika, kamor spadajo radio in TV sprejemniki ter akustični aparati, druga pa bela tehnika, ki zajema gospodinjske aparate in male motorje. Tri TOZD se ukvarjajo z belo in tri z rjavo tehniko.

Tovarna gospodinjskih aparatov in elektromotorjev Železniki

V Iskri Železniki izdelujejo kolektorske motorje in male gospodinjske aparate. Slednje izdelujejo v sodelovanju z najbolj znanimi evropskimi firmami kot so AEG, Telefunken in Braun iz ZRN in Girmi iz Italije. Posebno so znani njihovi sesalniki višjega kvalitete razreda, namizni in ročni mešalniki s priborom, masažni aparati in drugi za osebno nego.

Zelo močna pa je dejavnost, ki spremlja proizvodnjo električnih strojev — to je produkcija orodij in druga proizvodnja, ki jo omogoča orodjarna. To je izsekavanje lamel za elektromotorje, livanje aluminija in aluminijevih legur ter izdelava gredi.

Prihodnost Iskra Železniki gradi predvsem na večji kvaliteti vseh izdelkov, manj pa na večjem izboru. Povečevali bodo tudi izvoz.

Tovarna gospodinjskih aparatov Reteče

Njihov proizvodni program obsega gospodinjsko opremo in male gospodinjske aparate. Med gospodinjsko opremo spadajo štedilniki, vgradni številniki, vgradne peči in drugi vgradni elementi za kuhinje, plinske peči za ogrevanje itd. Še bolj znani so mali aparati za obdelavo živil, opekači, žar plošče in mikrovalovne peči.

Naslednjo skupino izdelkov predstavljajo aparati za ogrevanje in ventilacijo, kamor spadajo več vrst kaloriferjev, prenosni aparat za ogrevanje, žarilne, modulare in plinske peči. Vse lahko pritrdimo na tla ali steno ali pa so prenosne.

Med aparati za osebno nego in higieno so najmočnejše zastopani sušilniki las. Izdelujejo sušilce las z močjo od 380 do 1200 W, asinhronske in glasne, kodralnike las, pripravljajo pa tudi izdelavo masažnih aparatov.

Srednjeročni program predvideva povečanje izbora in kvalitete programa, da bodo lahko konkurirali tudi na tujem trgu.

Montaža Spodnja Idrija

Iskrina tovarna v Spodnji Idriji je predvsem usposobljena za proizvodnjo manjših kolektorskih motorjev za sušilnike las, kavne mlinčke, ribeže za sir, avto sesalnike, za mešalnike itd. Izdelujejo tudi brezšumne motorje za gospodinjske aparate kot so motorji za pralne stroje, za pogon ventilatorjev in drugih večjih aparatov. Začenjajo tudi izdelovati motor za hladilniški kompresor, ki ga sedaj v celoti uvažamo.

Usmeritev za prihodnja leta je na razvoju sedanjega programa s poudarkom na nekaterih novih vrstah elektromotorjev, predvsem pa si bodo prizadevali za posodobitev tehnologije in s tem za večjo konkurenčnost tako doma kot na tujem trgu.

Masažni aparat

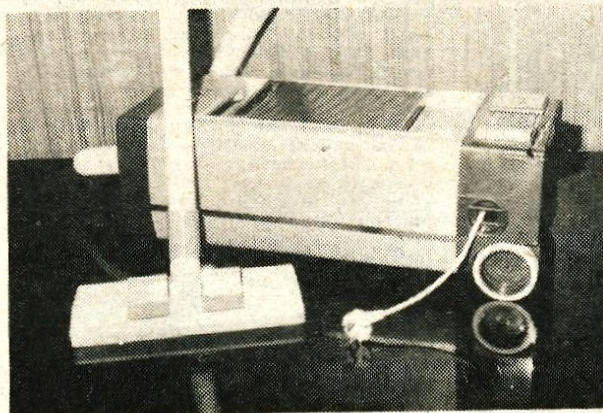

Tovarna TV aparatov Pržan

V tej Iskri tovarni izdelujejo več vrst črno-belih TV sprejemnikov, namizne in prenosne z različnimi ekrani, barvne TV sprejemnike, elektroakustične aparate kot so gramofoni in drugi zvočni aparati v stereo in Hi-Fi tehniki in razne dele za aparate zabavne elektronike. Izdelujejo tudi brivnik v sodelovanju z zahodnonemško firmo Braun. Tudi v pri-

V proizvodni program Anten Vrhnika spada tudi izdelava domofonskih naprav ter izdelava nekaterih elektronskih instrumentov, ki jih potrebujejo v zvezi s to dejavnostjo.

Navedeni program bodo obdržali tudi v prihodnjih letih. Začeli pa bodo razvijati antenske sisteme, ki bodo omogočali sprejemanje televizijskih signalov prek satelitov. Jugoslavija je podpisnica mednarodnega sporazuma o satelitskem prenosu slike in v naslednjem desetletju bomo prav gotovo že lahko gledali TV programe z drugih celin. Zato so

Sesalnik za prah

hodnje bodo razvijali omenjeni program, zlasti pa barvne TV sprejemnike, katerim bodo začeli vgrajevati bolj kvalitetne dele, zlasti pa bodo razvijali daljinsko upravljanje.

Nova veja proizvodnje, ki se v Iskri Pržan tudi vse bolj uveljavlja, je sistem televizije zaprtega kroga, ki je sestavni del inženiringa ponudbe Iskre. Ta sistem se uporablja v industriji, v šolah in drugod, kjer želijo doseči daljinski nadzor nad celotnim zaprtim območjem.

Antene Vrhnika

Temeljna organizacija Iskra — Antene Vrhnika je najmanjša temeljna organizacija v Iskri in se ukvarja s proizvodnjo vseh vrst anten, ki so potrebne za sprejem TV in radio signalov. Izdelujejo takšne, ki se lahko namestijo na strehi, sobne, zidne, palične, avtomobilske in druge. Hkrati izdelujejo tudi antenske ojačevalnike in ves pribor, ki spada k omenjenim antenam in antenskim sistemom.

seveda potrebne primerne antene in te bodo začeli izdelovati v Iskri tovarni na Vrhniku.

Tovarna sprejemnikov Sežana

Iskrina tovarna v Sežani ima tri glavne grupe proizvodov; prva so radijski sprejemniki in to namizni, pre-

ISKRA

ISKRIN ZNAK V VSAKI JUGOSLOVANSKI HIŠI

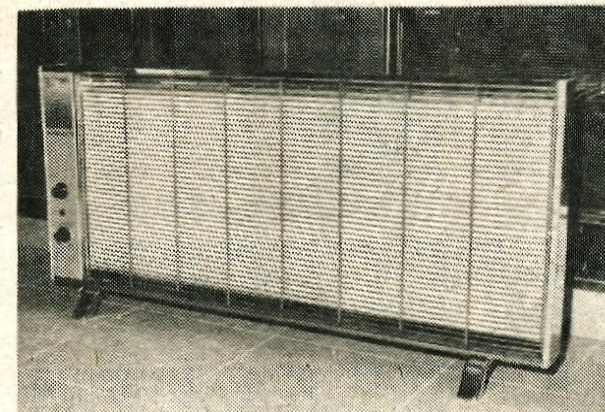
nosni, s kasetofoni in gramofoni in izdelani v stereofonski in Hi-Fi tehniki; druga skupina so individualne in serijske ojačevalne naprave in nudenje celotnega izženiranja na področju elektroakustičnih sistemov za ozvočevanje celotnih stavb, stadionov, velikih dvoran, prireditel in podobno; tretja skupina pa so transformatorji in stabilizatorji.

V prihodnje bodo skrbeli predvsem za sodobnost in kvaliteto vseh treh programov, zlasti na področju radijske tehnike in ojačevalnih naprav.

Če še na kratko spregovorimo o celotni delovni organizaciji Iskra — Široka potrošnja, lahko zapišemo, da je med sedmimi delovnimi organizacijami SOZD Iskra, Široka potrošnja druga po obsegu celotnega prihodka. Takoj za kranjsko Iskro. Lani so namreč naredili za 3 milijarde dinarjev izdelkov. S svojimi aparati pa prinašajo Iskrino ime v sleherni jugoslovansko hišo. Iskrini izdelki so namreč na trgu zelo iskani, ker imajo poleg kvalitete tudi zagotovljeno dobro servisno mrežo, ki postaja eden glavnih elementov proizvodnega procesa in uveljavljanja na trgu.

Hkrati pa v Iskri — Široka potrošnja posvečajo vso skrb izvozu in proizvodnim kooperacijam z različnimi evropskimi proizvajalci. Zavedajo se, da se lahko v hudi šoli zahodne Evrope obrusijo in potem lahko tudi domačemu kupcu ponudijo najboljše. Lani so izvozili za 11 milijonov dinarjev, od tega Iskra Železniki za 5 in Iskra Reteče za milijon dolarjev izdelkov.

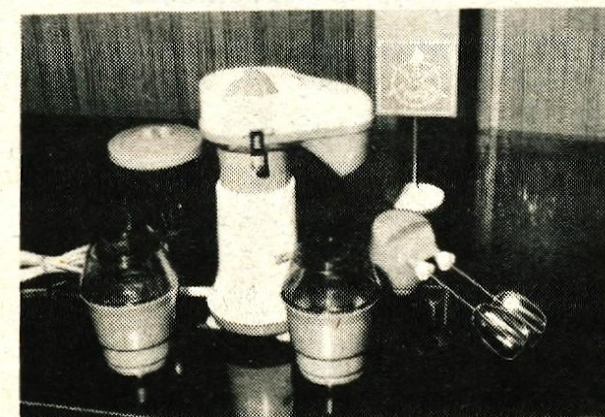
Za letos pa planirajo 18 milijonov dolarjev izvoza. S tako dinamiko uresničujejo srednjeročni program, ki si ga je Iskra zastavila tudi v okviru republiškega plana. Letos bodo tudi zelo povečali izvoz v dežele tretjega sveta, in sicer bodo prodali v Irak za 5 milijonov dolarjev in v Nigeri za 600.000 dolarjev izdelkov it. Vendar to predstavlja šele odziv za prodor v dežele v razvoju.

Sodobne peči iz Iskre

Montaža kaloriferjev v Iskri Reteče

Sodobni mešalniki iz Iskre

Ob škofjeloškem občinskem prazniku delavci Iskre čestitajo občanom in sodelavcem in jim želijo veliko uspehov pri delu.

Svetovni alpski pokal – moški

Križaj in Strel spet odlična

COURCHEVEL – Naša dva alpska reprezentanta sta se v nadaljevanju svetovnega moškega pokala ponovno izredno izkazala. Bojan Križaj je dosegel v veleslalomu enak uspeh kot na kranjskogorski prireditvi, tretje mesto, Ločan Boris Strel pa je skupaj z Italijanom Pierom Grosom na odličnem dvanajstem mestu.

Borisa Strela je le sedemnajst stotink sekunde ločilo, da bi osvojil prvo točko v svetovnem pokalu.

Uvrstitev najboljših trojke curchevelske veleslalom je enaka kot v Kranjski gori. Zmagal je Stenmark, drugi je bil vodilni v svetovnem pokalu Peter Luescher in tretji naš Bojan Križaj. Razplet dogodkov na progi je pokazal, da bi bil Bojan

lahko celo drugi. Stenmark pa je že preveč pobegnil vsem nasledovalcem za prvo mesto. Križaj je imel na drugi progi boljši vmesni čas kot Švica. Vendar je Bojan v spodnjem delu napravil nekaj manjših napak. Te pa so ga stale drugega mesta. Vseeno pa moramo biti izredno zadovoljni z njegovim tretjim mestom. Tudi Strelu se je nasmihala prva uvrstitev med prvo deseterico. Tako kot Bojan je tudi Boris v zaključnem delu proge naredil nekaj napak in to ga je pokopalo.

Oba naša reprezentanta sta tokrat dokazala, da jima ustreza tudi položna in ne ledena proga. Tu je bil veleslalom lahak in ne preveč strm, pa tudi mehak. To je še bolj razveseljivo, saj so Bojanu ležale le strme in ledena proge.

Sto peto letošnje in sedemnajsto uvrstitev v svetovnem pokalu si je Bojan z devetindesetimi točkami prislužil v skupnem seštevku četrto mesto, v veleslalomski uvrstitvi pa je tretji. Takoj za Stenmarkom in Luescherjem.

Rezultati – 1. Stenmark (Švedska) 2:54,33, 2. Luescher (Švica) 2:58,06, 3. Križaj (Jugoslavija) 2:58,13, 4. Fournier 2:59,85, 5. H. Hemmi (oba Švica) 2:59,96, 6. Ortner 3:01,55, 7. Heidegger 3:01,47, 8. Stock (vsi Avstrija) 3:01,55, 9. Burger (ZRN) 3:01,96, 10. Ph. Mahre (ZDA) 3:02,02, 11. Jaeger (Avstrija) 3:02,06, 12. Strel (Jugoslavija) in Gros (Italija) 3:02,19, 40. T. Kozelj 3:07,17, 42. Kuralt 3:07,48, 57. Zibler (vsi Jugoslavija) 3:08,36.

Svetovni pokal – skupno – 1. Luescher 105, 2. Stenmark 100, 3. Read (Kanada) 65, 4. Križaj 49, 5. Mueller 41;

veleslalom: 1. Stenmark 75, 2. Luescher 60, 3. Križaj 30, 4. Fournier 24, 5. H. Hemmi 21;

moštveno – 1. Švica 250, 2. Italija 184, 3. Avstrija 138, 4. Švedska 127, 5. Kanada 115, 6. Jugoslavija 57.

Danes bo karavana mošega alpskega cirkusa nastopila za točke v svetovnem prvenstvu v Črns Montani v Švici. Tu bodo vozili slalom.

Vesna Praprotnik je v finalu pokala PZS dosegla pet novih rekordov.

KRANJ – Ob zaključku prvega dela zimske plavalne sezone je zimski plavalni bazen gostil nad 100 najboljših slovenskih plavalcev in plavalk iz osmih plavalnih kolektivov, ki so se borili v finalnem delu za plavalni pokal PZ Slovenije.

Vsi nastopajoči so pokazali izredno pripravljenost, saj so dosegali v vseh disciplinah skoraj najboljše letošnje zimske rezultate. Pri moških je bil najuspešnejši Kranjec Borut Petrič, ki je zmagal v enajstih nastopih, na 200 m hrbtno pa je postavil tudi nov slovenski rekord. Pri ženskah je štiri naslove osvojila Barbara Stembergar iz Triglava. Barbara pa je v treh nastopih postavila tudi nove slovenske znamke. Je slovenska rekorderka na 200, 400 in 800 m hrbtno. Nasploh so največ pokazali kranjski plavalci, saj so pobrali večino prvih mest. Med novimi rekordi, državnimi in republiškimi, je prednjačila Vesna Praprotnik. Vesna je dosegla dve zmagi, postavila pa je en državni in pet republiških rekordov. Ima najboljšo znamko v državi za starejše pionirke in mlajše mladinke na 100 m delfin ter republiške na 200, 400 in 800 m hrbtno.

V moštvenem delu so ponovno največ dobili Kranjčani, saj so premočno osvojili pokal. Dobro so se držali tudi plavalci in plavke iz Raven ter Trbovelj.

Vrstni red – moštveno: 1. Triglav 651, 2. Fužinar 502, 3. Rudar 340, 4. Ljubljana 264, 5. Branik 98, 6. Ilirija 90, 7. Velenje 43, 8. Neptun (Celje) 2.

Rezultati – moški – 200 m hrbtno: 1. B. Petrič (Triglav) 2:01,58, 2. Novak 2:02,70, 3. Agrež (oba Rudar) 2:05,34, 4. D. Petrič (Triglav) 2:07,13, 200 m prsno: 1. T. Rodič 2:34,97, 2. Pavliha (Branik) 2:37,25, 3. B. Petrič 2:38,25, 4. Globočnik (oba Triglav) 2:38,74, 100 m hrtno: 1. B. Petrič (Triglav) 1:02,68, 2. Novak (Rudar) 1:02,82, 3. M. Kos (Fužinar) 1:03,27, 400 m mešano: 1. B. Petrič (Triglav) 4:52,68, 2. Novak (Rudar) 4:53,22, 3. Vočko (Fužinar) 4:57,63, 4. D. Petrič (Triglav) 5:02,63, 400 m hrtno: 1. B. Petrič (Triglav) 4:15,20, 2. Novak (Rudar) 4:15,35, 3. Vilar (Ljubljana) 4:25,25, 4. D. Petrič (Triglav) 4:25,53, 200 m hrtno: 1. B. Petrič (Triglav) 2:12,43 (rekord SRS), 2. M. Kos (Fužinar) 2:13,35, 3. Novak (Rudar) 2:17,76, 100 m delfin: 1. B. Petrič (Triglav) 59,61.

Šahovske novice

ZELEZNIK VODI – Na kvalifikacijskem turnirju, ki ga igra 14 mojstrskih kandidatov in 10 prvokategorikov enkrat tedensko v Lescah, se šahisti potegujejo za sodelovanje na gorenskem prvenstvu. Kot gostje igrajo mojster Osterman in 11 igralcev z nižjim naslovom. Doslej so odigrali štiri kola, sicer pa bo obsegalo prvenstvo, ki ga vodi Majtan, 11 kol. Turnir bo predvidoma zaključen 16. februarja. Vrstni red: 1. Zeleznik 4, 2. Osterman 3,5, 3. in 4. Kreč in Hribar 3,5, 5. Kreč 2,5 (1) itd.

SEMINARJI – Šahovsko društvo Murka Lesce bo pripravilo med 12. in 19. februarjem v blejskem hotelu Golf seminarje za zvezne in republiške šahovske sodnike. Prijave sprejemajo do 25. januarja na Šahovski zvezi Slovenije, Cankarjeva 1/1, Ljubljana.

ZMAGA HROVATA – Na novoletnem hitropoteznem šahovskem turnirju je nastopilo 42 šahistov, ki so bili razvrščeni v štiri predtekmovalne skupine. V prvi skupini je zmagal Hrovat, v drugi Petrečič, v tretji Renko in v četrti Mujakič. Najbolje uvrščeni nižjekategorični Hrovat, Dragan in Erzar ter mladinka Kasteljeva so prejeli posebne nagrade. Turnir sta pripravili šahovski društvi Murka in Radovljica.

MOŠTVENO PRVENSTVO GORENJSKE – Na moštvenem prvenstvu Gorenjske nastopa pet prvakov iz gorenskih občin. V moštvo je šest članov, po dve člani in mladinci. Po tretjem kolu vodita šahovski sekciji Tomo Zupan iz Kranja in Radovljice z 18 točkami, pred Tržičem 8,5. Svobodno Javornik 8 in Škofjo Loko 7,5. Zmagovalec bo zastopal Gorenjsko na kvalifikacijah za letošnjo slovensko šahovsko ligo.

V. Perović

Nad 1000 nogometašev

Prvi zimski turnir v malem nogometu Kranj 79 bo presegel pričakovanja. Prijavilo se je kar 99 ekip, 13 v konkurenci veteranov, ostale pa v neomejeni starostni skupini. Izreden odmev te množične rekreativne manifestacije je znova dokazal, da je nogomet izredno priljubljen. Organizator, OZN Kranj, se je potrudil in propagiral dragoceno obliko rekreacije delovnih ljudi v zimskih mesecih. Tako so se prijavljale ekipe iz Ljubljane, Kamnika, Pirniča in z vse Gorenjske. Iz Kranja je največ ekip iz Iskre – več kot 10. Delovni ljudje in občani so torej potrdili dobro potezo OZN Kranj in Gorenjskega sejma. Udeležba je presegla vsa ugotovanja in na zbiranju, ki je bilo v nedeljo, so že izrezali pare prvega kola. Turnir se bo začel v petek, 12. januarja, ob 15. uri v hali Gorenjskega sejma. V soboto in nedeljo bodo igrali od osme ure jutraj do 21. ure zvečer. Nadaljevanje turnirja bo 18. januarja, finale pa bo predvidoma 22. januarja. Zmagovalec čakajo pokali, več od tega pa bo nedvomno pomembna zagrizenost bojev prek 1000 nogometašev iz 99 ekip, skupljanje novih prijateljev pa je sploh temeljni cilj takih množičnih rekreativnih tekmovanj. V petek se bodo pomerili: TERMITI : GRUPE TNT (15.00), ISKRA (nabava) : IHAN (15.45), ISKRA (Otočje) : CI ŠIMIC (16.30), RUSKI CAR : MOŠNJE (17.15), PIRNIČ : FLAMENGO (18.00), MLADINSKA KNJIGA : ŠTEPANJCI (18.45), KOKRICA : PLANICA (19.30), ZVEZDA : LIRA-TABOR (20.15), PLAMEN : KOKRICA B (21.00). Vstopnine ni, vabljeni pa so vsi prijatelji športa, ki si želijo ogledati zanimive boje!

M. ŠURIC

Finale plavalnega pokala PZ Slovenije

Borut enajstkrat prvi, Vesni pa pet rekordov

2. Vočko (Fužinar) 1:02,20, 3. Botteri (Ljubljana) 1:02,24, 100 m hrtno: 1. B. Petrič (Triglav) 55,72, 2. Novak (Rudar) 55,66, 3. D. Kos (Fužinar) 57,09, 100 m prsno: 1. B. Petrič (Triglav) 1:11,95, 2. Brlič (Branik) 1:12,30, 3. T. Rodič (Fužinar) 1:12,30, 200 m delfin: 1. B. Petrič (Triglav) 2:13,95, 2. Vočko (Fužinar) 2:18,04, 3. D. Petrič (Triglav) 2:23,98, 200 m mešano: 1. B. Petrič (Triglav) 2:17,34, 2. Vočko (Fužinar) 2:18,50, 3. Novak (Rudar) 2:19,28, 1500 m hrtno: 1. B. Petrič (Triglav) 16:28,07, 2. Novak (Rudar) 16:29,29, 3. D. Petrič (Triglav) 17:03,03;

ženske – 200 m hrtno: 1. Stembergar (Triglav) 2:15,73 (rekord SRS), 2. Krašovec (Ilirija) 2:17,52, 3. Merhar (Branik) 2:18,69, 4. Praprotnik (Triglav) 2:18,87 (rekord SRS za st. pionirke), 200 m prsno: 1. Rodič (Fužinar) 2:52,41, 2. Dvoršak 2:54,15, 3. Stembergar (oba Triglav) 2:55,28, 100 m hrtno: 1. Blazič (Rudar) 1:12,98, 2. Cestnik (Fužinar) 1:13,22, 3. Stembergar (Triglav) 1:13,29, 400 m mešano: 1. Stembergar 5:24,28, 2. Praprotnik (oba Triglav) 5:29,48, 3. Blazič (Rudar) 5:36,67, 400 m

kravlj: 1. Stembergar 4:39,81 (rekord SRS), 2. Praprotnik (oba Triglav) 4:41,32 (rekord SRS za st. pionirke in ml. mladinke), 3. Krašovec (Ilirija) 4:47,65, 200 m hrtno: 1. Blazič 2:33,24, 2. Kolenc (oba Rudar) 2:35,28, 4. Stembergar (Triglav) 2:37,66, 100 m delfin: 1. Praprotnik (Triglav) 1:09,64 (rekord SFRJ in SRS za st. pionirke in ml. mladinke), 2. Pisknik (Fužinar) 1:10,30, 3. Močnik (Ljubljana) 1:12,56, 100 m hrtno: 1. Merhar (Branik) 1:03,18, 2. Pisknik 1:04,24, 3. Rodič (oba Fužinar) 1:04,34, 100 m prsno: 1. Rodič 1:19,57, 2. Brumen (oba Fužinar) 1:21,66, 3. Stembergar (Triglav) 1:21,97, 200 m delfin: 1. Praprotnik (Triglav) 2:34,36, 2. Močnik (Ljubljana) 2:39,56, 3. K. Berložnik (Triglav) 2:41,89, 200 m mešano: 1. Rodič (Fužinar) 2:32,74, 2. Stembergar 2:32,78, 3. Dvoršak 2:35,93, 4. Praprotnik (vse Triglav) 2:37,22, 800 m hrtno: 1. Stembergar 9:31,12 (rekord SRS), 2. Praprotnik (oba Triglav) 9:32,80 (rekord SRS za st. pionirke in ml. mladinke), 3. Krašovec (Ilirija) 9:33,08.

D. Humer

ZBOR KRANJSKIH ALPINISTOV – Pretekli teden so se v prostorih Planinskega društva Kranj zbrali člani alpinističnega odseka, ki je med najmočnejšimi v Sloveniji in med najuspešnejšimi po številu vzponov. Alpinisti, štirje med njimi so med udeleženci letošnje odprave na Mount Everest, se vključujejo v društvene akcije, za letos, ko slavi kranjsko društvo 80. obletnico delovanja, pa načrtujejo skupaj z Jezerjani samostojno alpinistično odpravo v Ande. (jk) – Foto: F. Perdan

Alpinistične novice

SLAB ZAČETEK ZIMSKE SEZONE

Vsako leto so alpinisti zadnjih nekaj zim, koledarski začetek zime pričakali dobesedno v stenah. Letošnje vreme in razmere, ki vladajo v gorah, pa tega niso dovolile. Snega ni veliko, kar pa ga je, ga je veter nanesel izredno neenakomerno; stene so povsem zasnežene, povrhu pa še vreme ni najboljše. Kljub temu pa verjetno tudi letošnja zima ne bo minila brez velikih uspehov v težkih stenah, ki so zadnja leta postali pravilo.

PREDLOGI DEŽUJEJO

V času, ko se je porajala kategorizacija dosežkov v alpinizmu, so bili njeni ustvarjalci pogosto osamljeni, brez predlogov, ki bi bili še kako dobrodošli. Letos, ko mineva drugo leto, od kar je kategorizacija stopila v veljavo, so pričeli predlogi kar deževati. Vzrok temu je verjetno v tem, da so nepravilnosti, ki so nastale pri vrednotenju vrhunskih dosežkov, prizadele nekatere alpiniste, ki so se šele sedaj začeli zavedati vzrokov in posledic kategorizacije in so začeli o tem razmišljati. Predlogi so seveda še sedaj dobrodošli, kajti kriteriji se bodo korigirali.

Člani AO Matica so npr. predlagali, naj bi bila minimalna višina smeri, ki pridejo v poštev za kategorizacijo 250 m, pogoj za dosego posameznih razredov pa naj bi bile le stočke. Ome-

jeno naj bi bilo tudi število vzponov, ki bi prišli v poštev (25), katere naj bi izmed svojih vzponov izbral vsak posameznik sam.

PREGLED PRETEKLE SEZONE

Na srečanju alpinistov Slovenije, ki je bilo v Ljubljani smo izvedli nekaj zanimivih podatkov. Žal so ti ne popolni, ker je poročila poslalo le 27 AO in AS od 45 registriranih. Teh 27 alpinističnih kolektivov je skupaj opravilo 10.931 vzponov, od tega 695 šeste težavnostne stopnje. Številčno najmočnejši je AO Kranj s 70 člani, največ vzponov ima AAO (870), največ vzponov na posameznika pa pride v Celju.

Na smučarskem prvenstvu je bila prva Mojstrana, kateri sledi AO Jezerje, tretje pa so Jesenice.

V letošnjem letu je bilo organiziranih 6 odprav v tuja gorstva. Komisija za odprave v tuja gorstva pa je poleg tega organizirala še zamenjavi s SZ in ZDA ter udeležbo na šampionatu v skalolazenju.

Ob koncu pa je udeležencem letošnje leta spregovoril še predsednik PZS dr. Miha Potočnik in jim čestital za dosegne uspehe, ki zagotavljajo, da bo naš alpinizem še naprej ostal v svetovnem vrhu. Predsednik KA Tone Sazonov pa je podelil pohvale in priznanja za najboljše.

A.Š.

Tometova in Horvat

KRANJSKA GORA – Na FIS progi je bilo tekmovalje v veleslalomu, na katerem so sodelovali najboljši jugoslovanski smučarji in smučarke z izjemo moške A in B reprezentance. Z zmagama sta dosegla največji uspeh smučarja Alpetoura iz Škofje Loke Nusa Tome in Matija Horvat. Od Gorenjcev so se dobro odrezali še Jeseničanka Benedičičeva in Tržičani Peharčeva, Ribnikar in Klemenc. Progi sta bili težki. Postavila sta ju trener Jesenice Šmitek in trener Kranjske gore Edi Slivnik. Za kranjskogorsko tekmovalje je značilen izreden uspeh mladih smučarjev.

Pred petdesetimi leti teki v Tržiču

TRŽIČ – To mesto pod Karavankami je dalo že vrsto odličnih smučarjev v alpskih disciplinah (Mule), Štefe, Lukane in sedaj Zibler ter Križaj). Ker Tržič leži v kotlini in je obdan s strmimi pobočji, ni pravih pogojev za smučarski tek. Prav zato so Tržičani dobri alpski smučarji.

Vendar je bila pred petdesetimi leti prav v Tržiču organizirana prva tekaška tekma. Proga je bila dolga od deset do deset kilometrov in je prav zaradi lege Tržiča imela veliko vzponov. Prvi zmagovalec tega zanimivega tekaškega obračuna je bil Avgust Primožič. Za progo je potreboval osemindeset minut.

Zanimivo bi bilo to tekmo ponoviti, čeprav bi bila proga tokrat težja. Tudi pripraviti bi jo bilo potrebno, saj so vse ceste v Tržiču sedaj asfaltirane. Tekma bi vzbudila precej zanimanja, saj bi smučarja potekala po središču mesta. Morda bi jo organiziral SK Tržič ali pa domače turistično društvo.

J. Kavar

Hokej Zmagi Jesenic in Bleda

JESENICE – Tekmovanje v I. zvezni hokejski ligi je minilo brez presenečenj. Jeseničani so v gosteh premagali Celje z 2:14 (1:3, 1:5, 0:6) in popravili slab vtis s prejšnjih srečanj. Zadetke za Jesenice so dosegli Ivan Ščap in Hafner po tri, Suvak 2 in S. Košir, T. Košir, D. Horvat in Pristov po enega.

Olimpija je na Jesenicah porazila Kranjsko goro z 9:0. Kranjskogorci so igrali premalo napadalno, zaradi nepreciznosti pa so zapravili redke priložnosti pred nasprotnikovimi vrati. Pri Kranjski gori se je odlikoval le vratar Tičar.

Derbi druge zvezne hokejske lige med Bledom in Triglavom je bil dramatičen. Triglav je igral celo zrezlejš od Bleda, vendar se je po vodstvu prekmalu umaknil v obrambo. Blejci so zmagali s 5:4 (2:1, 0:2, 3:1). Vendar Kranjčani niso znali športno prenesti poraza. Krivdo za poraz so nepravilno valili le na sodnika. Zadetke za Bled so dosegli Endlihar 3, Pirih in Kunšič po enega, za Triglav pa so bili uspešni Vergelj, Pavlica, Grmovšek in Smolej.

V mladinski ligi so Jeseničani doma premagali Tičovo z 10:6 in povečali možnosti za osvojitve republiškega prvaka. Kranjska gora pa je igrala z Olimpijo 4:4.

hcf

Sprejem za športnike

TRŽIČ – Telesnokulturna skupnost Tržič je pripravila sprejem za športnike in športnice tržičke občine, ki so v letu 1978 dosegli v panogah, v katerih so tekmovali, kakršnekoli vidnejše uspehe.

Tako so se poleg članov izvršnega odbora telesnokulturne skupnosti in predsednika skupščine telesnokulturne skupnosti Franca Homana, ki je v uvodnem govoru pozdravil vse navzoče, zbrali še smučarji Bojan Križaj, Janez Zibler in Polona Pehar, skakalci in kombinatorci Bojan in Peter Jošt ter Robi Kastrun, alpinisti Borut Bergant in Iztok Tomazin, ki sta v letu 1978 plezala v ZDA ter Željko Perko, ki je bil dvakrat v Sovjetski zvezi, Jolanda Meglič kot najboljša športnica SSD Polet, Natalija Gačnik kot rokometnaška ženske ekipe, ki nastopa v slovenski ligi, ter motokrosista Branko Mežnar in Slavko Dovžan. Na sprejem in prijeten klepet pa so povabili tudi marljivo športnega delavca Janeza Kalisnika, ki je v letošnjem letu prejel Bloudkovo nagrado. Vsem povabljenecem so pripravili skromna spominska darila.

J. Kikel

Tavčarjevo predavanje v Naklem

Naklo – Podmladek Turističnega društva Naklo pripravlja v soboto, 20. januarja, ob 19. uri v dvorani doma družbenopolitičnih organizacij v Naklem jubilejno predavanje popotnika Staneta Tavčarja iz Kranja »Lepote slovenske zemlje v slikah in melodijah«. Skoraj vsa Slovenija in tudi izven njenih meja poznajo Staneta Tavčarja, popotnika, ki je s kolesom, mopedom ali peš vandel po Evropi, Aziji in Afriki. Za 20. obletnico teh popotovanj, ki jih je kot predavatelj približal tudi nam, pa je pripravil predavanje »Lepote slovenske zemlje v slikah in melodijah«. 435 velikih barvnih diazitivov ob spremljavi glasbe prikazuje folklorne in pokrajinske motive Slovenije: kmečkoi ohcet, razstavo cvetja, Arboretum v Volčjem potoku, narodne noše, Belo krajino, jurjevanje, Primorje, Škofjo Loko z izseljeniskim piknikom. Prekmurje, naš gorski in alpski svet itd.

Turistični podmladek v Naklem je prva tovrstna organizacija pri gorenskih turističnih društvih. Mladi Naklanci so v kratkem času izvedli številne uspešne akcije in se izkazali na najrazličnejših tekmovanjih. Turistično društvo jim je preskrbelo posebne izkaznice, s katerimi se ponaša vedno več mladih v Naklem. Veseli so vsakega novega člana.

Člani podmladka so uspešno pisali domače naloge na temo Kaj lahko pokažem turistu v svojem kraju. Vključili so se tudi v mladinski turistični kviz Gorenjske. Zmagali so Naklanci in prejeli prehodni pokal ter posebno priznanje. Samostojno so izvedli očistevalne akcije, krajane pa s svojim delom redno obveščajo v krajevem glasilu Naklanc. Pripravili so tudi potopisni predavanji Toma Križnarja Študent gre okrog sveta.

D. Papler

ALPLES ŽELEZNIKI

Se vedno prevladuje na trgu njihov sestavljeni program TRIGLAV – kot da je zlati ključ, ki jim je bil zanj podeljen pred leti, odprl vrata v svet in se zdaj sploh ne zapro več. Spet so pripravili dve novi varianti iz naslova TRIGLAV – natural, vendar tokrat z neprimerno boljšo površinsko obdelavo, ki odgovarja vsem testom in še eno varianto povrhu, z novimi barvnimi frontami, ki so jo razstavili pred kratkim v Zagrebu. Torej glavni program ALPLESA je še vedno sestavljajo pohištvo za vse bivalne prostore. Izdelujejo pa seveda tudi garniture in komadno pohištvo in iz tega programa pripravljajo nov program SAVA, ki je bil v novembru razstavljen v Beogradu in pri publiku in strokovnjakih lepo sprejet.

strijo. Veliko inženirjev in tehnikov bodo rabili. Prodajati je treba pamet: v lesnem delu bodo širili inženiring, obstoječo proizvodnjo hočejo maksimalno avtomatizirati. Z avtomatizacijo so že začeli. Najnovejši dokaz za to je linija mehanske obdelave ploskovnih elementov, ki ima osnovne operacije formatni obrez po širini in dolžini z robnim furniranjem ali foliranjem, izdelavo izvrtin za spojno okovje z možnostjo profiliranja robov itd. Vsi deli linije so povezani med seboj s trakovi... Drag, a odlični stroj. Zaposluje pa le šest (6) ljudi!

Naloga inženiringa bo ustreči vsaki kupčevi želji. Tu ima proizvodnja prednost pred trgovcem, kajti ona zna izdelati tudi po naročilu, če je treba. Popolna ponudba pa distribuira, kreditira, montira in servisira.

Leseno tudi za vrt

Iščejo pa novosti. Z vso vneto. Svoje arhitekto so poslali ven: po Evropi in Ameriki. Da spoznajo, kaj je na njihovem področju novega, kaj išče praktičen in kaj razvijeni ameriški kupec. Kam se nagiba? Ugotovili so, da se spet porajajo želje po stari težki klasiki. In njihov TOZD Masovne predelave že izdeluje težke lesene karnise z lesenimi rinčki, kotne letve, zaporne elemente, nov program dekorativnih oblog za stene in stropne itd. Vse gre za med! Domislica, na katero so posebno ponosni,

Ni več fizičnega delavca

Če bodo hoteli vse to uresničiti, bo treba najprej poskrbeti za kadre. Delavce je treba prilagajati novim tehničnim pridobitvam tovarne. Začetki pa že pri polkvalificiranih, kvalificiranih delavcih.

»Vsi inženirji ti ne dajo nič, če nimaš pri stroju delavca, ki bo kos vsem tehničnim novostim. Danes delavec ni več fizični delavec, ampak delavec z glavo. Pri taki mehanizaciji in avtomatizaciji, kot jo ima danes pri nas moderna lesna indu-

Dobri stari TRIGLAV dobiva nove in nove variante

Želimo odprt trg

Kupcu svetovati, ga izobraževati

Spomladi bo v sklopu tovarne odprt nov salon pohištva, kjer bo kupec lahko videl vse vrste pohištva v vseh direktnih variantah, postavljeno v pravo okolje. Ljudje iz inženiringa bodo svetovali, izobraževali: o vrstah lesa, o načinu čiščenja, o vzdrževanju. Danes ni dovolj, da opremo samo prodajo. Pohištvo je drago in kupec mora dobiti tako, da bo zadovoljen. Če bo treba, mu bodo kak kos naredili tudi po želji. Saj danes človek raje počaka, le da imaš potem tako, kot si si želel. In pri ALPLESU obljublajo, da bodo ustregli vsem željam, kar bo le v njihovi moči. Prav tu v salonu se bodo zbirale želje potrošnika, tu bodo dobili tudi povratno informacijo – izhajati je treba iz trga in vse reševati na nivoju, pravijo.

Če bo treba, bodo drago pohištvo v bodoče tudi popravljali. Ne samo zamenjavali okovja, kot to delajo zdaj. Mogoče bo treba obnoviti površine. Čistila so danes pomembna stvar in ALPLES se že dogovarja s Fakulteto za kemijo, z laboratorijem Renolit in Wormse ter firmo ALKOR, ki se ukvarjajo s folijami, da bi jim dobavljala kvalitetna čistila za novo površinsko obdelavo.

Veliko bodo vložili tudi v servis. Dober servis, dobra montaža je najboljša reklama za tovarno. Če je že drago pohištvo, ga je treba tudi kvalitetno montirati! Težko pa je dobiti kader za dobre serviserje. Pri ALPLESU so že začeli s to vzgojo in upajo, da jim bo uspelo.

Za cel kraj en sam dimnik!

Z ostalimi delovnimi organizacijami v dolini so se lotili rekonstrukcije tovarne. Združili so sredstva. S skupno toplarno se že ogrevajo v šoli, tovarna NIKO, bazen, del stanovanjskih blokov, blagovnica ABC, tovarna Ratitovec in vse TOZD Alples. Po rekonstrukciji se bodo nanjo priključili tudi ostali – Iskra, del stanovanjskih blokov, počasi, tja do leta 1990 pa bo cel kraj imel en sam dimnik! Tako bo tovarna še tesneje povezana s krajem, s krajevno skupnostjo.

Zaslужki dobri, a individualna gradnja ostaja le pri željah...

Zal je v Železnikih in okolici individualna gradnja še vedno zaprta. Upajo, da se bo sprostila še predno bi ljudje začeli odhajati. 500 let so se tu naseljevali in te tovarne so garant, da bodo tu tudi ostali, če bodo le imeli stanovanja. Od daleč prihajajo danes na delo, visoko s hribov: iz Davče, Petrovega brda, Sorice itd. Tovarna poskrbi tudi za pluzenje, da delavci ob še hujšem sneženju lahko pridejo na delo. Zadovoljni so. Tudi osebni dohodek je dober. Najvišji v naši lesni industriji. Primer: Novembra lani so izplačali poprečno

Ob prazniku občine Škofja Loka kolektiv ALPLESA čestita vsem občanom, kupcem, kooperantom in se priporoča za sodelovanje tudi v bodoče.

6688 din na zaposlenega. In če bodo gospodarski kazalci tako ugodni kot doslej, oziroma kot načrtujejo, še višji, tudi OD ne bo manjši.

Brez kooperantov danes ne gre

Danes dobro gospodariti, če pridobiš čim več kooperantov. ALPLES ima v okviru SOZD GLG razvitih veliko kooperantov. Za LIKO Vrhnik dela ALPLES podboje za vrata, Tovarna obešalnikov HOJA Podpeč jim daje nosilne bukove elemente, LIGNOSPER jim dobavlja furnir, ZLIT Tržič izdeluje zanje oblazinjeno pohištvo, za katerega so naredili načrte ALPLESOVI arhitekti itd.

Dobra prodaja doma – izvoz po vsem svetu

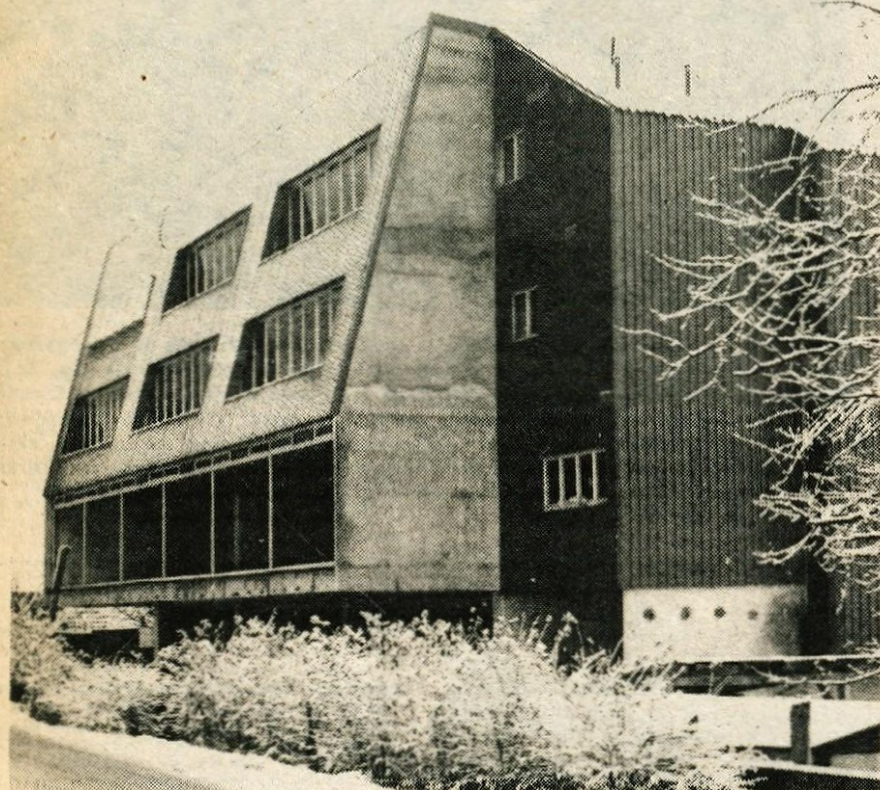
Zelijo si odprt jugoslovanski trg, da bi jih v plasmajih nihče ne obremenjeval in želijo si še novih kooperantov. Svojo potniško mrežo imajo: komercialiste in potnike. Sodelujejo na vseh sejnih doma in posredno tudi zunaj. Izvažajo največ v ZDA; s firmo GERDAU so lani zaključili za 2 milijona dolarjev izvoza, za leto načrtujejo 3 milijone dolarjev. Največ gredo pohištva za muzikalije in kredence v kolonialnem stilu. Njihove izdelke poznajo tudi v Ara-

biji, v Kuwaitu, v Arabskih emiratih. Svoj čas so delali veliko za Sovjetsko zvezo in Madžarsko. Na Madžarskem so tudi montirali sami! Zdaj je izvoz na vzhod malo poje-njal, se zde predragi. Pripravljajo pa se spet na velik izvoz v Nemčijo. Težave so edinele z uvozom. Te zapore ne bi smelo biti, saj če ne bo uvoza, tudi izvoza ne bo. Kar za svojo reprodukcijo potrebuješ, pač moraš dobiti. Upajo le, da ne bo to leto tako hudo.

Tudi v bodoče uspešni

Veliko delo stoji pred tem 870-član-skim kolektivom v ALPLESU v letošnjem letu. Najprej bo treba utrditi novo organizacijo, aktivirati linijo oplemenitenja iveric v tovarni pohištva, izpolniti vse plane, tehnološko dopolniti posamezne linije, zgraditi toplarno, razširiti proizvodno in prodajno kooperacijo, pospeševati izobraževanje, kulturo in športno kreativnost, izboljšati koordinacijo med TOZD ter poglobljati samoupravne odnose znotraj delovne organizacije in v okviru krajevnih skupnosti. Plan za leto 1979 nakuže tudi povečano stanovanjsko gradnjo, nadaljnja vlaganja v okviru krajevnih skupnosti, tvorno sodelovanje v okviru SOZD in še večjo povezanost z gospodarstvom. In skoraj nobenega dvoma ni, da bi ne uspeli!

Os

V novem salonu pohištva, ki bo odprt do 1. maja letos, se bodo zbirale tudi želje kupcev.

je njihova nova vrtna garnitura. Danes je moderno naravno okolje: lesen plot, lesena ograja na balkonu, lesene obloge se izpod strehe spuščajo vse nižje in včasih oblečejo cele stene... Zato v vrt nikakor ne sodi plastificirana vrtna garnitura, temveč lesena. Seveda iz trdega lesa, da bo redno vzdrževana kljubovala vsem vremenskim neprivikam, ki jo bodo doletele. Gospodinja bo menjavala le prte in sedežne blazine za udobje in jih pred dežjem pravčasno umaknila. Les je dobro impregniran, okovje površinsko obdelano, da ne zarjavi. Vzdrževanje pa je lahko. Iz izredno kvalitetnega lesa jih izdelujejo in zato se na prvi pogled zde drage. Vendar, če hočemo kvaliteto, in to ALPLES nudi, potem je treba poseči tudi globlje v žep. Sicer pa se kvaliteta vedno tudi obrestuje, tega pa le ne pozabiti!

strija, je potrebno le intelektualno delo. Zato je prav tu izobraževalni proces izrednega pomena. Številne mlade ljudi, ki prihajajo iz šole, je treba pravilno usmerjati v to, kar smo zanj predvideli, ker bodo delali na višjem nivoju. Stroj, ki stane milijardo, mora upravljati vsaj človek s srednjo izobrazbo! poudarja direktor ALPLESA Jože Demšar.

Novo samoupravno organiziranje in dobro gospodarjenje

Z novim letom so pri ALPLESU pričeli delati po novi organizaciji: zakon o združenem delu jim je omogočil 6 TOZD. TOZD Sestavljajo pohištvo, TOZD Fonsko in garniturno pohištvo, TOZD Masivne predelave, TOZD Kovinske predelave in energetika, TOZD Blagovni promet, TOZD Gostinstvo in Delovna skupnost skupnega pomena. Za največji organizacijski uspeh v letu 1978 pa štejejo ureditev aktov: vse interne akte imajo usklajene z zakonom o združenem delu in med prvimi potrjeno zunanje trgovinsko registracijo po novem.

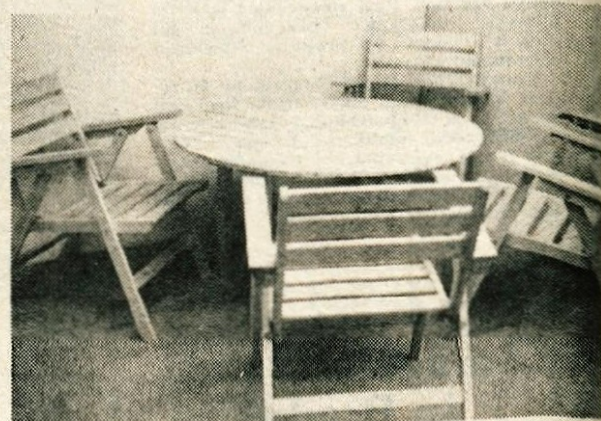
So pa tudi rezultati gospodarjenja prav zavidanja vredni. V primerjavi z letom 1977 se je v letu 1978 fizični obseg proizvodnje dvignil za 36, prodaja za 33, izvoz za 48(!), celotni dohodek za 42 in dohodek za 52 odstotkov. Vse pod enakimi pogoji kot v letu 1977. Produktivnost pa se je dvignila za 12 odstotkov. Za letošnje leto načrtujejo to povečanje za 15 odstotkov in izvoz bodo povečali za nadaljnjih 40 odstotkov! Razširili bodo svoje prodajne poti, našli nove kooperante.

Pri fonskem pohištvi brez konkurence

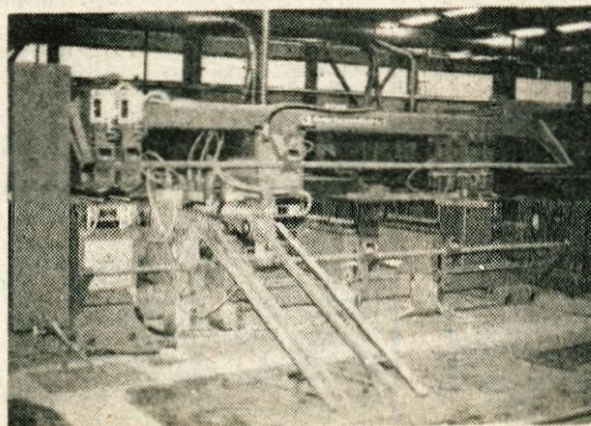
Zanimiva proizvodnja je njihovo fonsko pohištvo. V Sloveniji so brez konkurence. Ne da bi imeli monopol, to ne. Prvi so ga pri nas začeli izdelovati in ta dolgoletna tradicija jim daje možnosti hitrih tehničnih menjav pri zahtevni fonski tehniki. Samo za GORENJE izdelajo 250.000 ohišij letno. Drugi večji odjemalec je ISKRA, po petnajstih letih pa so jih nehali delati za El Niš. Ni kapacitet.

Avtomatizacija, inženiring

Izdelali so generalni razvojni program do leta 1990. Po letu 1981 se z lesno dejavnostjo ne bodo več širili, računajo pa na povečano kovinsko dejavnost, ki bo delala transportne naprave in stroje za lesno indu-

Nova vrtna garnitura iz kvalitetnega trdega lesa se bo lepo podala v naravno okolje

Del nove avtomatske linije za mehansko obdelavo ploskovnih elementov – stroj, ki ne zahteva več fizičnega delavca, ampak strojnika.

alples

**MODNA KONFEKCIJA »KROJ«
ŠKOFJA LOKA**

KVALITETA POROK ZA USPEH

Vsem delovnim ljudem, kupcem in poslovnim sodelavcem čestita ob občinskem prazniku Škofje Loke in jim želi veliko uspeha

LOKAINVEST

Vsem občanom čestitamo za praznik občine Škofja Loka

9. januar –

**PRAZNIK OBČINE
ŠKOFJA LOKA**

Za občinski praznik vam iskreno čestitamo in vabimo, da obiščete prodajalne

Kokra, Kranj:

**Metka, Škofja Loka
Zala, Gorenja vas
Slon, Žiri
Novost, Žiri
Žirovka, Žiri**

Kemična čistilnica in pralnica

»Bistra«

**Škofja Loka
p. o. Spodnji trg 27**

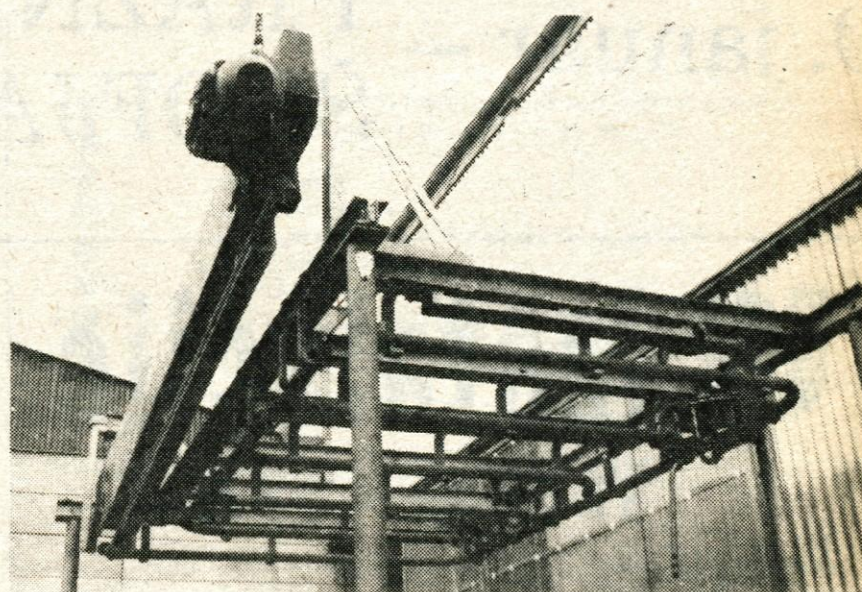
Dejavnosti:

kemično čiščenje vseh vrst oblačil, usnja, velur, tepihov in talnih oblog, pranje in likanje perila.

Poslovalnice:

ŠKOFJA LOKA: Mestni trg 1, tel. (064) 61-746
Spodnji trg 12, tel. (064) 60-317
KRANJ: Koroška 37, tel. (064) 21-508
Huje 33, Kranj
KOKRICA: Cesta na Rupo 13, tel. (064) 24-325
ŠENČUR: Pajerjeva 2, tel. (064) 41-087
MEDVODE: Medvode št. 47, tel. (061) 71-110
LJUBLJANA: Titova 93, tel. (061) 315-056
Moše Pijade 8, tel. (061) 317-100
Rožna ulica 37, tel. (061) 24-463
Rimska cesta 11, tel. (061) 22-532

Vsem delovnim ljudem čestitamo za občinski praznik Škofje Loke in želimo srečno novo leto 1979

Del drsnega tira z elevatorjem za nakladanje in razkladanje avtomobilov

**Avtokovinar
Škofja Loka**

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za občinski praznik Škofje Loke.

**ZA OBČINSKI PRAZNIK
SKUPŠČINE OBČINE
ŠKOFJA LOKA**

čestita vsem občanom Škofje Loke

**delovna skupnost
Trgovskega
podjetja**

nama

Ljubljana

še posebej pa kolektiv TOZD

VELEBLAGOVNICE

nama

Škofja Loka

Škofja Loka

Vsem občanom in sodelavcem občine
Škofja Loka čestitamo za občinski praz-
nik in v novem letu želimo veliko delov-
nih uspehov.

ARCOMURKA

proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje
n. sol. o.
LOKA ŠKOFJA LOKA

TOZD PRODAJA NA DEBELO
Škofja Loka, Kidričeva c. 54

TOZD PRODAJA NA DROBNO
Škofja Loka, Kidričeva c. 54

TOZD JELEN-GOSTINSTVO
Kranj, Ljubljanska c. 1

TOZD PEKS-PROIZVODNJA
Škofja Loka, Kidričeva c. 53

**DELOVNA SKUPNOST
SKUPNIH SLUŽB**
Škofja Loka, Kidričeva c. 53

VSEM DELOVNIM LJUDEM
IN OBČANOM
ČESTITA K OBČINSKEMU PRAZNIKU

Ob občinskem prazniku
Škofje Loke čestitamo
vsem občanom

loške tovarne
hladilnikov
Škofja Loka

Lth

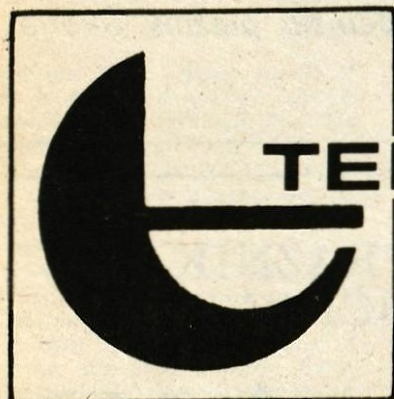
čas kolin —

čas zamrzovalne skrinje

inštalacije
ŠKOFJA LOKA

Projektiva,
proizvodnja,
montaža

Čestita ob občinskem prazniku vsem občanom in
vsem poslovnim prijateljem

TERMIKA LJUBLJANA n. sol. o.

TOZD Proizvodnja Škofja Loka, o. sub. o.

64220 Škofja Loka, Trata 32

Priporočamo nakup in vgradnjo ognjevarnih izdelkov iz kamene volne
»TERVOL« v vse stanovanjske, industrijske, počitniške in druge objekte.
Naši izdelki so nepogrešljivi pri varovanju energije in zmanjšujejo izdatke
za ogrevanje, izolirajo pred hrupom in varujejo pred odvečno vročino.
Priporočamo tudi izdelke iz poliestrov in termoizolacijske krite.
Za informacije so vam na uslugo naše strokovne službe.

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in kup-
cem čestitamo za občinski praznik Škofje Loke in
želimo mnogo delovnih uspehov v novem letu 1979

piccadilly

piccadilly

piccadilly

piccadilly

piccadilly

piccadilly

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Šešir

Tovarna klobukov
Šešir
Škofja Loka

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

*priporoča svoje izdelke in čestita vsem
poslovnim sodelavcem ter občanom za
občinski praznik Škofje Loke*

Živila Kranj

*za občinski praznik občine
Škofja Loka*
ISKRENE ČESTITKE
Veletgovina Živila Kranj

Kolektiv Čevljarna Ratitovec Železniki

izdeluje kvalitetno moško in otroško obutev

Ob 40-letnici obstoja se

*pridružuje čestitkam delovnih ljudi občine
Škofja Loka za občinski praznik.*

Cenjenim potrošnikom pa priporoča svoje kvalitetne proizvode.

Obrtnik

Škofja Loka, Blaževa ulica 3

• nudi vse vrste storitev, gradbeno obrtnih storitev
• s strokovnimi nasveti v svojih obratih

• mizarstvo
• parketarstvo
• polaganje vseh vrst plastičnih podov
• keramičarstvo
• steklarstvo
• trgovino na drobno za gradbeni material
• trajnejše poslovno tehnično sodelovanje
• z obrtniki — kooperacija

*Kolektiv podjetja čestita občanom
za občinski praznik Škofje Loke*

Mizarsko podjetje Žiri

*Vsem občanom na območju občine
Škofja Loka čestita za občinski praznik*

izdeluje:

vse vrste stavbnega pohištva
opremo za poslovne lokale po načrtih
in standardno
solidna izdelava — garancija

ODEJA

Tovarna prešitih odej
Škofja Loka, Kidričeva 80

vam priporoča bogat izbor najkvalitetnejših prešitih
odej, okrasnih posteljnih pregrinjal, nadvložkov za
ležišča, vzglavnikov in spalnih vreč

*Ob občinskem prazniku Škofje Loke česti-
tamo vsem naših poslovnim prijateljem,
občanom in družbenopolitičnim organiza-
cijam ter jim želimo obilo uspehov pri
nadaljnjem delu.*

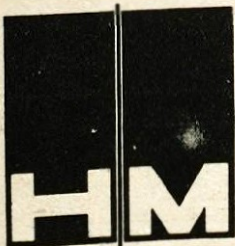

**OZD
SLIKOPLESKARSTVO**
Škofja Loka

SLIKOPLESKARSTVO
ŠKOFJA LOKA

izvaja vsa slikopleskarska dela

*vsem občanom občine Škofja Loka
čestita za občinski praznik
in jim želi veliko delovnih uspehov.*

Industrija naravnega kamna

Marmor Hotavlje

Gorenja vas nad Škofjo Loko

Pridobiva in obdeluje

- naravni hotaveljski marmor
- naravni kamen LEHNJAK JEZERSKO
- naravne jugoslovanske in uvožene marmorje

Izdelujemo kvalitetne breton plošče

Vse naše izdelke — stopnice, okenske police, tlake, obloge fasad,
profilne izdelke in drugo tudi montiramo.

Naši izdelki iz marmorja in lehnjaka so zelo cenjeni doma in v tujini.

*Delovni kolektiv
čestita cenjenim
kupcem in občanom
za občinski praznik
občine Škofja Loka.*

kmetijsko
gozdarska
zadruga
SORA
žiri

*Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijate-
ljem, odjemalcem, potrošnikom in koope-
rantom čestitamo za občinski praznik
Škofje Loke in srečno novo leto 1979.*

- Gimnazija Škofja Loka
- Poklicna lesna šola Škofja Loka usposablja široke in ozke profile poklicev delavcev za lesarstvo
- Čevljarški šolski center Žiri usposablja široke in ozke poklice čevljarjev
- Šolski center za kovinsko in avtomehansko stroko usposablja široke profile avtomehaničnikov, kovinarjev in strokovnjake hladilne tehnike.

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem, družbenopolitičnim organizacijam in delovnim kolektivom čestitamo za občinski praznik Škofje Loke.

TEHTNICA ŽELEZNIKI

PODJETJE PRECIZNE MEHANIKE

Izdeluje: posebej priporoča avtomatske precizne in analitske tehtnice, ki jih proizvaja v kooperaciji s priznanim zahodnonemško firmo Sauter, laboratorijske centrifuge, mehanske in magnetne mešalce, precizne in analitske tehtnice, centrifuge za določevanje masčobe v mleku in mlečnih izdelkih in šolska šestila. Podjetje opravlja servisna popravila navedenih izdelkov.

*Pridružujemo se čestitkam
za občinski praznik*

Center slepih in slabovidnih
dr. Antona Kržišnika
Stara Loka 31, Škofja Loka

- usposablja, priučuje slepe in slabovidne osebe
- zaposluje slepe in slabovidne v kovinski, mizarški, pletarski in ščetarski delavnici
- daje celotno oskrbo in varstvo slepih in slabovidnim osebam.

Vsem poslovnim prijateljem, delovnim kolektivom in občanom čestita za občinski praznik Škofje Loke

*Cenjenim strankam,
poslovnim prijateljem,
delovnim kolektivom
in občanom čestitamo ter
želimo prijetno praznovanje
občinskega praznika
občine Škofja Loka.*

NIKO kovinarsko podjetje Železniki

vam nudi:

vse vrste mehanizmov za registratorje, brzo-veze za mape, papirne sponke in risalne žeb-ljičke, palične sponke za pisarne, lesno, tapet-niško, obutveno in druge industrije ter termič-no obdelanih trakov, vsi izdelki podjetja »NIKO« so prvovrstne kakovosti, priznani na domačem in tujem trgu.

etiketa žiri

Za vse artik-le
iz našega programa
vam zagotavljamo kvalitetno
kreacijo, izvedbo in dobavo.

PROIZVAJA:

- kartonske etikete v rolah
s strojnim dotiskavanjem
- etikete na traku
- samolepilne etikete
- reklamne ter jubilejne embleme,
nalepke in zastavice

etiketa žiri

*Vsem prebivalcem škofjeloške občine, po-slovnim prijateljem in sodelavcem čestitamo
za občinski praznik Škofje Loke*

ALPETOUR

škofja loka
titov trg 4/b

združene delovne
organizacije za transport,
turizem in proizvodnjo
z n. sub. o.

telefon: (064) 61961

*Čestita vsem občanom občine Škofja Loka
za občinski praznik in jim želi še naprej ve-
liko delovnih uspehov.*

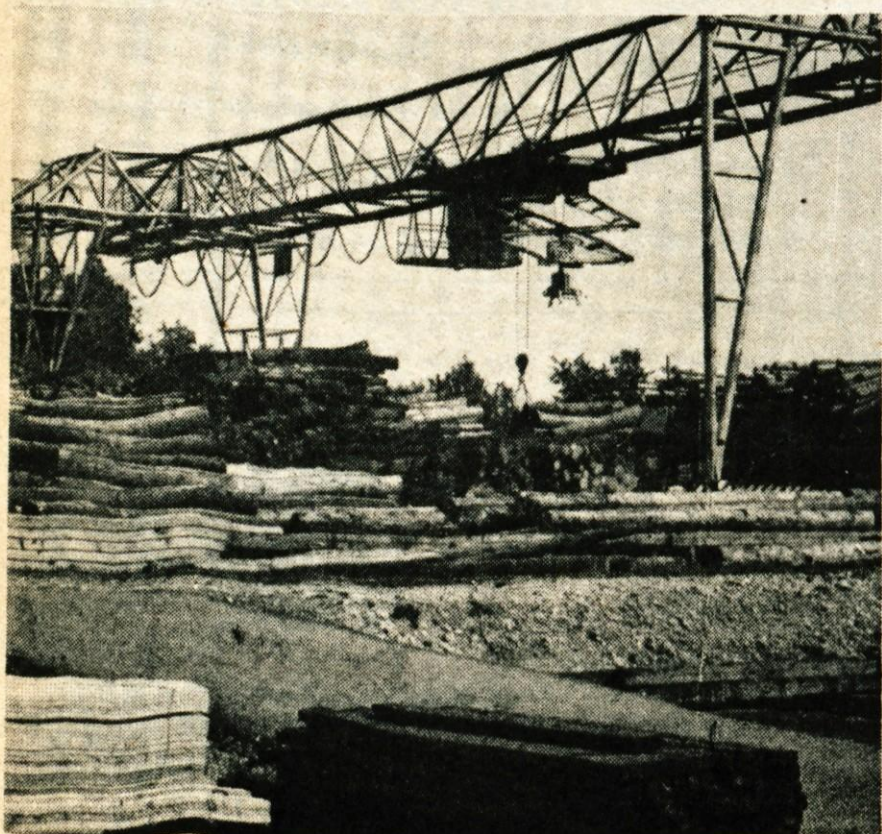

Obrtno podjetje
**DOM-OPREMA
ŽELEZNIKI**

– tel. 67094

izdeluje kvalitetno najrazličnejše mizar-ske izdelke po želji naročnikov. Dela se izvajajo po prinesenih ali lastnih načrtih.

*Vsem občanom in poslovnim prijateljem
čestitamo za občinski praznik
Škofje Loke.*

Škofja Loka

*Vsem občanom,
organizacijam
združenega dela
in poslovnim sodelavcem
čestita za praznik
občine Škofja Loka*

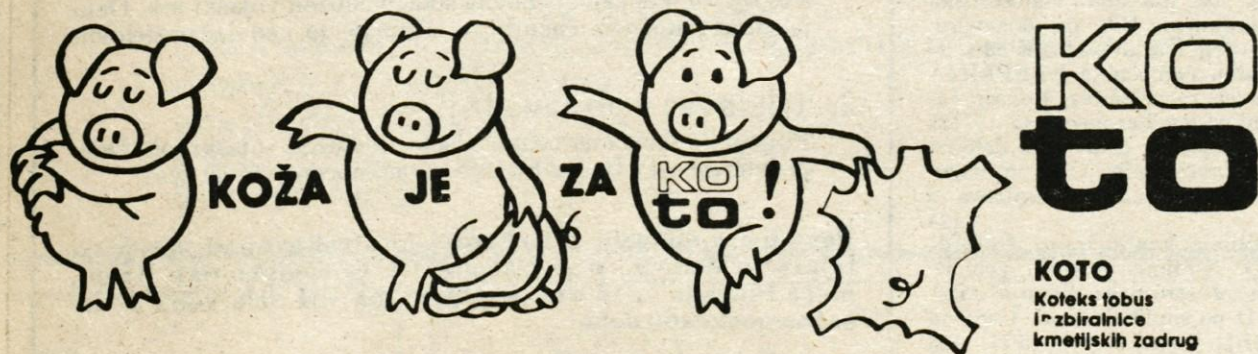
SEZONSKO ZNIŽANJE

8.1.-10.2.1979

* CENJENI KUPCI PRIPRAVILI SMO ZA VAS PRIJETNO
PRESENEČENJE: ZNIŽALI SMO CENE SEZON
SKI OBUTVI * POSLUŽITE SE UGODNEGA
NAKUPA V VSEH POSLOVALNICAH
SIROM JUGOSLAVIJE

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO UGODNEJŠI CENI KOT PREJŠNJA LETA

SOZD ALPETOUR Škofja Loka
TOZD Remont Kranj

obvešča vse cenjene stranke, da smo se preselili v nove
prostore v Komunalno cono na Primskovem.

Priporočamo se za nadaljnje sodelovanje.

**Gorenjska
oblačila
Kranj**

Delovna skupnost
skupnih služb,
Cesta JLA 24/a Kranj
Odbor za medsebojna
razmerja objavlja
naslednja prosta
delovna področja:

1. 4 VRATARJE –
TELEFONISTE
2. POMOŽNEGA
DELAVCA
3. KOMISIONARJA
V SKLADIŠČU
GOTOVIH
IZDELKOV

Pogoji:

pod 1.: poklicna izobrazba, primerne moralnopoli-
tične lastnosti. Kandidati
bodo morali uspešno opravi-
ti preskus znanja, poskus-
no delo 3 mesece.

pod 2.: dokončana osnov-
na šola, poskusno delo 2
mesece

pod 3.: poklicna izobraz-
ba trgovske ali konfekcij-
ske stroke, poskusno delo
3 mesece.

Kandidati naj svoje pri-
jave pošljejo na splošno-
kadrovsko službo, Cesta
JLA 24/a, Kranj, v 15
dneh od dneva razpisa.
Kandidati bodo o sklepu
odбора za medsebojna
razmerja obveščeni pi-
smeno v 5 dneh.

Sukno

Industrija volnenih izdelkov z n. sol. o. Zapuže
razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

Delovna skupnost skupnih služb
VODENJE NABAVNEGA SEKTORJA

Pogoji:

- višja šola ekonomske ali tekstilne smeri,
- znanje enega tujega jezika (angleški ali nemški)
- 3 leta delovnih izkušenj na področju nabave.

Imenovani kandidat bo za razpisana dela in naloge
imenovan za dobo 4 let.

RAZVAŽANJE IN DOSTAVA BLAGA S KOMBIJEM

Pogoj: – šoferski izpit B kategorije

TOZD Tekstilna tovarna Zapuže

VODENJE OBRATA VZDRŽEVANJA IN ENERGIJE

Pogoji:

- srednješolska izobrazba ustrezne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj na področju vzdrževanja.

Prijave poslati na naslov: SUKNO Industrija volnenih
izdelkov Zapuže, kadrovski sektor, do 30. januarja 1979.
Kandidate bomo o izidu obvestili v 15 dneh.

Komisija za delovna razmerja
Osnovne šole

JANKO IN STANKO MLAKAR ŠENČUR

razpisuje proste delovne naloge in opravila

1. računovodje šole

Kandidat mora poleg splošnih pogojev za sklenitev
delovnega razmerja izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima srednjo ali višjo izobrazbo ekonomske smeri,
2. da ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na tem pod-
ročju dela.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Poskusna doba je tri mesece.

Prijavo pošljite na zgornji naslov v 15 dneh od dneva
objave z ustreznimi dokazili.

Odbor za delovna razmerja
Cestnega podjetja v Kranju
objavlja dela in naloge

1. PROJEKTANTA
2. PRIPRAVA DOKUMENTACIJE
ZA INVESTICIJSKA DELA
3. TEHNOLOŠKA PRIPRAVA DEL
4. VODJE KOVINSKE DELAVNICE
5. 2 KV AVTOMEHNIKOV

Poleg splošnih zakonskih pogojev morajo kandidati izpolnjevati
še naslednje pogoje:

- Pod 1.: – diplomirani gradbeni inženir,
– strokovni izpit,
– 4 leta ustreznih delovnih izkušenj;
Pod 2.: – gradbeni inženir,
– 4 leta ustreznih delovnih izkušenj;
Pod 3.: – gradbeni tehnik,
– strokovni izpit,
– 4 leta ustreznih delovnih izkušenj;
Pod 4.: – strojni tehnik,
– izpit iz varstva pri delu,
– 3 leta ustreznih delovnih izkušenj;
Pod 5.: – avtomehaničar,
– 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. Osebni doho-
dek je določen s samoupravnim sporazumom o delitvi
sredstev za osebne dohodke.

Pismene prijave s kratkim opisom dosedanjega dela naj
kandidati pošljejo v 14 dneh po objavi v kadrovsko službo
podjetja.

**Kmetijsko živilski kombinat
Kranj**

V Kranju, C. JLA 2 – z n. sol. o.

TOZD Tovarna olja Oljarica Britof

objavlja
na podlagi sklepa
Komisije za medsebojna razmerja
prosta dela oziroma naloge

OPRAVLJANJE DEL NA TRANSPORTU
(2 delavca)

za nedoločen čas s poskusnim delom 3 mesece

Posebni pogoji:

- PK transportni delavec ali NK delavec z odsluženim
vojaškim rokom

Kandidati naj pošljejo pismene prošnje z dokazili
o strokovnosti in opisom dosedanjega dela Splošno
kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, C. JLA 2, v 15
dneh od objave.

LIP

lesna industrija, n. sol. o. Bled

TOZD lesna predelava Tomaž Godec, n. sol. o.
Bohinjska Bistrica

V razpisu prostih del in nalog direktorja TO za TOZD
Tomaž Godec, n. sol. o. Bohinjska Bistrica, objavljenem
v Glasu dne 29. 12. 1978, je v drugi točki razpisnih pogojev
nastala napaka in se 2. točka pravilno glasi:

- da ima visoko šolsko izobrazbo lesne, gozdarske,
ekonomske ali organizacijske smeri s tremi leti
delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih
v lesni industriji ali višjo šolsko izobrazbo lesne,
ekonomske ali druge ustrezne smeri s 5 leti delov-
nih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih v lesni
industriji.

Komisija za delovna razmerja
Psihiatrične bolnice

Begunje na Gorenjskem

objavlja prosta dela in naloge

4 STREŽNIKOV (STREŽNIC)

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:

- osnovna šola,
- starost 18 let.

Vloge naj kandidati naslovijo na naslov: Kadrovska
služba Psihiatrične bolnice Begunje v 15 dneh po
objavi.

Krajevna skupnost

Poljane nad Škofjo Loko

razpisuje s 1. marcem 1979 prosto delovno mesto

tajnika – tajnice KS

Pismene prijave s kratkim življenjepisom pošljite do 20. ja-
nuarja 1979.

Pogoji:

- kandidat naj ima dokončano administrativno šolo z ne-
kaj let prakse na ustreznem delovnem mestu.

Prednost imajo kandidati s stanovanjem v Poljanah,
oziroma v bližnji okolici.

MALI
OGLASItelefon
23-341

PRODAM

Ugodno prodam KOKOŠI. Zadruga 18, Duplje 9606
Prodaj PRAŠICE. Polica 1, Naklo 16
Prodaj VOLČJAKA, starega 5 mesecev. Naslov v oglašnem oddelku. 38

Prodaj 40 kg težke prašičke. Praprotna polica 4, Cerklje 92
Prodaj črnobel TELEVIZOR Iskra, star 3 leta. Perič, Planina 38, Kranj, tel. 24-561 93
Prodaj KRAVO, brejo sedem mesecev in garažna VRATA. Čebulj, Suhadole 8, Komenda 94
Prodaj 180 kg težkega PRAŠICA. Sp. Brnik 46, Cerklje 95
Prodaj PRAŠICA, težkega 150 kg. Zadruga 6 96

Prodaj MAGNETOFON (4-stezni), grundig TK 248 hi-fi, stereo MAGNETOFON, Philips 4302 avtomatik in starejši GRAMOFON. Gregorič, Gubčeva 6, Kranj - Planina 97

Prodaj KRAVO. Cvenkelj Pavel, Brezje 43 98
Prodaj PRAŠICA za zakol. Škofjeloška 30, Kranj 99
Prodaj URO za merjenje nočne in dnevnega toka z garancijo. Eterovič, Benedikova 26, Kranj 100
Ugodno prodaj SPALNICO in globok športni VOZIČEK z avtosedem. Informacije od 19. do 20. ure na tel. 25-193 101

Prodaj AVTORADIO znamke Grundig. Mravlje, Govjek 2, Spodnja Idrija 102

Prodaj domačega PRAŠICA, težkega 140 kg. Pivk, Gabrk 3, Škofja Loka 103

Prodaj tri KRAVE v devetem mesecu brejosti. Smokuč 23, Žirovnica 104

Prodaj universalno STRUŽNICO »Maximet« V10P, malo rabljeno. Jereb Franc, Podjelovo brdo 19, Sovodenj 105
Prodaj PRAŠICA za zakol. Selo 14, Žirovnica 106

KUPIM

Kupim okrogel LES za ostrešje. Dine Loparnik, Pot na Jošta 51, Kranj 116

Kupim TRAKTOR, 15 KM s hidravliko in priključki ter ŽAGO »kontraštilerco«. Edo Rostohar, Rožna 48, Blanca 117

Kupim suhe macesnove DESKE, debeline 80, 50, 30, 25 mm. Trček Jože, Nova vas 92, Žiri 73

Kupim brejo SVINJO. Kunšič, Perniki 4, Zg. Gorje 118

VOZILA

Prodaj LADO special, staro dve leti. Ogled možen v torek in četrtek popoldan. Kuratova 42, Kokrica 129

Kupim LADO SL, tudi karambolirano, staro do 5 let. Naslov v oglašnem oddelku 58

Prodaj SIMCO 1000 special, letnik 1971. Gorjanc Anton, Voglje 43, tel. 49-071 60

Prodaj ZASTAVO 1300, letnik 1971, v voznem stanju, za 13.000 din. Cankarjeva 2, Tržič, tel. 50-301 107

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 - Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloglasni in naročniški oddelki 23-341. - Naročnina: letna 300 din, polletna 150 din, cena za 1 številko v kolportuži 4 dinarjev. - Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodaj FIAT 750, letnik 1970, po zelo ugodni ceni. Dvorje 44, Cerklje 108

Prodaj PRIKOLICO za avto, nosilnost 800 kg. Zadruga 8, Kranj 109

Prodaj R-5 TL, letnik 1975; oranžne barve, odlično ohranjen, ga-ražiran, za 10 milijonov. Kocjan Milan, Zg. Jezersko 106/b 110

Poceni prodaj R-16, letnik 1966, 15.000 km po generaciji. Potreben manjšega popravila. Jesenovec Drago, Novi svet 15, Škofja Loka 111

Prodaj WARTBURG, letnik 1968, dobro ohranjen. Golobič, Novi svet 6, Škofja Loka, tel. 60-693 popoldan 112

Prodaj RENAULT 8 v nevoz-nem stanju, registriran. Škofjeloška 3, Kranj 113

Prodaj avto FORD TAUNUS 17-M v voznem stanju. Štilec, Dragočajna 4, Smlednik 114

Prodaj dobro ohranjen avto ZASTAVA 750, letnik 1973. Pogačar Jože, Sp. Gorje 43 115

STANOVANJA

Miren fant išče sobo v Škofji Loki ali okolici. Ponudbe pod »Pošten« 119

Uslužbenec srednjih let, Slovenec, išče GARSONJERO ali SOBO v Kranju. Cenjene podnube pod »Dobro plačnik« 120

Mlada zakonca iščeta ENOSOBNO STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju ali bližnji okolici. Cvetkov Radoslav, Jenkova 8, Kranj 121

POSESTI

GOSPODARSKO POSLOPJE za preureditev v delavnico, tudi v slabem stanju, kupim v bližini Kranja. Ponudbe pod »Za obrt« 127

Na osnovi sklepa 11. seje zbora delavcev delovna skupnost centra služb

SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI OBČINE ŠKOFJA LOKA

objavlja proste delovne naloge

ADMINISTRATIVNEGA DELAVCA

v enoti skupnih služb

Pogoji:

- 4-letna administrativna šola,
- znanje strojepisja in stenografije,
- vsaj eno leto delovnih izkušenj

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom, poskusno delo traja 3 mesece.

Osební dohodek v skladu s pravilnikom, stanovanja ni.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili v 15 dneh po objavi na naslov: Center služb SIS občine Šk. Loka, Spodnji trg 40, Škofja Loka.

dežurni veterinarji

DEŽURNI VETERINARJI
OD 12. JANUARJA 1979
DO 19. JANUARJA 1979

TERAN Janez, dipl. vet., Kranj, Vrečkova 5, telefon 26-357 ali 21-798

Rudež Anton, dipl. vet., Kranj, Benedikova 6/a, telefon 23-055 za občino Kranj

Vodopivec Davorin, dipl. vet., Gorenja vas 186, telefon 68-310

Oblak Marko, dipl. vet., Šk. Loka, Novi svet 10, telefon 60-577 ali 44-518 za občino Škofja Loka

Plestenjak Anton, dipl. vet., Bled, Prešernova 34, telefon 77-828 ali 77-863 za občino Radovljica in Jesenice

Dežurstvo se prične ob 14. uri popoldan in traja do 6. ure zjutraj naslednjega dne. Centralna dežurna služba ŽVZG Kranj, telefon 25-779 pa deluje neprekinjeno.

Živinorejski veterinarski zavod Gorenjske

ZAPOSLITVE

Honorarno delo nudim tistemu, ki mi v Kranju ali okolici odstopi manjšo delavnico za mirno obrt. Ponudbe pod »Zasluzek« 89

ELEKTRIKARJA ali KOVINARJA za posebna maloserijska dela sprejem. OD po dogovoru. Peter Avbelj, Kajuhova 23, Bled 90

Zaposlim pomočnika KLEPARJA ali delavca za priučitev. Bohinc Janez, Radovljica, Šercerjeva 1 123

Takoj zaposlim delavca za delo na strožnih avtomatih. OD po dogovoru. Jenko, Šenčur, Kuraltova 2 124

Zaposlimo kvalificirano PREŠIVALKO. Nudimo možnost priučitve, osnove strojnega šivanja zaželeno. OD po sindikalni listi. Usnjena galanterija, Kranj, Kebetova 11 125

HISNI SVET C. JLA 6 (nebotičnik); zaposli SNAŽILKO za 20 ur tedensko. Informacije tel.: 23-233, vsak dan od 12. do 14. ure. 126

OBVESTILA

Če želite imeti hitro popravljen PRALNI STROJ, se oglasite. Pegan Ljubo, Zupanova 5, Šenčur 128

OSTALO

Prvega januarja zvečer je bil povožen v Kranju na Cesti Staneta Žagarja, nasproti bencinske črpalke, lovski pes Break - jazbečar, star pet mesecev, rjave barve. Kdor je psa odpeljal ali kaj ve o njem, prosimo, naj sporoči na tel. 26-777 122

Komisija za delovna razmerja pri osnovni šoli

Josip Broz-Tito

Predoslje

razglašja prosta dela in naloge

računovodje šole

za določen čas

(nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom)

Za opravljanje del in nalog je potrebna dokončana srednja ali višja šola ekonomske smeri in dve leti prakse.

Nastop dela takoj.

Rok za prijave 15 dni po objavi.

Tiskarna in kartonaža
GORENJSKI TISK n. sol. o.
KRANJ, Moše Pijadeja 1

objavlja prosta dela in naloge

za TOZD BLAGOVNI PROMET

1. 1 delavec v skladišču materiala

Pogoj: - končana osnovna šola, odslužen vojaški rok. Delo je enoizmensko in se združuje za nedoločen delovni čas.

in za TOZD TISK

1. 1 delavec za negovanje strojev - nočno delo

Pogoj: - končana osnovna šola, odslužen vojaški rok. Delo je samo v nočnem času in se združuje za nedoločen delovni čas.

2. 1 delavec v proizvodnji

Pogoj: - končana osnovna šola, odslužen vojaški rok. Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen delovni čas.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejema tajništvo delovne organizacije TK Gorenjski tisk Kranj, Moše Pijadeja 1, 15 dni po objavi. Za vsa dela velja 3-mesečno poskusno delo.

Kmetijska zadruga Škofja Loka

objavlja prosta dela in naloge

voznika tovornjaka - šoferja

Pogoj: - končana šola za šoferje in eno leto delovnih izkušenj pri vožnji tovornjaka.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovnosti dostaviti tajništvu Kmetijske zadruge Škofja Loka v 15 dneh po objavi.

OBLETNICA

6. januarja je minilo leto dni, ko nas je za vedno v neizmerni žalosti zapustila naša draga žena, mama in stara mama

MARIJA JENKOLE

roj. Bizjak - Jenkoletova mama iz Trboja

Ni besed, ki bi nas tolažile ob misli, da vas v resnici ni več in vas nikoli več ne bo med nami ravno zdaj, ko bi vam bilo lahko najlepše v življenju.

Vsem, ki se je spominjate in ji prinašate šopke na njen prerani grob, najlepša hvala.

Neutolažljivi: mož Anton, hčerke Marinka, Zvonka ter Jožica z družinami

Trboje, 6. januarja 1979

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage tete in sestre

MARIJE KRČEVE

roj. Šenk

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala dr. Žgajnarju za zdravljenje, g. župniku in organizaciji ZB Jezersko za poklonjeni venec.

Iskrena hvala vsem sosedom za nesebično pomoč ter cvetje.

Žalujejo vsi njeni!

Jezersko, 4. januarja 1979

ZAHVALA

Ob prerani smrti drage sestre

MARIJE MOHORIČEVE

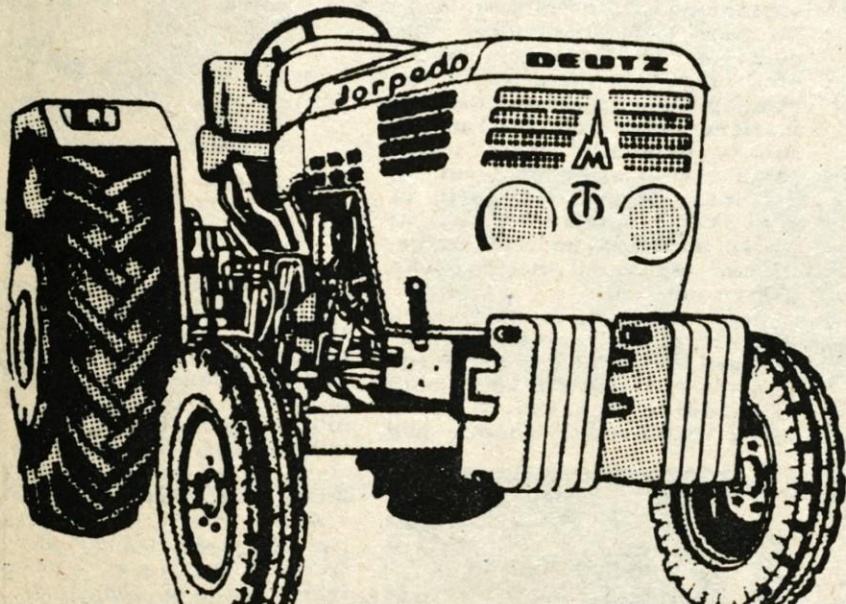
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se od nje poslovili. Hvala dobrim sosedom za njihovo nesebično pomoč, g. župniku za duhovno tolažbo, dr. Hriberniku za dolgoletno zdravljenje, sodelavcem Mladi rod za darovano cvetje. Hvala vsem sorodnikom in znancem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

Žalujejo: bratje Janko, Vinko in Albin z družinami

Njivica, 29. decembra 1978

**Traktorji 4006 in
7206 in 70 KM****Jorpedo**

Močni traktorji z velikim učinkom in malo porabo goriva po licenci DEUTZ. Motor je zračno hlajen, z dolgo življenjsko dobo. Enostavno vzdrževanje in vsestranska uporabnost. Rezervni deli in servis zagantirani.

Prodaja:
Agrotehnika
Ljubljana,
Titova 38
s prodajnimi mesti
še v: Celju,
Mariboru,
M. Soboti, Lendavi,
Škofji Loki, Poreču,
Žminju in Buzetu.

TRGOVSKO
PROIZVODNA
IN SERVISNA
DELOVNA
ORGANIZACIJA

agrotehnika
L J U B L J A N A o. sol. o.

TOZD
PRODAJNA
MREŽA

KUPON

S tem odrezkom kupona zahtevajte prospektni material in cene od prodajalca v navedenih krajih.

Ime in priimek

Ulica, št.:

Št. pošte, pošta:

Žito**Ljubljana, n. sol. o.**

TOZD Gorenjka, n. sub. o.
tovarna čokolade
Lesce, Alpska 45

**komisija
za delovna razmerja
objavlja prosta dela
in naloge**

**2 DELAVCEV –
ČUVAJEV**

**Pogoj za sprejem:
– KV delavec**

**Rok za prijave je 15 dni
od dneva objave.**

**Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti
Carinarnice Jesenice**

razpisuje dela in naloge

za uvozno in izvozno carinjenje
in vodenje izmen na mejnih prehodih

Pogoji:

- dokončana višja šola ekonomske, pravne ali tehnične smeri,
- v poštev pridejo samo moški kandidati, ki imajo odslužen vojaški rok,
- kandidati morajo biti mlajši od 30 let,
- kandidati morajo izpolnjevati pogoje, predpisane v Odloku o posebnih pogojih za sprejem v carinsko službo (Uradni list SFRJ št. 64/74 od 13. 12. 1974).

Kandidati, ki bodo izpolnjevali vse pogoje razpisa, bodo pred sprejemom testirani. Stroške prihoda na testiranje nosijo kandidati.

Prošnje z obširnim življenjepisom, kolkovane z 2 din državne takse, pošljite ali osebno oddajte v Odseku za splošne zadeve Carinarnice Jesenice, 64270 Jesenice, Ulica maršala Tita št. 37.

Razpis je odprt 15 dni od dneva zadnje objave.

OBLETNICA

10. januarja bo minilo dve leti, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi sin,
brat in stric

ANDREJ ERŽEN

iz Nove Oselice – poštar

Andrej, le kdo od nas bi lahko pozabil tvoj vedno nasmejani obraz, tvoj humor. Bil si vedno eden tistih, ki si razumel vse, od tebe nikoli ni bilo slišati besede ne morem, nimam časa. Bil si človek in prijatelj v pravem pomenu besede. Pogrešali te bomo; ne samo pogrešali, ampak sploh si ne moremo predstavljati, da te ne bo več med nami.

Žalujoči: mati Ana, brat in sestre

Nova Oselica, 9. januarja 1979

GIP GRADIS LJUBLJANA

TOZD Lesno industrijski obrat
Škofja Loka

vabi k sodelovanju za opravljanje
prostih delovnih nalog:

**1. ORGANIZIRANJE IN VODENJE
PRIMARNE PREDELAVE LESA**

Pogoji: – visoka ali višja šola lesarske ali gozdarske smeri,
– 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj.

Poskusno delo 3 mesece

**2. ZAHTEVNA KLJUČAVNIČARSKA
OPRAVILA**

Pogoji: – poklicna šola kovinske stroke
– 1 leto delovnih izkušenj

Poskusno delo traja 1 mesec

3. ČIŠČENJE PREBIVALNIH PROSTOROV

Pogoji: – osemletka

Poskusno delo traja 1 mesec

Za vse zgoraj navedene proste delovne naloge se združuje delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj vložijo prijave v 15 dneh po objavi na naslov: GRADIS TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva c. 56

INEX | **adria aviopromet** | **ljubljana**

Odbor za medsebojna razmerja
objavlja naslednja prosta dela in naloge

**1. v sektorju
tehničnega vzdrževanja letal
VODJE TEHNIČNE OPERATIVE
na Brniku**

**2. v oddelku za oskrbo potnikov
SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA
za oskrbo potnikov**

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- visoka izobrazba strojnотехниčne ali letalskotехниčne smeri,
– štiri oziroma pet let delovnih izkušenj v letalstvu,
– organizacijske sposobnosti,
– znanje angleškega jezika,
– dovoljenje zveznega komiteja za promet in zveze za delo kontrolorja III. razreda, komunikacijske sposobnosti.
- višja izobrazba ekonomske, komercialne ali druge ustrezne smeri,
– tri leta ustreznih delovnih izkušenj,
– aktivno znanje angleškega jezika in pasivno znanje enega od ostalih tujih jezikov,
– organizacijske sposobnosti.

Kandidati naj vložijo pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od dneva objave na naslov INEX ADRIA Aviopromet Titova 48, Ljubljana.

Podrobnejše informacije lahko dobe kandidati po telefonu 064-23-647.

**Komisija za medsebojna delovna razmerja
pri svetu delovne skupnosti upravnih organov
Skupščine občine Kranj**

razpisuje prosto delovno mesto

**Davčni inšpektor
v davčni upravi**

Pogoji: – višja strokovna izobrazba ekonomske ali upravne smeri,
– dve leti delovnih izkušenj,
– trimesečno poskusno delo,
– moralno politična neoporečnost.

Za razpisano delovno mesto je delovno razmerje za nedoločen čas s polno zaposlitvijo.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazilom o izobrazbi komisiji za medsebojna delovna razmerja pri svetu delovne skupnosti upravnih organov Skupščine občine Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 15 dneh od dneva objave.

Istočasno preklicujemo objavo prostega delovnega mesta pisarniške moči – strojepisca v oddelku za ljudsko obrambo, ki je bilo objavljeno v Glasu dne 5/1-1979, ker je prišlo do tehnične napake.

PREDDVOR — Nizke temperature v zadnjih dneh so prekrile z ledom marsikatero vodno gladino. Tudi jezero Črnava ob hotelu Bor v Preddvoru je zamrznilo. Led je že toliko debel, da je na njem možno varno drsati. Tako je minulo nedeljo lepo vreme zvabilo številne občane v Preddvor. Mnogi obiskovalci so pohiteli na ledeno ploskev, kjer so se lahko do dobrega natelovadili in naužili svežega zraka. Poudariti pa je treba, da so delavci hotela Bor poskrbeli tudi za razvedrilo in okrepčilo gostov. Tisti, ki so bolj vešči drsanja, so lahko celo zaplesali ob glasbi iz zvočnikov, vsi obiskovalci pa so se lahko ogreli ob toplih pijačah, ki so jih zunaj stregli natakarji. Če bo hladno vreme trajalo še naprej, bo zamrznjeno jezero v Preddvoru prav gotovo privabilo še več ljubiteljev drsanja. (S) — Foto: F. Perdan

Bled je s svojo značilno podobo otočka sredi jezera in gradom, ki se dviga nad njim, privlačen tudi pozimi. Zdaj se gostom razen umetnega drsalstva ponuja še jezerska ledena ploskev, ki bo kmalu, če bo mraz le držal, privabila najbolj vnete drsalce in sprehalce. (H. J.) — Foto: F. Perdan

nesreče

Neprimerna hitrost

Neprimerna hitrost voznika Jožeta Novaka iz Radovljice je 6. januarja povzročila nesrečo na avtobusnem postajališču na Črnicu. Omenjeni je vozil v smeri Posavca mimo postaje, ko je izza stoječega avtobusa stopil na cesto Jože Mankeč. Voznik ga je zbil po cestišču, pri čemer je pešec dobil lažje telesne poškodbe.

Vinjeni pešec povzročil nesrečo

Voznik osebnega avtomobila Marjan Benet s Podkorena je 6. januarja vozil iz Kranjske gore v Podkoren. Pri hiši številka 2 je opazil vinjenega pešca Janeza Gregorija, ki je hodil

po levi strani ceste. Nameraval se mu je izogniti, vendar je pešca zaneslo proti sredini ceste. Zbil ga je po cestišču, vendar je bil pešec pri tem le lažje poškodovan.

D. Ž.

Eksplוזija v rezervoarju mazuta

V tovarni »Elan« Begunje je 4. januarja prišlo do eksplozije v 500.000-litrskem rezervoarju mazuta. V črpalni in tlačni cevi je namreč po črpanju ostalo še nekaj mazuta, ki se je zaradi nizke temperature strdil. Pri prečrpavanju mazuta je v rezervoarju nastala statična elektrika, ki je povzročila vžig mazutnih hlapih. Nastalo škodo cenijo na 100.000 dinarjev.

Zastrupitev z monoksidom

5. januarja so v stanovanju v Bohinjski Bistrici našli mrtvega Franca Arha. Pokojni je zaspal na divanu s prižgano cigareto, posteljnina se je vžgala, ker pa okna in vrata niso bila odprta, je tleča posteljnina napolnila prostor z ogljikovim monoksidom, ki je povzročil zastrupitev.

Popravek

V petkovem poročilu o poskusu uboja v Tržiču je tiskarski skrat zamenjal imeni, pravo poročilo pa se glasi: 31. decembra ponoči se je v samski dom Peka vrnil Radiša Matovič in začel razbijati po vratih, ker ni imel ključa. Ko mu je prišel odpret hišnik Bečir Čehić, je med njima prišlo do prepira in pretepa. Posredovala je Čehićeva žena Hajra, ki je Matoviču zagrozila z orožjem, če se ne umakne. Ker je ni ubogal, je ustrelila vanj in ga težko ranila. Za neljubo pomoto se opravičujejo.

D. Ž.

Doma sneg najlepše blešči

V Kranjski gori je do 13. januarja v šoli v naravi 65 otrok naših delavcev na začasnem delu v Stuttgartu in njegovi širši okolici — Spoznavanje domačega okolja, lepote ter kulturnih in zgodovinskih znamenitosti — Domači sneg najlepše blešči, pravijo otroci, ki jim tučina ne izpolnjuje želja

Kranjska gora — Dan se je že prevesil v večer, ko se je v Porentovem domu v Kranjski gori zbralo 65 otrok s svojimi dvema in štirimi »sposojenimi« učitelji. Obrazi, rdeči od mraza in veselja na snegu, sem in tja begajoče živahne oči, razposajen pogovor. Kot čebele v panju.

Prav takšni so kot naši šolarji. Navihani, hrupni, veseli. Le da je kdaj pa kdaj pogovor med njimi stekel tudi v tujem jeziku. To sem jim malo zamerila. Le v začetku. Saj niso sami krivi, če jim tuje besede v tujem okolju hitreje in lažje privrejo, ko pa slovenskih tako malo slišijo. Od staršev še, v šoli, na cesti ali v trgovini pa morajo slovenščino zavreči, jo poteptati, čeprav neradi. So le tuji.

Dejan Bonač je bil rojen v Celju. Ko je bil star tri leta in pol, sta ga starša vzela s seboj v Nemčijo. Pravi, da zato, ker mami doma ni dobila dela. Zdaj ima Dejan že dvanajst let in prav lepo govori po slovensko. »V tujini mi ni všeč,« pravi in komaj čaka, da se bodo za vedno vrnil domov. Čez dve ali tri leta, ko bo hiša dokončana. Upira se mu nemška šola, tudi prijateljev tam ni lahko dobiti. »Vsak teden hodim k dopolnilnemu pouku slovenščine. Berem samo slovenske knjige,« zatrdi ponosno. Najbolj srečen je, ko s staršema preživlja počitnice doma. Dvakrat v letu pridejo. »Tudi v Kranjski gori mi je zelo všeč. Veliko smučamo, se drsamo in hodimo na izlete.«

Samo Kladnik, doma iz Stranj pri Kamniku, je starejši. 16 let ima. Mami in očku že dvanajst let živita v Ludwigsburgu. Tam je bila rojena tudi 9-letna sestra. »Do pred pol leta sem bil doma pri stari mami. Tu sem končal osnovno šolo. Mami je pri slovenskem društvu Triglav v Stuttgartu zvedela, da bi lahko obiskoval slovensko ekonomsko šolo. Drugače bi gotovo ostal doma. V tujini mi ni všeč; nimam prijateljev, nimam kam iti. Ko naredim šolo, se bomo vrnili. Žal bo to šele čez štiri leta...«

Skupino otrok od 6. do 16. leta vodita pedagog Marija in Franc Belec. Svoj poklic opravljata med slovenskimi otroki v okolici Stuttgarta že poldrugo leto. »Sem profesor dopolnilnega pouka slovenščine v pokrajini Baden Württemberg. Delo je precej naporno,« pravi Franc, »saj vsak dan potujem iz enega v drug konec pokrajine. Otroci obiskujejo dopolnilni pouk enkrat na teden. V skupini so otroci od prvega do devetega razreda. Vendar drugače ne gre, saj razen naju dela le še pet

slovenskih učiteljev. V petih šolskih urah otroci obnavljajo in spoznavajo predvsem jezik svojih staršev, pri predmetu »moja domovina« pa spoznavajo zgodovino jugoslovanskih narodov, zemljepis in družbeno ureditev matične domovine. Mislim, da smo v dopolnilni pouk uspeli zajeti večino otrok delavcev na začasnem delu v Stuttgartu in širši okolici. Manjkajo le tisti, ki jih ne poznamo, ne vemo zanje, in tisti, ki so od mesta pouka preveč oddaljeni.

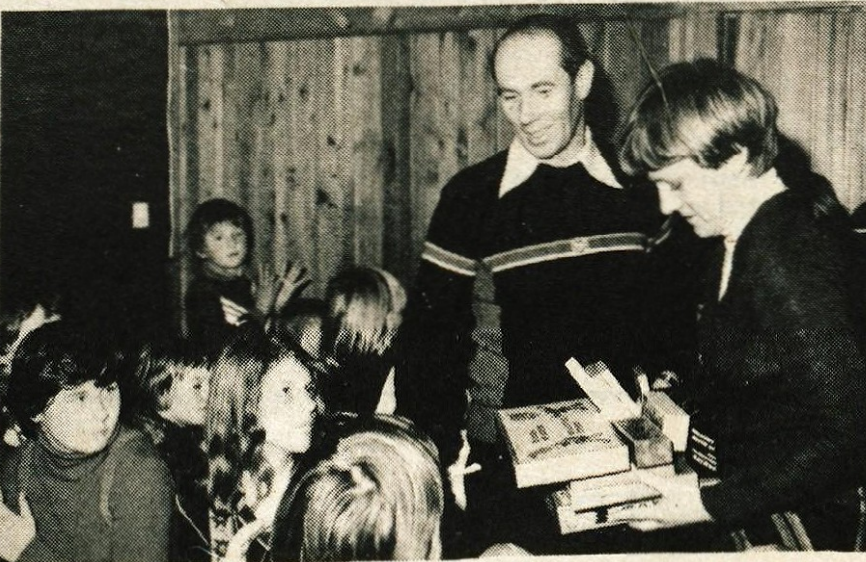
Velik uspeh je, da smo uspeli organizirati tudi izvenšolske dejavnosti. S pomočjo generalnega konzula v Stuttgartu smo dobili telovadnico, v kateri se razen otrok vsako soboto shajajo tudi

Samo Kladnik

Po smučanju se prileže počitek v toplem domu

Skupino otrok so v petek obiskali tudi predstavniki republiške konference ZSMS

Dejan Bonač

starši. Prostori društva Triglav so za vse vrste dejavnosti majhni. Za najmlajše vidimo kakšen pouk predšolske vzgoje, oziroma male šole, ritmično pravljični, likovni in dramski krožek, starejši pa sodelujejo predvsem v športnih in kulturnih krožkih. Ob sobotah pripravljamo tudi domače filme, slave pa pripravljamo pred kim praznikom.

Zimska šola v naravi je začela 39 otrok, kolikor jih je tedaj v Kranjski gori, je bilo naših. Zato ni čudno, da se skupina letos močno povečala. Bolj bi se lahko, če bi sprejeli. Glavni cilj šole je seveda rekreacija na smučeh in drsalkah, druga, očitna, pa je navajanje otrok domača tla. Pri smučanju jim pomagajo štirje študentje Visoke za telesno kulturo iz Ljubljane. Sicer pa so otroci navezali prave prijateljske stike že z vrstniki iz skogorske osnovne šole, ki so posodili tudi telovadnico, kjer se tudi na krajše in daljše obiskali so že muzej NOB, Bl

Prešernovo rojstno hišo v Vojkovi načrtu pa imajo še več zanimivih poti.

Do sobote bo torej 65 otrok naših delavcev, ki so na začasnem delu v Nemčiji, uživalo lepote domačega snega in spoznavalo nove prijatelje. Morda bodo že kmalu starši iz njihove prošnje: »Vrnimo se domov, doma sneg najlepše blešči...«

H. Jelovčan
Slike: F. Perdan

V Parku tudi diskoteka

Bled — V blejskem hotelu so v petek zvečer odprli diskoteko Stop, ki so jo zgradile z združenimi vlaganji temeljne organizacije teli Bled, Specerija in Leška. In pomeni korak naprej k ekonomski celovitosti tega velikega blejskega turističnega gostinskega objekta, do letošnjega avgusta dopolnjen s prenovljenim Casino.

Diskoteka Stop je dobila pred desetletji znanem blejskem lokal, v katerem so se domači popotniki radi ustavljali. Imena seveda nimata nič skupnega. Diskoteka je moderna, okusno udobno opremljena, z nepogrešljivim »light-showom«, taka pač, kakršno danes želimo. Prostora imajo okoli 230 gostov, ki se bodo večer, razen torka, od 20. do 22. zjutraj lahko sprostiti ob trenutno najpopularnejši glasbi in poklepetali ob kozmetičnih ali alkoholnih brezkakolnih ali alkoholnih sklepali nova poznanstva in dobno. Pripomniti še velja, da lokal primeren tudi za ne več rosnost mlade goste, saj se bo naša glasba tudi zanje.